

ژوندون

Ketabton.com

شاهلی رئیس دولت و صدر اعظم سفیر کبیر پاکستان را پذیرفتند

شاهلی رئیس دولت و صدر اعظم سر نوشت استقلال و حاکمیت ملی مردم فلسطین را تبریک گفتند

شاهلی رئیس دولت و صدر اعظم هنگامیکه سفیر کبیر پاکستان را در قصر ریاست جمهوری برای تقدیم اعتمادنامه اش پذیرفته اند

مدیریت اطلاعات و وزارت امور خارجه خبر داد که از طرف شاهلی محمد داود رئیس دولت و صدر اعظم بمناسبت تصویب فیصله نامه های اخیر مجمع عمومی ملل متحد در باره شناخت حقوق تعیین سر نوشت استقلال و حاکمیت ملی و حق انکار نا پذیر باز گشت مردم فلسطین به وطن و ملکیت های شان و فیصله نامه مربوط به دعوت موسسه آزادی بشری جهت اشتراک در جلسات مجمع عمومی و کنفرانس های بین المللی بحیث مشاهده تلگرام تبریکه عنوانی شاهلی یاسر عرفات رئیس آزادی بخش فلسطین مخابره گردیده است

شاهلی رئیس دولت و صدر اعظم تصویب این فیصله نامه ها را پیروزی های بزرگی برای مبارزات مردم قهرمان فلسطین در راه حق عدالت دانسته و اظهار آرزو کرده اند که مردم برادر فلسطین به زودی با موفقیت های زخشانتری به اعاده کامل حقوق غصب شده خود نایل گردند

دفتر ریاست جمهوری اطلاع داد که شاهلی محمد داود رئیس دولت و صدر اعظم در قصر ریاست جمهوری تقدیم نمود درین موقع شاهلی وحید عبدالله معین سیاسی وزارت امور خارجه و شاهلی محمد اکبر رئیس دفتر ریاست جمهوری نیز حاضر بودند

بانکnotes ۵۰۰ افغانیگی به چلندمی افتد

بانکnotes ۵۰۰ افغانیگی به چلند می افتد. وزارت مالیه به تعقیب ابلاغیه قبلی خویش به اطلاع عموم هموطنان عزیز می رساند که دافغانستان بانک علاوه بر بانکnotes های هزار افغانی، صد افغانیگی، پنجاه افغانیگی بیست افغانیگی و ده افغانیگی جمهوری که بدوران چلند قرار دارد بانکnotes نوع پنجد افغانیگی آفرا که از نگاه رنگ و سائز و دیگر مشخصات با بانکnotes های سابقه متفاوت است و مزین به فوتوی شاهلی رئیس دولت و موسس نظام جمهوری میباشد، تهیه و عنقریب در پهلوی دیگر بانکnotesها به دوران چلند میگذارد.

نوت جدید پنجد افغانیگی که مورد چلند قرار میگیرد.

جهان در هفت روز گذشته

شبهه ۲ قوس
مطالبه ملیت خواهی مردم فلسطین دیشب توسط موسسه ملل متحد تأیید گردیده و قرار است موسسه آزادیبخش ملی فلسطین در ملل متحد موقف ناظر دائمی را احرار نماید.
مجمع عمومی ملل متحد دیشب بحث خود را در باره فلسطین بعد از تصویب دوفیصله نامه خاتمه داد.

دوشنبه ۴ قوس
درامه طولانی ربودن يك طیاره مسافر بردار برتانوی با آمادگی تونس مبنی بر دادن پناهندگی سیاسی به ریابند گمان طیاره مذکور خاتمه یافت.
مبارزین عربی که طیاره مسافر بردار برتانوی را چند روز قبل اختطاف نموده و در تونس طور گروگان آنرا با مسر نشینان آن نگه داشته بودند بعد از اعلام آمادگی حکومت تونس در زمینه از طیاره خارج شدند.

سه شنبه ۵ قوس
کشتی طیاره بردار که به کانستانتینوس موسوم است همراه با مخربداری راکت های رهبری شده آنچه راکه مقامات امریکایی عملیه آشنایی با آبهای بین المللی خوانده است وارد خلیج گردیده اند و تا کمتر از یک هفته در آنجا توقف خواهند داشت.

چهارشنبه ۶ قوس
دکتر والد هایم سر منشی موسسه ملل متحد مطابق يك اطلاع موافقه سوریه و اسرائیل رادر باره تهدید دوره خدمت شورای صلح ملل متحد در جبهه جولان حاصل کرده است.
والد هایم که اکنون در اسرائیل است قرار است در زمینه مذاکرات بیشتری انجام داده و بعد بمصر سفر کند و از آنجا به نیو یارک باز گردد.
تا حال کدام بیابیه رسمی در زمینه انتشار داده نشده است اما نماینده در بیت المقدس از قول منابع ملل متحد و مناسب اسرائیل گفت که صلاحیت کار قوای مذکور بدون قید و شرط تا شش ماه دیگر تمدید خواهد شد.

یکشنبه ۳ قوس
رئیس جمهور فورد و بریژنیف رهبر حزب کمونیست اتحاد شوروی امروز روی يك پیمان مربوط بمحدود کردن تعداد راکت های سترا تیژیک ذروی تعرضی موافقت کردند.
رادوی بی بی سی بعد از ظهر امروز خبر داد که در حالیکه مذاکرات ولادی واستکروبه پایان میروند کسینجر اعلام نمود که بالاخره هر دو طرف روی تعداد راکت های سترا تیژیک

دو شنبه ۴ قوس
مطالبه ملیت خواهی مردم فلسطین دیشب توسط موسسه ملل متحد تأیید گردیده و قرار است موسسه آزادیبخش ملی فلسطین در ملل متحد موقف ناظر دائمی را احرار نماید.
مجمع عمومی ملل متحد دیشب بحث خود را در باره فلسطین بعد از تصویب دوفیصله نامه خاتمه داد.

سه شنبه ۵ قوس
کشتی طیاره بردار که به کانستانتینوس موسوم است همراه با مخربداری راکت های رهبری شده آنچه راکه مقامات امریکایی عملیه آشنایی با آبهای بین المللی خوانده است وارد خلیج گردیده اند و تا کمتر از یک هفته در آنجا توقف خواهند داشت.

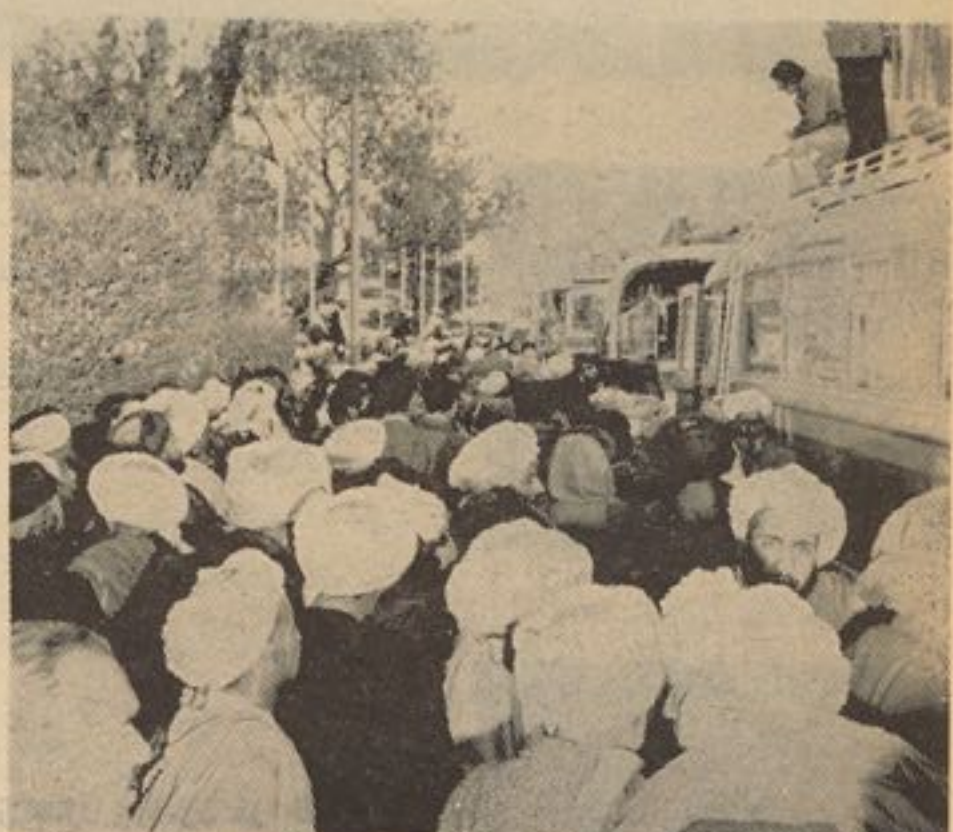
چهارشنبه ۶ قوس
دکتر والد هایم سر منشی موسسه ملل متحد مطابق يك اطلاع موافقه سوریه و اسرائیل رادر باره تهدید دوره خدمت شورای صلح ملل متحد در جبهه جولان حاصل کرده است.
والد هایم که اکنون در اسرائیل است قرار است در زمینه مذاکرات بیشتری انجام داده و بعد بمصر سفر کند و از آنجا به نیو یارک باز گردد.
تا حال کدام بیابیه رسمی در زمینه انتشار داده نشده است اما نماینده در بیت المقدس از قول منابع ملل متحد و مناسب اسرائیل گفت که صلاحیت کار قوای مذکور بدون قید و شرط تا شش ماه دیگر تمدید خواهد شد.

یکشنبه ۳ قوس
رئیس جمهور فورد و بریژنیف رهبر حزب کمونیست اتحاد شوروی امروز روی يك پیمان مربوط بمحدود کردن تعداد راکت های سترا تیژیک ذروی تعرضی موافقت کردند.
رادوی بی بی سی بعد از ظهر امروز خبر داد که در حالیکه مذاکرات ولادی واستکروبه پایان میروند کسینجر اعلام نمود که بالاخره هر دو طرف روی تعداد راکت های سترا تیژیک

دو شنبه ۴ قوس
مطالبه ملیت خواهی مردم فلسطین دیشب توسط موسسه ملل متحد تأیید گردیده و قرار است موسسه آزادیبخش ملی فلسطین در ملل متحد موقف ناظر دائمی را احرار نماید.
مجمع عمومی ملل متحد دیشب بحث خود را در باره فلسطین بعد از تصویب دوفیصله نامه خاتمه داد.

فشرده اخبار کشور

عزیمت اولین کاروان حجاج افغانی به بیت الله شریف

اولین کاروان حجاج افغانی قبل از عزیمت جانب بیت الله شریف.

اولین کاروان حامل حجاج افغانی ساعت هفت ونیم شام پنجشنبه ۷ قوس رهسپار بیت الله شریف گردید.

درین کاروان هفت سرویس یکصد و سی نفر حاجی رابه شمول عیال صحتی واداری اوقاف حمل نموده است.

قبل از عزیمت حجاج جانب مکه معظمه آیاتی چند ازقرآن مجید قرائت شده دکستور عبدالمجید و زیر عد لیه و بناملسی سید حکیم اجمال رئیس عالی اوقاف صحت باعایت رابرای حجاج از بارگاه خداوند

پنجشنبه ۷ قوس
امسال پنج هزار حاجی از طریق فضا و زمین عازم بیت الله شریف میشوند.

یک منبع ریاست اوقاف گفت: هشت کاروان حجاج افغانی رابه بیت الله شریف انتقال خواهد داد.

اخبار جالب

بعد ازین از مصارف کمر شکن عروسی در اندر خودداری بعمل خواهد آمد

بعد از این مصرف ازدواج در ولسوالی اندر ازده هزار افغانی تجاوز نکرده و از مصارف کمر شکن عروسی خود داری بعمل می آید.

این موضوع روز ۳ قوس در جلسه ای فیصله شد که تحت ریاست حاجی محمد آصف والی غزنی به اشتراک عدای از علما معارف، منورین و اهالی ولسوالی اندر در عمارت آن ولسوالی دایر شده بود.

همچنین در این جلسه یک کمیته هفت نفری به اشتراک علما و منورین تعیین گردید تا نامزدی هاییکه قبلا صورت گرفته نیز باسناد همین فیصله اجرا نمایند.

اهالی ولسوالی اندر از این فیصله بسیار گرمی استقبال نموده آمادگی شانرا برای تطبیق آن ابراز کردند نامه نگار باختر از ولایت غزنی اطلاع میدهد که قبلا مصارف عروسی در این ولسوالی به بیش از پنجاه هزار افغانی بالغ میگردد.

مطالب عمده پنجمین شماره

ژوندون

شنبه ۹ قوس ۱۳۵۳ مطابق ۱۶ ذی قعدة الحرام برابر ۳۰ نوامبر ۱۹۷۴

رسم و رواجهای اضافی

افغانستان عزیز که از جمله کشورهای کمترین انکشاف یافته جهان محسوب میگردد به تلاشهای پیهم و همه جانبه که سطح زندگی مردم ما را از حالت کنونی تغییر دهد ضرورت دارد. چون منشاء اصلی چنین تلاشها در یک جامعه به مردم آن ارتباط میگیرد از نیرو بر همه ماست که در راه پیشرفت و ارتقاء کشور خویش از هیچگونه زحمت و عرق ریزی دریغ نکرده و نظام مردمی خود را در ایجاد یک جامعه مرفه که آرامی اکثریت مردم ما در آن تضمین شده بتواند یاری نماییم.

با ذکر این مطلب نکته مهمی را نباید فراموش کرد که اکثر ممالک عقب مانده جهان در پهلوی سایر پرابلمهاییکه موانع در راه پیشرفت شان خلق نموده است بیک سلسله پرابلمهای اجتماعی نیز روبرو هستند که اگر جلو این پرابلمها گرفته نشود اکثریت مردم در همچو جوامع با حکومت شان در راه چاره جویی چنین پرابلمها هم رایی نمایند بدون شک فرقی که اکنون بین سطح زندگی مردم کشور های پیشرفته و نا دار وجود دارد بحال خود باقی خواهد ماند.

یکی ازین پرابلمهاییکه اکثر کشورهای عقب مانده بشمول افغانستان به آن مواجه است همانا پابندی مردم از رسم و رواجهای بیبوده است متاسفانه این مرض مهلك اجتماعی ریشه های عمیق خود را در جوامع مانند ما پهن نموده است.

طوریکه مشاهده میکنیم هنوز هم رسم و رواجهای کهنه در میان مردم مانفوذ دارد. تقلید های کورکورانه از چنین رسم و رواجها بدون در نظر داشت شرایط اقتصادی محیط ما اکنون شکل رقابت را بخود گرفته است. بار اینچنین رسم و رواجها چه در مورد برگزاری محافل خوشی و سرور و چه در مورد مراسم تعزیه داری روز بروز سنگینتر شده میرود. در زمان صدارت رهبر انقلاب مایک سلسله اقداماتی در راه تقلیل یافتن مصارف گزاف چنین رسم و رواجها صورت گرفت اما متاسفانه چنین اقدامات در دهه اخیر دنیا ل نشد.

اکنون باروی کار آملن نظام مردمی جمهوری در کشور همانطوریکه در سایر رشته های حیات مردم ما تحولات مثبت رو نما گردیده است یقین کامل داریم این موضوع مهم نیز توجه دولت جمهوری را بخود جلب خواهد کرد زیرا دوام چنین وضعی از نظر بنیاد اقتصاد خانواده و مسایل عاطفی مضر تمام میشود اما قبل از اینکه دولت درین مورد اقدامی نماید باید مردم در قبول شرایط مطابق به خواسته های زمان اظهار آمادگی نمایند. در قدم اول باید قشر روشنفکر و چیز فهم جامعه ما در جهت از بین بردن رسم و رواجهای اضافی پیشا هنگ شوند. خوشبختانه این نوید هم میسر شده است زیرا در یکی از شماره های هفته گذشته روز نامه ها خبری داشتیم که مردم ولسوالی اندرولایت غزنی بصورت داوطلبانه فیصله نموده اند که مصارف برگزاری محافل عروسی را به ده هزار افغانی تقلیل دهند که البته این خبر در اکثر حلقه ها به گرمجوشی استقبال شده است.

امید داریم مردم دیگر ولایات کشور ما بشمول کابل ازین اقدام مفید پیروی کرده و بکوشند هرچه زود تر بار سنگین مصارف اضافی بر گذاری محافل خوشی و تعزیه داری سبک گردد.

اشترک بخارندویان افغانی در هفتمین جمهوری هند

میز مدور ژوندون در خدمت خانواده ها

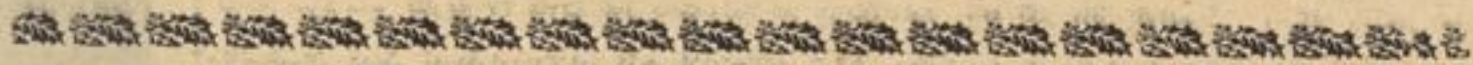
امتحانات سالانه شاگردان مکاتب سرد سیر کشور شروع شد.

به یوگو سلوواکی کلیوالی ژوند

فلسطینی‌ها در مبارزه خود برای احقاق حقوق پیروزی بزرگ بدست آوردند

تصویب فیصله نامه های اخیر راجع به فلسطین در مجمع عمومی موسسه ملل متحد پیروزی های تاریخی است که نصیب مردم مبارز فلسطینی ها بحیث شریک موسسه به همان تناسبی که از طرف صلح دوستان جهان و طرفداران مردم آواره فلسطین به نیکی و خوشی استقبال شده است به همان تناسب در حلقه های طرفداران اسرا ئیل به بد بینی و روحیه خوف و ترس مقابله گردیده است .

یکی ازین فیصله نامه ها از طرف بیست کشور عربی و هفده کشور غیر عربی جهان غیر منسلک تسوید شده و به مجمع عمومی ارائه گردید که با ۸۹ رای موافق ، هشت رای مخالف و ۲۷ رای ممتنع به تصویب رسید . به اساس این فیصله نامه فلسطینی ها میتوانند رسماً حکومت مستقلی از خود ترتیب و تشکیل دهند و علاوه با اساس این فیصله نامه حق حاکمیت ملی و تمامیت ارضی فلسطین تایید و تضمین شده است .

بموجب فیصله نامه دیگری که از طرف مجمع عمومی باز هم به اکثریت ۹۵ رای موافق ۱۷ رای مخالف و ۱۹ رای مستنکف به تصویب رسید فلسطینی ها بحیث شریک ثابت موسسه ملل متحد میتوانند در جلسات مجمع عمومی بحیث عضو ناظر اشتراک نمایند .

باید گفت کشورهایی که در برابر این هر دو فیصله نامه رای مخالف داده اند عبارت انداز اسرا ئیل ، ایالات متحده آمریکا ناروی، آسلیند، بولیویا، چیلی، کوستاریکا و اینکاراگوا و در جمله کشورهایی که

رای ممتنع داده اند نه کشور جامعه اقتصادی اروپا نیز شامل میباشند . نخست از همه تعداد کشورهایی که رای موافق داده اند مسلمان اکثریت بوده عده زیاد آنها کشور های روه انکشاف و جهان سوم اند . که این پیروزی را نه تنها به نفع موسسه آزادی فلسطین کمایی کرده اند بلکه خود شان هم بحیث یک قوت نیروی خود را تبارز دادند . چنانچه این امر شاید در اخذ تصامیمی در آینده هم

ظاهر شود از جمله همین اکنون مجمع عمومی ملل متحد راجع به چوکی کمبود یا بران موسسه بحث و مذاکره می نماید با این معنی که عده ای در صدد آنند تا رژیم لوندول از ملل متحد خارج ساخته شده و در عوض نماینده حکومت اتحاد ملی کمبود یا یعنی طرفداران حکومت جلدی وطن نوردم سها نوك رویکار آمده و کرسی کمبود یا را در آن موسسه اشغال نماید . شاید کشور هرکی جهان سوم درین مورد هم موقف خود را به نفع رژیم سها نوك تثبیت نمایند .

ازین مسایل که بگذریم با تصویب این فیصله نامه ها موسسه آزادی فلسطین و نمایندگان مبارزین فلسطین بعد از این میتوانند وسیعاً مبارزه سیاسی خود را از طریق مجامع بین المللی دنبال کنند چه راه شان در بزرگترین موسسه جهانی باز شد و علاوه در موسسات مربوط آن هم راه خود را می گشایند .

قابل مسرت است که هر چند بیشتر فلسطینی ها به موفقیت نایل میشوند در مقابل اسرا ئیل محکوم

و مغلوب میگردند چنانچه همزمان با پیروزی فلسطینی ها در موسسه ملل متحد موسسه یونسکو در کنفرانس عمومی سالانه خود فیصله کرد که معاو نتهای خود را بر اسرائیل متوقف میسازد چه اسرائیل در تغییر دادن خصوصیات فرهنگی و تاریخی شهر و مقامات مربوط بیت المقدس به اعمالی دست میزند که این مخالفت روحیه یونسکو و مرامهای کلتوری آن است .

موسسه آزادی فلسطین در قبال فیصله نامه های مجمع عمومی ملل متحد خوشی و رضا ثبت خود را ابراز کرده و طی جلسه ای که تحت ریاست یا سرعمر فات رهبر آن موسسه در دمشق صورت گرفت علاوه از ابراز خوشی و خرسندی این فیصله نامه ها را وسیله مهمی برای توسعه مبارزات سیاسی خود خواند و علاوه درین جلسه راجع به سیاست عمومی و سترا تژی نظامی آینده فلسطینی ها بحث و مذاکراتی صورت گرفت . رهبر موسسه آزادی فلسطین به سایر رهبران و زعمای مبارزان فلسطین اخطار داد که از بروز جنگ دیگری از طرف اسرائیل بر حذر باشند چه فیصله نامه ها بحدی بالای مقامات مسئول اسرا ئیلی تأثیر منفی نموده است که امکان دارد جنگ را آغاز نماید .

راه و طریق آنانیکه درباره فیصله نامه های مربوط به فلسطین رای موافق داده اند روشن و واضح است اما آمدیم راجع به آنانیکه رای مخالف و ممتنع داده اند .

نخست از همه اسرا ئیل که مخالف جدی و اساسی مساله است

مجبور بوده رای مخالف دهد ، رای ایالات متحده امریکا قبلاً درین زمینه روشن گردیده است چه هنگامیکه بر سر موضوع اشتراک نماینده فلسطین در مجمع عمومی موسسه ملل متحد رای گیری شد در آنوقت هم رای مخالف داد راجع به چند کشور دیگر در مورد اکثر آنها نظریات و عقاید سیاسی این است که از خود رای مستقل ندارند بلکه تحت تأثیر قوت و نفوذ دیگری به ابراز رای و عقیده خود پرداخته اند چنانچه کشور چیلی کوستاریکا

امثال آن ازین قبیل اند . و اما راجع به آن نمایندگان که رای مستنکف داده اند مخصوصاً صاموقف نمایندگان نه کشور عضو جامعه اقتصادی اروپا قابل تأمل است در رای گیری رژی اشتراک نماینده فلسطین در مجمع عمومی تقریباً نیمه ای ازین کشورها به طرفداری از سهم گیری نماینده فلسطین رای موافق دادند اما هنگام رای گیری در مورد این دو فیصله نامه رای مستنکف دادند .

درینجا موضوع قابل تأمل این است که نمایندگان نه کشور مذکور قبلاً اصرار داشتند که در مسوده فیصله نامه باید راجع به موجودیت اسرا ئیل تذکری بعمل آید ولی چون چنین تذکری داده نشده است آنها رای ممتنع دادند اما جالب این است آن عده از اعضای جامعه اقتصادی اروپا که در گذشته هم رای ممتنع داده بودند درین باره هم رای ممتنع دادند که این نشان میدهد باوجود عدم تذکری مبنی بر موجودیت اسرا ئیل در فیصله نامه

بقیه در صفحه ۶۲

شاگردان در پشت میز

همانطوریکه خوانندگان عزیز اطلاع دارند امتحانات سالانه مکاتب شهر کابل و دیگر مناطق سرد سیر بتاريخ ۲۷ عررب آغاز یافت و علاقمندان هم جریان دارد نامه نگار ما از يك عده مكاتب نسوان دیدن نمود فرار بود گزارش از جریان امتحانات تمام لیسه های نسوان تهیه و ترتیب نماید ولی چون اینکار مدت زیادی را در بر میگرفت و هم در جریان امتحانات باشاگردان پیرامون درسها و بعضی موضوعات دیگر تبادل افکار نمودن کارست دشوار سزیرا روز های امتحان که در واقع سر نوشت یکساله شاگردان را تعیین مینماید - متعلم باید با افکار منسجم و خاطر آرام امتحانات را میگذراند یاد نظر گرفتن این مشکلات نامه نگار مادرباره امتحانات و بعضی موضوعات جالب با شاگردان یسگی از لیسه های نسوان تماس گرفته، و رأپور مفصلی ترتیب داد البته در شماره آینده رأپور ما را در مورد جریان امتحانات لیسه های پسران مطالعه خواهید کرد .

مکتب و تعلیم و تربیت از دامان خانوادده و محوطه مکتب آغاز میگردد و بلاخره با مبارزه و بیکار باسختی های زندگی در اجتماع بجلو رانده میشود و باز تاب زندگی میگردد و همچنان به پیش در مسیر تحول قانو نمندی اجتماع تاریخ را میسازند .
جوانان با حرکت ظفر نمون و پیشتر زانه درساختن تاریخ سهم میگیرند و هر حرکت و عمل شان از نظر تیز بین و نقا دانه گردش جرخ تاریخ دور نمی ماند همانطوریکه ما امروز از سازندگان تاریخ دیروز و شرایط سازندگی شان میامو زیم - نکات بر جسته و بارزان را باز تاب و برداشت می نمایم همان ایسان آینده گان نیز بر کردار پندار ما داوری و قضاوت خواهند نمود .

و اخلاقی خویش را در قباله جامعه و مردم خود بنحوی شایسته ای بسر انجام رسانیده ایم و دامنه آبرایش از پیش گسترش و تعمیم داده ایم
شاگردا نیکه امروز در پشت میز امتحانات سالانه بسوالات موفقانه پاسخ میدهند و نمره کامیابی را بدست میاورند سدر آزمونگاه فردای کشور نیز باسر افزای و دزایت مصدر خدمات ارزنده ای خواهند گردید . امتحان در مکتب نیرو و بیکار با مشکلات و دشواریهای زندگی در یک مسیری - باکم و بیش متفاوت جلو میروند مبارزه با دشوار یها در صحنه بیکار زندگی رسالت تاریخی نسل جوان و قشر پیشاهنگ جامعه است . نهاد مبارزه با دشواریها از دروس

بمعیت معلمان آن لیسه داخل میشوند .
شاگردان باشتا بیو عجله مشغول حل کردن سوالات امتحان سالانه هستند . يك عده معلمین از شاگردان مراقبت مینمایند همه درد نیای حل کردن سوالات خود غرق هستند .
وقار و منانت خاصی در صنف حکمفرماست صحنه امتحان محلی است که قلب شاگردان را در وقت امتحان سال دوبار به تپش انداخته سخنریان آن را نند تر نموده و جریان خون را در شراین شاگردان نیز ترغیب نماید .
ایست و شکوه پشت میز امتحان بالای شاگردان سال دوم تریه سایه میاندازد - موفق گذشتن از امتحان - پیروزی انسان را در صحنه دشوار زندگی آینده تامین و تضمین مینماید .

بامقایسه شرایط سخت سازندگان دیروزی تاریخ که رنجهای بیکران را تحمل کرده اند و برهنگاه در شرایط یک نهضت انقلابی جمهوری قرار داریم نباید چنان اعمالی از ما سر بزند که نسلیهای آینده بدان بنظر شک و تردید بنگرند و بامقایسه گذشته های دور پسر افکنده کی بر متالاتی و غفلت مشتم گردیم .
سخنان ما پیرامون امتحان مکتب و امتحان زندگی کمی طولانی شد درین فکر و اندیشه غرقم که شاگردان از سر میز یکی دنبال دیگری بر می خیزند - عده ای چهره کشاده و عده محدودی باقیافه های درهم و فشرده با همصفا نش در

ساعت هشت صبح است برهنگیار مکاتب میشود . شاگردان باشتاب و عجله جانب مکاتب شان روان هستند در قیافه های شان هیچان واضطراب بخصوصی بمشاهده میرسید .
به عمارت لیسه آمه فدوی که در شاه شیبید (عقبه الرحمه) موقعیت دارد سزیریک میشود .
تعمیر لیسه در همین اواخر نظریه یلان انگشافی معارف در دویلاک دویلقه و بطور یخته و کانگریشی اعمار شده است سدر داخل محوطه مکتب شاگردان از یکسو بدیگر سوز شتابزده میروند زیرا ساعت امتحان نزدیک است - خود را با دانه لیسه معرفی میکنم و منظور خویش را از تهیه گزارش باطلاع شان میروسانم معاونه مکتب با چند معلمه دیگر باسیریانی مرا همراهی مینمایند تا جریان امتحانات را از نزدیک مشاهده کنم .
در یکی از صنف های لیسه آمه فدوی

سعی و تلاش خستگی ناپذیر در آموختن دروس و مضامین مکتب سزیر غمخیز و کامیابی شمرده میشود . آنایککه در امتحانات دوران مکتب پیروز مندانه همای کامیابی را با غوشش کشیده کسانی باند که مساعی دامنه دار و بیکیری را برای آموزش و علم و دانش صرف نموده اند - ساحه معرفت خویش را گسترش و ذخایسر معنوی خویش را افزایش داده اند . البته موفقیت و پیروزی همیشه با آنان پار خواهد بود جوانانیکه امروز در امتحانات مکتب پیروز میگردند به یقین در راه ترقی و اعتلای فردای کشور نیز پیروز مندانه و موفقانه گام های متین و استواری بر خواهند داشت . زیرا هر قدمی که بجلو بر می داریم اگر از روی ایمان و صداقت از روی ایثار و فداکاری برداشته شود در واقع وظایف و مسوولیت های اجتماعی

عده ای از شاگردان قبل از ورود در صنف امتحان روی مشکلات درسی باهم تبادل نظر مینمایند .
3 و آنون

امتحانانات سالانه

لبغند و تبسم در چهره‌اش ظاهر شده و گویای آنست که به حل سوال موفق گردیده است .

نمیخانه اینست که در آوان امتحان دچار مشکلات نمیگردد .

درین بحث جالب مایک عدده معلمین هم اشتراک ورزیده اند . پیرامون لیاقت شاگردان شان که در بحث ما اشتراک کرده . جویسای نظریات یکی از معلمین میسوم زحمتکش و مساعی شاگردانش را تحسین مینماید و از کوشش پیگیر شان در درس خواندن و گذشتاندن موفقاته امتحانات باغرو و خاصی اظهار رضایت مندی و خشنودی مینماید .

شاگرد دیگر که قیافه محجوب و معصومانهای دارد شمرده در باره این سوال چنین جواب میدهد :

راز موفقیت و کامیابی شاگرد درین است که همیشه فکر و ذکرش متوجه درسهایش باشد نه اینکه بسوی رقابت های بیجا و تقلید از نمود و فیشن برود . و از طرز لباس پوشیدن و آرایش ستارگان سینما تقلید و پیروی نمایند . البته اینچنین دختران و جوانان که افکارشان فریب مظاهر زلزدگی را خورده اندست به شکل درس و آموزش مکتب در مغز و ذهن شان جایگیر و استقرار پیدا میکند اینچنین دختران و جوانان عوض رقابت مشروع زحمتکش در درسهای مکتب و کسب علوم و دانش . باعث برانگیختن رقابت های مود و فیشن و موجب تولید عقده حقارت شاگردان بی بضاعت

بقیه در صفحه ۶۲

من پاسخ دهند . یک عدده از معلمین نیز این مناظره را تماشا میکنند میبشیم که گیر و بار زیاد شد صحبت هاهم پراکنده بدر و بصورت یاد داشت گرفتن نیز مشکل است از آنان میخواهم تالظه در صنفی بنشینند تا با سوالات من بالنویه پاسخ بدهند . در همان صنف می نشینیم به صحبت های خویش ادامه میدهم .

همه کسانی که به صحبت های ما دلچسپی و علاقه نشان داده بی صبرانه منتظر اند تا من چگونه سوالی را مطرح میسازم . تا آنان جواب های لازم را ارائه بدارند .

سوال نخستین را تکرار میکنم از قیافه های شان چنین استنباط میشود که در مورد این سوال همه آمادگی گرفته اند یکی از آن میان پیشدستی کرده میگوید :

من در درس خواندن روش مخصوصی برای خود دارم که البته همیشه کامیابی هم با من همراه است . هیچوقت در سهای روزانه را برای روز های مابعد نمیگذارم . تا از آموختن و جنب کردن آن عاجز بمانم در خانه درس را با صدای بلند میخوانم . پیش خود خیال میکنم که برای عدده سخنرانی مینمایم . ساقدر بنشق و تمرین ادامه میدهم که تا هنگام امتحان همان درس در مغزم نقش مینماید که البته بعد از یکمرتبه مرور هیچ نقطه میبم در زردم باقی

بازه چگونگی سوالات و اطمینان یافتن از حل درست سوالات داخل مذاکره و صحبت میشوند . و من هم موقع راجعتن شمرده به اولین شاگرد . دیکه سر راهم قرار میگیرد . میبشیم :

از چهره خندان تان معلوم میشود که همه سوالات را درست حل کرده اید ؟ بدون تامل شتابزده میگوید :

درست حدس زده اید . بسایند هم سوالات را درست و صحیح حل میگردم زیرا در طول یکسال زحمت کشیده ام در واقع یکسال عمرم در دنبال آموختن همین درسها گذشته است .

اگر حل صحیح سوالات امتحان بیسره گذشت یکسال گرانبهای زندگی ام را نمیگرد بیش وجدان خود سر افکنده و خجل میبودم چه رسد که با خانواده و همصنفانم رو برو میشدم .

از جواب منطقی وی خوشم میاید . باز هم میبشیم :

آیا تمام مضامین را بهمین نحو آموخته اید یا تنها آمادگی تان روی مضمون امروز بود ؟ اگر من تمام درسهای امسال را بهمین ترتیب نمیا موختم . بخاطر آموختن بهتر همین یکدرس اینقدر خوشحال و مسرور نمی بودم معلو مدار است که بالای همه مضامین تسلط کامل دارم . هرگاه انسان بالای خود اعتماد و اطمینان نداشته باشد . نباید ادعای بیجا و دور از منطق نکند .

هنگامیکه صحبت مابد اینجا میرسد . متوجه میشوم که یک عدده شاگردان دیگر نیز اطراف ما را احاطه کرده و به مصاحبه ما با علاقمندی خاصی دلچسپی گرفته اند .

متعلمه مورد نظر که اسمش عزیزه است وقتی سخنانش بدینجا میرسد . روی خود را بطرف همصنفانش میگرداند . سوآنان را شاهد زحمتکشی و لیاقتش نشان میدهد . همه شاگردان دور اطراف ما بانکان دادن سر گفته وی را تصدیق مینمایند .

سر صحبت را با شاگردان دیگر باز میکنم و میبشیم :

شما گفته میتوانید که راز موفقیت و کامیابی یک شاگرد در چه نهفته است ؟ یکی از دیگری سبقت میجوید تا سوالات

در اینجا شاگردان لیسه آریانا هنگام ورود در صفا دیده میشوند . عیجان و ذوق در چهره های شان بشاعده میرسد .

تیه و تنظیم: رؤف راصع

میز مدور ژوندون در خد

زیر نظر گروه مشورتی ژوندون و هیات تحریر
با اشتراك:

بناغلی قاسمیار رئیس تدقیق و مطالعات وزارت عدلیه میرمن نفیسه عباسی هدیره
مجله میرمن عزیزه رشاد مدیر در میرمشوتونکه بناغلی لطیف ناظمی نویسنده استاد
پوهنتون کابل شایسته قاسمی در دیوان حقوق عامه و داکتر اسد الله حبیب نویسنده
و استاد پوهنتون کابل.

به نظارت:

علی محمد بریالی مدیر مسئول و مریم محبوب الفسری و ظاهره نوشین اعطای مسلکی
ژوندون

محل جلسه: سالون هتل سپین زد

در زمان تصدی صدارت رهبر انقلاب ما تلاش های پیگیری برای ریشه کن
ساختن عنعنه های مضر اجتماعی آغاز گردید و بعد دوام نیاورد

از دواج خوب معنی خانواده خوب را دارد و خانواده خوب معنی اجتماع
خوب را.

تمام محافل عمر و سنی با ید برگزار شود و هیچ خانواده حق
نداشته باشد از حد معینی بیشتر مصرف نماید.

بناغلی علی محمد بریالی مدیر مسئول مجله
ژوندون آغازی جلسه است اوصیگوید:

ژوندون مجله نهاد خانواده های افغان نستان است
و به همین دلیل نیز مایگو شیم این مجله باز
هم بیشتر در خدمت خانواده ها باشد و محتوی
مقالات و سلسله بحث های ما را موضوع عانی
تشکیل دهد که به زندگی عینی و واقعی مردم ما
متاسفانه همانطور ریکه آگاهی دارید
شرایط و قرارداد های اجتماعی و رسم و رواجهای
کهنه و فرسوده که گاه در حد انحرافی بود نیز
قرار میگیرد در میان انتشار و گروه های متفاوت
اجتماع مانفوز دارد و تقلید های کور کورانه
بیشتر از آنکه تابع شرایط و اقتصاد خانواده

باشد از رقابت هادیه میگیرد و موجب شده
است که بار مصارف محافل و مجالس از دواج
و تمیزیه هر روز گرانتر و سنگین تر گردد که
دوام چنین وضعی چه از نظر بنیاد اقتصاد
خانواده و چه از نظر مسایل عاطفی افسردار
زیادی بدنیال دارد و کانونهای خانوادگی را با
دشواری های روز افزون مواجه میگرداند.

و آنچه بیشتر در این بحث جالب است اینکه
گروه روشنبین و قشر منور اجتماع که خود
داعیه مجادله با چنین سنتی را دارد بیشتر در
گرداب این مشکلات می چرخد و در زندگی عینی
خود فقط توانسته است در کمیت هاتفسیر
وارد آورد و کیفیت همان هست که بود.

نگاهی کوتاه به چگونگی مراسم عروسی
در هتل های طریقه اول، تهیه لباس های
گرانقیمت و رقابت برای تهیه وسایل منور به
عنوان چیز به وسهریه های سنگین و کمر شکن
در همین رده نموده دارد از این قبیل مصارف
و گرانتر چی ها.

در دهه قبل از این بود زمان تصدی صدارت
رهبر انقلاب ما با طرح یک پروگرام همه جانبه
تلاشهای صورت گرفت که رسم و رواجهای
خرانی محدود گردد و اقتصاد خانواده هایی
جهت مقصود نگردد که مانند بساز پروژه های
ملید دیگر در جریان دهسال گذشته دنبال نشد
و بار مشکلات سبک نگردید.

و اکنون هدف ژوندون از بدنیال نمودن این
بحث و تدویر میز منور امروز بیشتر از آنکه
بخش شمار های فرمولی و کلیشه ای باشد
این است که نخست علت یابی نزدیک به واقعیت از
چنین گرایش های صورت گیرد و بلاز طرق
چاره و پیشگیری آن با توجه به تمام شرایط ها و
شرایط خاص زندگی مردم ما به شکل پیشنهاد
ارائه گردد.

و در این بحث ما روی قشر روشن فکر تکیه
بیشتری خواهیم داشت و دلیل آن هم اینکه
رهبری عادات و رسم و رواجها در مرحله تغییر
آن ساده تر و آسانتر خواهد بود از رخنه کردن
در عقایدی که در طول قرنها اطاعت گردیده و
ناشی از علل زیاد اجتماعی است.

امید وارم بحث ما را نتیجه باشد و
پیشنهادات جمع شما مورد تطبیق قرار
گرفته بتواند اکنون صحبت را بشما و امیگذارم.
بناغلی قاسمیار سخنگوی نخست مدعوین
است. او بعد از اشاره کوتاهی به پهلوهایی

القدم ملید مجله ژوندون در زمینه ادامه چنین
بحث ها در سلسله های میز منور میگوید:
از دواج یک پدیده طبیعی است. پدیده ای که
نظم و دوام اجتماع را تضمین میکند از نظر
من خانواده خوب معنی از دواج خوب را دارد و
باتوجه باین نکته که خانواده خود اجتماع
کوچک محسوب میگردد و چگونگی شرایط آن به

دست خانواده ها

گوناگون اجتماعی از شرایط خاص اقتصادی و فرهنگی مردم در طول زمان مایه می‌گیرد و در مجموع خود از تپاط زنجیری اش را در طول فرسها حفظ میکند .

فکر روشنفکر نیز به همین دلیل که خارج از شرایط زندگی اجتماعی نمیتواند زندگی کند قرار داد های قبول شده اجتماعی را ناگزیر است بپذیرد فقط شکل فرم و روکش آنرا تغییر میدهد و مثلا جای چاروی عادی را در زندگی او لفظا ورق بزیند

یکی از عللی که که کار مجادله باقرار دادهای قبول شده مردم را مشکل میسازد این است که هر یک از این قرار دادها از مناسبات

درونیقه شرعی نکاح تعهد گرفته شود که لباس عروسی از تکه وطنی باشد و از موسسه نسوان خریداری گردد قبول کنید که همراه باربزش اولین قطرات اشک از چشم مرده دار لست مخارج کمر شکن نیز مقابل چشمش قرار میگیرد و اندو هشراد و چوند ان میسازد .

امروز مردم ما با میل و رغبت از قوانین اطاعت میکنند و دلیلش هم این است که میدانند این قوانین کاملا به نفعشان است .

تبلیغ از راه مساجد به منظور تغییر عنعنههایی که مضار اجتماعی دارند موثر ترین راه و روش است .

باید ثابت ساخته شود که خیلی عنعنه ها ریشه مذ هبی ندارد

مهریه زن در حقیقت تضمینی است مالی برای زن در مقابل حق امتیاز طلاق برای مرد .

یاد داشت این هفته برای خانواده های افغان نستان

گروه مشورتی ژوندون به همراه هیات تحریر مجله در این هفته جلسه پرسواری داشت که اجندای بحث آنرا ارزیابی و رسیدگی به نامه های وارده در دلدلها و شکایات دوزمینة مشکلات خانوادگی تشکیل میداد. جالب توجه این بود که اکثریت نویسندگان و تنظیم کنندگان یاد داشت ها که از گروه های متفاوت اجتماع نمایندگی میکردند بیشتر روی پرابلم حاد مصارف کمر شکن محافل عروسی مراسم نکاح و رسم و رواجهای تعزیه مرگ و میر ها اشاره نموده و از ما خواسته بودند که یکبار دیگر این موضوع را در مجله مطرح سازیم و با علت یابی عینی از مشکلات و بادرکی عینی تراز شرایط متفاوت زندگی گروهی و شناخت انگیزه واقعی به چنین گرایش ها طرق مجادلوی ای را پیشنهاد نماییم تا مورد مطالعه و تحقیق شعب مربوط قرارگیرد. محتوی این نامه ها از آن جهت توجه گروه مشورتی ژوندون را جلب نمود که هر هفته در تعداد آن افزایش مییافت و درخواست و انتظار خانواده ها در دوام این بحث افزونی میگرفت.

به همین دلیل بود که گروه مشورتی و هیات تحریر بادر نظر داشت اینکه ژوندون آئینه زندگی مردم است و در خدمت مردم تصمیم گرفت یکبار دیگر پیرامون این مشکلات دستجمعی در سلسله بحث های میز مسدور صحبت نماید و در چار چوبه امکانات و شرایط موجود زمینه سازندگی کانون های گرم تر و سوسا کمتر خانوادگی را فراهم آورد .

ما از فرد فرد شما دوستان مجله و خانواده های عزیز که این مجله را از خود و در خدمت خود میدانید بخواهر محبت و صمیمیت شما سپاس داریم و باز هم وعده میدهیم گروه مشورتی ما هم چنان کوشش در خدمت شما خواهد بود و در دل ها و یادداشت های شما با علاقه مورد مطالعه قرار خواهد گرفت .

صناعات خانوادگی ژوندون نیز با طرحی جالبتر و محتوای آموزنده تر به همین منظور دنبال خواهد شد

مفهوم بزرگتر و شرایط جامعه متر دختر و پسر ماقرار میدهد . میتوان گفت که سازندگی میباشد. برداشت ما از این ارتباط خانوادگی و نحوه عاطفی آن روی اصل پدیده باید عینی تر باشد و علمی تر .

اقتصاد استوار است و دوام مناسبات آن و شوهر و بچگی نگی آن در نحوه تربیت کودکان شما از منن خرافی نام گرفتید که در اقتصاد خانواده نقش اساسی دارد . این موضوع کاملا درست است و رسم و رواجهای در میان خانواده های ملایج است که از همان آغاز زندگی نو در نمای مشکلات فراوانی را در چشم انداز

پیامهای کوتاه

بناغلی محترم م . م . از کابل

برای ما بسیار عجیب است و باور نکردنی که جوانی با ۱۸ سال تحصیل و دیدی روشن فکرانه باز هم سالها فقط و فقط به چشمان سیاه دختری بیندیشد که یگروز او را براه دیده است و سواي آن نه او را می شناسد نه با او آمیزش دارد و نه هم به خصوصیت های او آشناست آقای محترم! عشق فقط نوعی عادت میتواند باشد و از جهت دیگر نیز مولود يك سلسله امیال و خواست های سرکوب شده و بر آورده نگشته چرا شما باید شش سال تمام اساس زندگی خود را بخاطر يك جفت چشم سیاه و بقل خود شما دلکش در هم بریزید و جرات دوبر و شدن با او و یا خواستگاری رانداشته باشید و چرا اکنون باید از يك بورس تحصیلی بخاطر او چشم ببوشید؟ شما در حقیقت باتلین های خود او را برای خودتان بزرگ ساخته اید، خوشبختی هم آنطور ایکه شما نوشته اید در وجود آن دختر خلاصه نمیکردد، بهتر است از نو مطالعه کنید و اگر باین نتیجه رسیدید که اوفیتواند با شما توافق داشته باشد مردانه از او خواستگاری کنید. اگر جواب رد هم شنیدید متاثر نباشید چه آینده پیش روی شما است و شما خود با گذشت مدت کمی به عشق آتشین امروز خود خواهید خندید از بورس خود استفاده کنید و موفقانه بازگردید شایستگی شما تضمین موفقیت شمارا می نماید همین و پس، الله یار تان.

بناغلی محترم ج . م . م . از خیرخانه!

خواب ها و بیدار های شبانه کوچکترین ارتباط و تعلق در زندگی آینده شخص ندارند، خواب در حقیقت تجلی و تبارز يك سلسله خاطره ها و ایامیال فراموش شده است که از شعور نام بخورد تبارز میکند و شکل میگیرد، اگر شما آن دختر رادوست دارید و تحصیلاتتان را هم تمام نموده اید بهتر است موضوع را با خانواده خود در میان گذارید و او را خواستگاری کنید و اگر وقت داشتید یگروز سوری هم بدقتسر ژوندون بزیند تشکر و خدا حافظ.

محترمه قدسیه!

راهی که در پیش دارید شمارا به تباهی میکشاند همین و پس فراموش نکنید نجابت و حیثیت دو عنصر اساسی شخصیت هر انسان است و اگر این دو عنصر بیازی گرفته شود معنی ختک شخصیت را دارد و آنست که خود انسان باراده شخص مشوره ما همین است الله یار تان.

فاتیحه ، شب جمعه شب چهل شب سال، عید اول و ۰۰۰ در پیش چشمش قرار میگیرد و گاه اتفاق می افتد که غم تهیه پول چانگه ترازم اصلی میشود من میگویم باید شکل تعزیه داری، بعد از مطالعاتی تنظیم قانونی بیاید و مقرره های وضع گردد که با شرایط زندگی مسافقی بیشتر داشته باشد امروز مردم به عیال از قوانین کشور اطاعت دارند و آنرا احترام میدارند و دلیلش هم اینکه حالا خلاف گذشته مردم اعتماد دارند و میدانند که قوانین و ضابطه های قانونی به نفع شان است و همین است که تنظیم يك قانون مدنی هم در تشکیل خانواده بشکل سالم نقش ارزنده دارد و بار مشکلات مردم را سبک میگرداند .

پیشنهاد دوم من این است که مجله مردمی ژوندون باید این گونه مسایل را در صفحات خود بافراخ گذارد تا صاحب نظر آن و آنایکه در زمینه مطالعاتی دارند به شکل گسترده تر نظرات خود را بنویسند فایده این اقدام این است که در موقع تدوین و تنظیم قانون خانواده و یا قوانینی فرعی برای مراسم نکاح تعزیه و غیره میشود از این نظرات استفاده گردد و در آن صورت معنی آنرا دارد که تمام گروه روشنفکر در تدوین قانون موثر بوده اند. عزیزه رشاد :

من به تأیید گفته های آقای قاسمیسار میافزایم که در پهلوی تدوین قانون مدنی که صورت گرفته باشد مساله تبلیغات و لزوم آنرا نباید از یاد برد .

تبلیغات از راه رادیو ، تبلیغات از راه مطبوعات ، تبلیغات از راه سینما و تیاترو حتی تبلیغات بوسیله گروه های سیار درهمه جا دوشهر ، در ده در ولایت و حتی تبلیغات از داخل مساجد و از زبان واعظان و شخصیت های که مورد احترام مردم قرار دارند يك علت بزرگ نفوذ بیش از اندازه عرف های خرافی در میان مردم ما این است که بیشتر این عادات به غلط با عقاید مذهبی مردم اختلاط یافته است و اکنون راه مجادله این نیز همین است به مردم ثابت ساخته شود که بیشتر این عادات شان نه تنها وجه مذهبی ندارد بلکه ضد مذهبی نیز میباشد و به همین دلیل نیز مخصوصا موسسه نسوان تبلیغات جامع اجتماعی را از طریق مساجد پیشنهاد نموده است که زیر مطالعه قرار دارد .

در سخنان شما اشاره ای بود به اینکه موسسه نسوان در زمینه مجادله با خرافات سهم موثر داشته است در حالیکه این موسسه سالها است این کار را جز وظایف خود قرار داده و در زمینه مطالعات بسیار وسیعی هم صورت گرفته است .

بناغلی محترم م . م . ع و م ز

از نظر من و با تجارب موسسه نسودن مشکلات مورد نظر شما در میان همه طبقات مردم عام است و با توجه باین نکته که استفاده از وسایل سمعی و بصری عام نیست و همه مردم

مطالعه و بحران ععننه ها در میان طبقات نا همگون جامعه و اقشار اجتماعی و سنجش رسوم و خرافات نا همگون يك امر التزامی است .

جاروی برقی میگیرد و همین است که شرایط زندگی این گروه مشکل تر میگردد .

این عرف ها عادات میتوانند زیر يك فشار قانونی تغییر شکل دهند مشروط باینکه تمام موسسات بناروانی موسسه نسوان و مطبوعات و رادیوی کشور هم آهنگ با آن بیان مرتبی وضع نمایند و پیگیرانه دنبالش کنند .

یکی از راههای ممکن که این مشکل را آسان میسازد این است که دولت به هیچ صورت اجازه انعقاد محافل عروسی و نکاح را بصورت شب نشینی ندهد و تمام کلوب ها و هتل ها با وضع مقررات تازه در همین راه مکلف گردند جز در محدوده معین که تعداد همیاناك نوع پذیرایی و مقدار مصارف در آن معین شده باشد دعوت ها را نیز بزنه تمام اینگونه محافل نیز عوض شب نشینی بشکل عصریه انعقاد یابند .

درو لویه شرعی نکاح از نا کترین تعبیه گرفته شود که لباس عروسی از تکه وطنی باشد و موسسه نسوان نیز شعبه خیاطی خود را فعال تر سازد تا این گونه لباس ها را به قیمت ارزان و به شکل خوش دوخت و مطابق مدتیبه نماید در موضوع مراسم تعزیه باید بگویم وضع طوری است که همراه باریزش اولین فطرت استک از چشم مردم دار ناگناه است مصارف کسر شکن تعزیه داری مشکل خواهد بود.

برای جایگزین ساختن يك عرف بجای عرف دیگر راهی نیست جز مطالعه و پیگیری همه علل و انگیزه ها و شناخت قومی ساختن اجتماعی با همه بعد هایش که این کار است مشکل که ایجاب سالها تحقیق را مینماید .

اما این بدان معنی نیست که شرایط موجود بحال خود باقی بماند و حداقل تلاش برای اصلاح آن صورت بگیرد ، همین اکنون از دور افتاده ترین روستای کشور تا شهر های بزرگ ما و ولایات رسم و رواجهای در میان خانواده ها نفوذ دارد که به هیچ وجه نمیتواند پسندیده باشد و این خاص يك گروه يك قشر و يك طبقه نیست عام است همگانی است و به شکل قرار دادهای قبول شده باشکال گونه گون و متفاوت احترام میگردد .

يك پیراهن عروسی از شش تا دوازده هزار افغانی فقط اجرت دارد و میگذایم از قیمت سر سام آور تکه ها يك شب نشینی ساده از ۲۰ تا چهل هزار افغانی خرج دارد که برای اکثریت مردم ما و خانواده های ما غیر قابل تحمل است و اجتناب از آن نیز اگر غیر ممکن نباشد مشکل خواهد بود.

میرمن نفیسه عباسی و عزیزه رشاد منتظر هستند تا سخنان شانرا با بران نمایند .

اشتراک کنندگان مجلس به سیاردگت وتوجه به صحبت های جالب موضوع مصارف اضافی مراسم خوشی وتعذیه داری گوش فرا میدادند .

نمیتوانند از آن بهره گیرند فقط تنویر از راه تبلیغ نمیتواند موثر باشد مگر اینکه نخست تنظیم قانونی یابد وبعد تبلیغ از راه تسمم وسایل ارتباط جمعی وهمانطور یکه گفتیم از راه مساجد نیز عملی گردد دوام یابد ودرنوع وتالیف تبلیغات تحقیق گردد .

نفسه عباسی :

هریک از عادات وعرف های که در میان مردم ماریج است وشما از آن نام گرفتید نمیتواند به تنهایی به حثت یک پیرینه چدامورد مطالعه قرار گیرد مگر آنکه ریشه های تاریخی آن مورد ارزیابی قرار گیرد ومخصوصا رابطه اقتصادی آن کشف گردد هیچ يك از این همه سنن بحالت خود بخودی درشون زندگی مردم راه نیافته است به عنوان مثال اشاره میکنم به لزوم مهریه های سنگین وخارج از توان اقتصادی مرد از نظر جامعه که ارتباط میگیرد به برخورد دار بودن مرد از امتیازات حقوقی فراوان ومحروم بودن زن از همه آنها مرد در جامعه مامهمیشه مظهر قدرت بوده است ومثل حاکمیت در خانواده وزن در چار چوبه شرایط اختناق آوری کوبیده شده است در بدایی همیشه تصمیم به مرد بوده است وهمین حاست که پای مهریه های سنگین در قسار داد های اجتماعی کشیده شده است . برای دختر مهریه طلب میگردد تامرد با استفاده از امتیازات حقوقی خود نتواند آسان آزرن جدا گردد وزن آسانتر زندگی اش بیاد رود .

جامعه ما آماده گردیده است وبه همین دلیل نیز درقدم اول مطالعه وتحقیق در علتست یابی وانگیزه جویی عادات خرافی را که بهقول همکاری عام است پیشنهاد میکنم . بعد از آن تدوین یک قانون مترقی را که باضابطهای قانونی تطبیق سر تاسری آن ممکن باشد ودر پهلوی آن تبلیغات گسترده تراز این که هست توسط همه شبکه های مطبوعاتی کشور ومخصوصا نقش گروپهای سیار مبلغ وتبلیغات گسترده از طریق مساجد را بیشتر در شرایط کنونی موثر میدانم درغیر آن وضع همین است که بود .

در تدوین یک قانون مترقی باساس شعاین اسلامی ومفوق حقوق زیادی را برای بقای خانواده واجتماع بزن واگذار خواهد گردیدو از همین جاست که اساس مناسبان اجتماعی به نفع همکاری تغییر می خورد ،این تغییر مسیر زندگی را بسوی انکشاف باز میکند مهریه زن در حقیقت تضمین است مالی برای

بناغلی قاسمیار حین صحبت در مورد جلوگیری از مصارف اضافی عروسی وامثال آن

زن در مقابل حق امتیاز طلاق برای مرد که چون زن نیز از آن حق برخوردار گردد لزوم مهریه های سنگین نمی ماند تمام سنن های دیگر را نیز به همین شکل میتوان از اساس آن تغییر داد اسد الله حبیب :

میتوان سنن ورسوم ورواجهای را که باز زندگی مردم ماست بدو گونه توجیح نمود یک بخش از این سنن بار اندیشه مردم ماست وبخش دیگر آن بار اقتصاد نامتوازن ما موهو ماتو سنن خرافی که حاکم اندیشه ما شده اند ظاهر[دربر گیر خطرات کمتری برای اجتماع است درحالیکه نقش اساسی را در یک عقبگرد اجتماعی بازی میکنند ویلااقل جلو خیلی از انکشافات ذهنی وعینی را بند می اندازند .

امروز نیاز بدانشن قانونی مترقی در زمینه عادت مردم وتنظیم مقررره های خاص بیشتر از هر زمان دیگری مشهود است باین صورت مردم مامیتوانند بهره جرات ازدواج نمایندو هم بهجرات بپیرند .

در شرایط موجود وباتوجه به ریشه های اصلی سنن درمیان مردم مالمیتوان بصورت مشخص طرح وبپیشنهاد یرا ارائه نمود که با بکار بستن وتطبیق آن مثلاجلو نمایل وگرایش مردم باینگونه مصارف گرفته شود .

سخنکوی در همین جلسه اشاره ای داشت به لزوم مقررات خاص برای کلوب هاو هتل هاوولی برای من پرستی مطرح میگردد که بقیه در صفحه ۵۹

درسراشیب اشتباه

گروه محترم مشورتی ژوندون!

این نامه را دختری برایتان مینگارد، که در سپیده دم بهار زندگی برگریز آرزو هایش آغاز گر انجماد همیشگی است که شادی های خیالی را از او میگیرد وسراشیب تندی که تایشبایت زندگی اودوام مییابد ، پدیده های ژرف وسیاه نم های ابدی آشنایش میکند . اکنون که من این فریب خورده سراپهای گویر گسترده زندگی این غمناکه را برای شما تنظیم میکنم، بار کشنده اند وهی بی پایان در قلبم چنگ میزند وفشار آن احساس گرم ودانی را که زمستان جاودانیش را آغاز نموده است به بازی میگیرد . درحالیکه لبخند استیوا آمیز گذشته های نهچندان دور قصه بادی را می خواند که بیاد رفته وجز ندامت وافسوس از خود بجای نگذاشته است .

نمیدانم شما - شما گروه محترم مشورتی ژوندون بدختر جوان که السون مردی اورادای دبار ناآشنای پدیده عاطفی بنام عشق نموده وبعد ناگهان دو یافته است که آن همه انسانه های پرشور از سرگشتگی های بی آایشی که در گوشش فرو خوانده شده جز فریب ودروغ ونیرنگ نبوده چه گفتی ای خواهید داشت وفضاوت شما در این ماجرا وحاده چگونه خواهد بود؟

ولی من آنروز که باین مرد رویرو شدم وجدادی کلام وشخصیت کذایی اوبدام کشید، باهر سخن او، باهر نوید او وباهر ترسیم ماهرانه او از آینده، الحق روشن وتابناکی از روز های خوش وپیگانه از اندوه دو چشم اندازم نقش می بست ومن عشق را کلید طلایی تعبیر میکردم که دروازه کسانون گرم ولبریز از محبت زندگی خانوادگی با آن مشوده میگردد ومن با گرمی احساس خود این کانون دلدلپذیرتر ولخواستی تر میسالم .

عده‌ای از شاگردان در میز پروگرام جوانان پسیرا مونی موضوع مورد بحث، نظریاتشانرا ابراز میدارند .

عکسها از - ظاهر

از - سلطانه‌لی دانشور

پروگرام دنیای جوانان

پروگرام حتی المقدور بکوشد تا نوع، نو آوری و دلچسپی مطالب و موسیقی مراعات گردد تا سیل انتقادات متوجه اش نشود، زیرا شنوندگان مشکل پسند و سخت گیر هستند. مطالب و مواد پروگرام باید توسط پرو دیو سر حد اقل یک هفته قبل از تاریخ نشر تهیه و ترتیب گردد و هر هفته مواد پروگرام از لحاظ کمی و کیفیت باید از هفته پیش مطالب پروگرام را تهیه نماید، در نوشتن مضامین و تهیه آن فوق و خواسته شنوندگان را از نظر دور نداشته باشد، مبتکر باشد و در هر

درین گزارش شمارا با طرز نشرات این پروگرام آشنا میسازیم. پرو دیو سر سازنده اصلی و مسوول درجه اول پروگرام میباشد. پرو دیو سر رول بارز و عمده ای در تنوع و دلچسپی پروگرام دارد، پرو دیو سر مکلف است مطالب پروگرام را تهیه نماید، در نوشتن مضامین و تهیه آن فوق و خواسته شنوندگان را از نظر دور نداشته باشد، مبتکر باشد و در هر

در حساسترین لحظات تاریخی با ایثار و جانبازی شجاعانه ای از میهن خود دفاع - پاسداری و صیانت نموده اند درس بزرگی که ما امروز از خودگذری آنان میگیریم قوت قلب بیشتر و احساس توانایی بهتر بما می بخشد و رهنمون ما بسوی آینده تابناک است. . . . در مجله ژوندون صفحه‌ای اختصاصی برای طبقه جوانان پیشرو داریم که در آن به نیاز مند یهای زمان شان، بخواسته ها، آرمانها و مشکلات جوانان نوشته ها، اندرزها و رهنمودها درج میگردد و در آن خود جوانان نیز عملاً سهم فعال

مقدمه بی پر این گزارش: جوانان یعنی نیروی پیشا هنگ و دورانساز یک جامعه نیرویی که اهمیت عمل و پراتیک آنها از لحاظ تاثیر مثبت بر شوونیات مختلف اجتماعی از هر لحاظ ارزنده و مستمرگ است. جوانان دوشا دوش اجتماعات در ادوار مختلف تاریخ بامشا به نیروی پیشتاز متری و بسیجنده کار نامه های عظیمی از خود بجا گذارده اند. پیکار بی امان و دامنه دار آنها در برابر تهاجم استعمارگران اجنبی و در مقابل نیرو های متخاصم و اشغالگر بیگانه با حرف درشت نیت تاریخ پرافتخار کشور ماست آنان

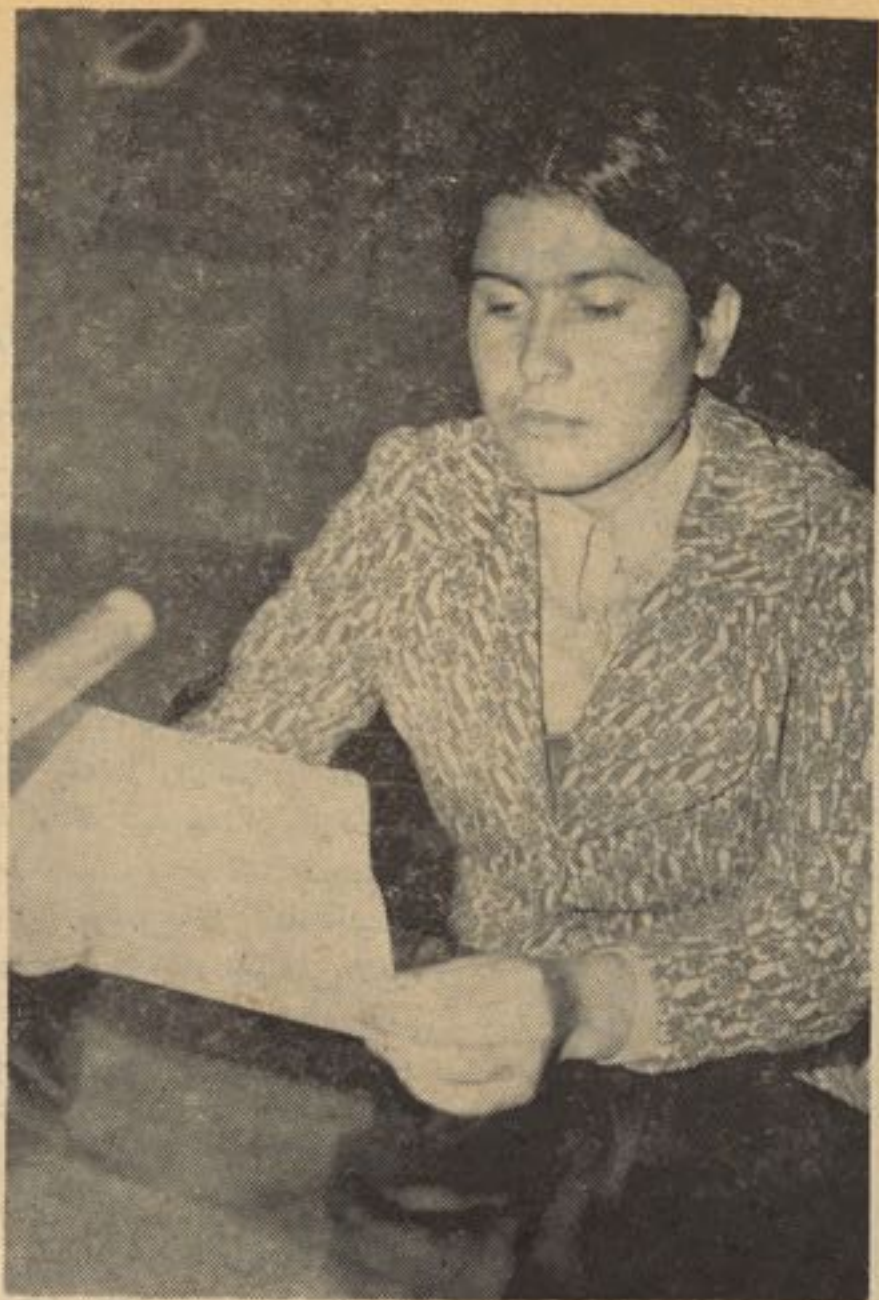
ژوندون

حالا میرویم بسراغ پروگرام جوانان رادیو افغانستان که بنا م پروگرام (دنیای جوانان) شام روز های چهارشنبه از ساعت ۹ تا ده شب منتشر میشود. این پروگرام به مدیریت تربیوی اداره روزنه رادیو افغانستان مربوط است.

این پروگرام درین اواخر نظر بعلاقمندی و استقبال جوانان از نیم ساعت بیکساعت تحول یافته و کنجایش مواد و مطالبی بیشتر ومو سیقی زیاد تر را پیدا کرده است که محتوی آن نیز برای جوانان آموزنده و سرگرم کننده میباشد. درین پروگرام بر بسیاری از مشکلات و نیاز مندی جوانان انگشت گذاشته میشود و هم جوانان رامتوجه وظایف سنگین و خطیر شان که نسبت بگذشته در برابر اجتماع مسوولیت عظیمی بعهده دارد، میسازد. بناغلی فریاد پردیوسر پروگرام جوانان است.

در اتاق کارش يك عده جوانان مصروف صحبت هستند. یقین دارم که در پروگرام خود شان سهم دارند. جای نشستن در اتاق موجود

نیست، دهن کلکین می نشینم، از یکرنگی و صمیمیت جوانان احساس شادمانی و غرور بمن دست میدهد. بعد از چند لحظه واضح میشود که آنها بدعوت پرو دیو سر پروگرام دنیای جوانان جهت اشتراك در میز گرد، آمده اند تا پیرامون از مانها (لطفا ورق بزنید)

متعلمه جوانی که مقاله اش را از طریق (مکروفون پروگرام جوانان) قرائت مینماید.

پروگرامی را که ما و شما از ورای امواج رادیو میشنویم بعد از طی مراحل بالا انتشار مینماید. حالا بخوبی بی برده اید که پروگرام چگونه تکمیل و قابل نشر میشود. هر پروگرام از خود همکارانی دارد و در يك پروگرام چندین نفر سهم میگیرند تا آماده ثبت و نشر میگردد.

پرو دیو سر هنگا میکه مواد پروگرام را تهیه نمود و آن را منسجم ساخت، جهت اصلاح، تدقیق و بررسی به آمرین مسوول شعب خویش میسپارد تا از لحاظ نوعیت مواد و پالیسی نشراتی ارزیابی گردد البته مواد بدون امضاء آمر مسوول ثبت و نشر شده نمیتواند. بعد از تدقیق و ارزیابی و امضاء آمر اداره، مواد پروگرام آماده ثبت میشود درینوقت پرو دیو سر با مواد پروگرام و پارچه های انتخابی موسیقی که آنها باساس يك سیستم معین از طرف اداره موسیقی تعیین میشود جهت ثبت ر هسپار ستودیو مربوط میگردد، وقت وزمان ثبت هر پروگرام باساس تقسیم اوقات معین ومعلوم است.

نطاقاتیکه مواد پروگرام راقرائت مینمایند باید بیش از همه دقت وسعی بخرچ دهند تا مواد پروگرام صحیح، کلمات و جملات رادرست تلفظ و ادا نمایند. تکنیشن های که مسوول ثبت پروگرام است، تا حد نهایی میکوشند که ثبت پروگرام

بدون نقص و عیب تخنیکی بروی فیته ها ثبت شود، تادر ارز یا بی نهایی که توسط اداره مسوول پروگرامها صورت میگردد، انتقادى متوجه آنان نکردد. از طرف اداره پروگرامها فیته تیب پروگرام يكروز قبل جهت نشر بشعب نشر سپرده میشود.

در خدمت جوانان

عنایت شریف و رشاد بهیر نطافان دری و پینتو پروگرام جوانان صفحه ۱۳

مامور فنی ستودیو در حال ثبت پروگرام جوانان شماره ۳۷

ستارگان افسانه‌ساز

کامیلا کاتون به موانع غلبه حاصل کرد و اکنون مصروف کار هنری خود میباشد

از جهان مود بسوی سینما :
 «کامیلا کیتون» دو شیزه بیست و سه ساله که مدت‌ها بحیث فوتو مودل کار میکرد و از این رهگذر شهرتی هم بدست آورده بود اخیراً از کارو بارش خسته شده و بسوی هنر پیشگی روی آورده است.
 «کامیلا» که خواهر زاده بوستر-کیتون (کمدین مشهور سینمای آمریکا میباشد) بعد از يك سال زندگی در هیاهوی شهر روم بلاخره موفق شد در فلم (برای خوشبختی عده گیرد که بعد از نمایش فلم موفق او چه باید کرد) نقش کوچکی را به از آب در آمد و پرودیوسر فلم روز انو براسی که از این مدارك پول قابل توجهی بدست آورد در مورد (کامیلا) اظهار نظر کرد که او می تواند مثل مامایش مشهور شود. برای اینکه استعداد او درخشان و گیرنده است.
 (کامیلا) طی يك مصاحبه کوتاه گفته است: تصمیم نداشتم پای

بدایره سینما دراز کنم و خودم تعجب میکنیم که چگونه و بیک بارگی تصمیم و اراده ام در این مورد متزلزل و عقیده ثابت من آنرا عوض شد و نقش کوچک يك فلم را بعهده گرفتم و حالا که چنین شده است مخالفت نامه از والدینم در یافت داشته ام که باید جدا از شرکت در فلم ها اجتناب نمایم. اما خودم در برابر این موضوع دو گانه تکلیف خود را نا معین میخواندم ولی بلاخره فیصله کردم که اینا لیا وطن دومی من است. اینجا در س گرفته‌ام و بزرگترین راه تبرز را در ساحه هنر برایم مساعد ساخته است در شرایط موجود بی اصرافی خواهد بود که در پرتو استعداد خود برای ایتالیا و برای خود خدمتی را انجام ندعم. (کامیلا) در حال حاضر قرار داد سه فلم را در روم امضاء نموده تا دیده شود از آن چه نتیجه بی به دست می‌آورد.

بار بارا هنگام خمیر کردن

هنرمند بیکه نان پزی میکند:
 «باربا راروتنیک» ستاره فلم و تیاتر و تلویزیون آلمان که چهل و هفت سال از عمرش میگذرد و نام و عنوانی در جهان هنر حاصل کرده اخیراً برای اینکه ثابت نموده باشد

بار بارا وقتیکه نان های پخته را به مشتریان عرضه میکند

از «ویتوریا» آخرین یاد گارهنری که باقی مانده همانا فلم (مسافرت) است که در آن ریچارد پرتسون و سوفیا لورن نقش های اول را بدوش دارند .

دنیای سر کس و بازی هفت ساله:

از عرصه يك سال ونیم باینطرف «کاتی رو برس» طفل هفت ساله همواره در بازی ها و نمایش های سر کس در خشمش بخصوص داشته و غالباً با چهار فیل بزرگ توجه اکثریت بینندگان را بسوی خود جلب می نماید .

نام های این فیلم ها «جیتی، آنی، ایکا و مورین» است که وزن هر چهار آن بصورت عمومی به ده تن میرسند و هر يك آن بین هفت تا سه سال عمر دارند .

«کاتی» طفلک کوچک انگلیسی در بازی های سر کس بقدر با ایمن فیل ها به جرئت بازی می کند که فکر می شود او با گدی های خود مصروف بازی است .

گفته شده «کای» یکی از فیل های و مصروف بازی در يك فلم انگلیسی است که ظاهراً برای اطفال تهیه می شود اما ناظران اظهار عقیده کرده اند که بازی های دلچسب «کاتی» جای آنرا دارد که فلم مورد دلچسپی و علاقه خاص بزرگ سالان هم واقع شود .

در آرزوی داور کتر شدن :

«ناصر خان» برادر دلپ کمار که یکی از هنر پیشگان موفق و مشهور سینمای هند بود چندی قبل در اثر يك بیماری کوتاه چشم از جهان پوشید که در اثر این سانه صدمه بزرگی به صحت دلپ کمار عاید شد و مدتی در شفا خانه شامل بستر گردید ناصر خان تقریباً بیست سال در سینمای هند بحیث ستاره درخشش داشت در چهل و پنج فلم بحیث هیرو ظاهر شده بود که از فلم های مشهور او می توان نگینه خزانه ، هنگامه نازنین ، جهازی لوترا ، گنگا جمنا و یادون کی برات را نام برد .

ناصر خان در آغاز ۱۹۷۴ کارتهیه و پردیوس فلم «ضدی» را شروع نموده که امور داور کتر شدن را نیز خودش ایفا می کرد هنوز فلم نیمه نشده بود که اجل مهلتش نداد و

ولی مادر هما آنرا نپذیرفت . این اواخر تازه ترین اخبار میرساند که هما وقتی برای تهیه فلم «چرس» به لندن رفته بود با جوانی بنام (رما چکرو رتی) که در آنجا اقامت دارد آشنا شده که در زمینه ازدواج آن دو توافق های هم حاصل شده است . مادر هما گفته است برای قطع افواها تا درست حاضر شده به ازدواج همابارما جکرو رتی رضایت بدهد .

يك ضایعه هنری :

چندی قبل یکی از رؤسوران نامدار جهان (ویتور یا دسیگاه) که شهرت بین المللی را صاحب بود بصورت ناگهانی بمر هفتاد و سه

ویتوریا دیسکار در یکی از نقش هایش

سالکی چشم از جهان پوشید که این مرگ را حلقه سینمایی ای تا لیا یک ضایعه جبران ناپذیر خوانده اند .

«ویتوریا» هفتاد و سه سال پیش در میلان بدنیا آمده بود و بعد از تحصیلات در رشته ادبیات بسوی فلم و سینما متمایل شد و با تهیه و داور کت فلم بایسکل دزد نام و آوازه او در سراسر اروپا بخش و نشر شد .

«ویتوریا» گذشته از هنر پیشگی و ایفای نقش های برارنده کمیدی در جهان سینما بحیث تهیه کننده ، و داور کترواید یتور و حتی سناریست نقش نهایت مثبت و فعالی در بادی سینمایی ایتالیا داشت که این خصوصیت فقط محدود و منحصر به سینمای ای تا لیا نمانده و از آنجا به قاره اروپا و امریکا نیز انتشار یافته است که بهمین ملحوظ او را هنرمند بین المللی می گفتند و او هم بحیث يك هنر مند شناخته شده جهان در خشمش عظیمی در سینما کرد .

«ویتوریا» جوایز متعددی بدست آورده که از جمله این جوایز جایزه اسکار برایش افتخار آفرین و دلچسپ بود که در طول عمر هنری اش سه بار باین افتخار بزرگ نایل آمده است .

که استعدادش صرف در بادی هنر و داور هنر نمایی محدود نیست دست بیک ابتکار زده است و این اینکه خودش شخصاً نان پزی می کند و نان های نهایت لذیذ و با سلیقه تهیه و بدسترس علاقمندان می گذارد .

او بیک خبرنگار گفته است : امور موسیقی نان پزی متعلق نان پزی را شخصاً خودش انجام میدهد . او نمیخواهد ذوق و علاقمندی خود را در این موضوع نزد دیگران تضعیف نموده باشد از این جهت خود شخمیر میکند و بعد از این که ازین رهگذر مطمئن شد خودش بدست خود آنرا بفروش میروساند که تجربه چندین ماهه نشان میدهد نان های او علاقمندان زیادی را بخود جلب نموده و ممکن است از این رهگذر بقدری پول بدست بیاورد که کمتر از حق الزحمه فلم ها نباشد .

هما مالینی در دایره ازدواج :

شایعات فراوانی پیرامون ارتباط همامالینی باچندین دهر مندر و قسما ازدواج این ستاره با همین هنر پیشگان موجود است یکی از نزدیکان همابیک خبر نگار گفته است . دهر مندر بمادر همیا پیشنهاد نموده که حاضر است تمام پول و دارائی و حتی خانه و مایملک خود را رسماً بنام همیا کند در صورتیکه اجازه دهد با او عروسی نماید .

مگر مادر هما چون میدانند دهر مندر قبلاً ازدواج نموده و فعلاً پدر چهار طفل است باین پیشنهاد موافقت نکرد همچنان جتنند حاضر شد از نامزدش صرف نظر کند و هر چه

هما مالینی

دارد آنرا به هماتحویل بدهد مشروط باینکه هما را بهمسری او بدهند

شهری با جاده‌ها و عمارات مجلل

از قرن چهارم قبل از میلاد

از م - سراب

خزانه با ارزش‌های عهد باستان از شهر آی خانم، کشف گردیده است. دفاتر دولتی؛ منازل شخصی؛ حمام و عمارات باشکوه دیگر در شهر کهن آی خانم وجود داشته است.

باستانی قرن ۴ ق م آن بر بالای ۱۸ ستون استوار است و صدها پایه برنده های آنرا نگاه داشته است، برنده های که در گردا گرد حویلی دیده می شود.

تا لار بزرگی با دروازه زیبای ازعاج برای مجالس مشوره تسالار زیبای دیگری که مرکز حکمرانان شهر است، از عمارات این شهر زیبا بشمار می آیند.

این شهر باستانی «آی خانم» است. شهری که از بزرگترین شهر های دوره یونانی است، که تا حال کشف گردیده است.

آی خانم در حدود قرن چهارم تا ۱۳۰ سال قبل از میلاد از محل های پر تجمع و تمدن باستانی سر زمین مابوده است، که یکصد و پنجاه سال عمر کرده است.

این شهر در زاویه اتصال دریای کوچک و آمو موقعیت دارد و درین سال های اخیر کشف گردیده است. طول این شهر به دو کیلو متر می رسند، در حفریات یکی از منازل شخصی این شهر که بنام کوچکه مسما شده، معلوم گردید که در آن زمان همه منازل این شهر با پیلان های بسیار مدرنی اعمار شده و همه ضروریات یک زندگی متمدن در آنها پیش بینی گردیده است.

همچنان در اثر تحقیقات امسال

دو دهلیز از شهر در قسمت شمالی آبدات کمتری است در مرکز آن دفاتر مرکزی شهر واقع شده، حویلی که هر ضلع آن یکصد متر امتداد یافته و در آن قصر بزرگی قرار دارد. قصری که سقف

شهریست با شکوهمندی خاص و این دروازه مدخل شهر است، عمارات، مجلل، باجاده ها سرای ها مدخل شهری که گردا گرد آن را دیوار های عظیمی احاطه کرده و یک دروست در وسط دیوار شمال غربی سرک عمومی آن رایه دو حصه تقسیم آن دروازه بزرگی خود نمایی میکند نموده است.

معبد شهر باستانی آی خانم

مصرع اخیر شعار فلسفی «دلفی» درج گردیده است. (شعار دلفی يك سلسله نصایح فلسفی یونانی است) داکتر طرزی میگوید:

مطالعه آثار این شهر نشان میدهد که ساختمان محل و شرایط آرت یونانی را برهه دیگری کشانده و در آن مخلوطی از هنر یونان و باختری بوجود آمده است.

در معماری شهر آی خانم خشت خام و مقداری خشت پخته بکاررفته است و بیشتر تزئینات آن سنگی است.

در شهر «آی خانم» آسیاب های کشف گردیده که نشان میدهد که این منطقه در قدیم سر سبز و زراعتی بوده است.

از روی دیوار های عظیم آن که عرض يك قسمت آن نژده متر است معلوم میگردد، که این شهر از مرکز حربی آن زمان نیز بشمار میرفته است.

يك مدال یا قاب سیبیل که ازین شهر بدست آمده ۲۵ سانتی متر قطر دارد و روی آن طلا کاری شده سیبیل را در روی عراده یی با تصویر چند فرشته بالدار و يك خادم نشان میدهد.

همچنان کشف سکه های نقره بی ازین شهر از نگاه باستان شناسی حایز اهمیت خاصی است و از عهد اسکندر، تا آخرین شاه یونانی را روشن میسازد.

در «آی خانم» بالاحصاری نیز وجود دارد، تحقیقات علمی در آن شروع نشده است.

در شماره آینده گزارش دیگر ما را درباره تپه باستانی (سردار غزنی) مطالعه می کنید.

باستان شناسان، حمام بزرگی درین شهر کشف گردیده که سطح آن با موزاییک های از سنگ ریزه فرش شده است.

«آی خانم» از شهر های کهن افغانستان است که کشف آن باعث شد تا نظرات گروهی از دانشمندان را، راجع به تمدن های یونانی و باختری در شمال افغانستان تغییر دهد.

گاووش های این شهر به اثبات می رساند که برعکس نظر باستان شناسان در گذشته، تمدن یونان و باختری در شمال کشور ما مسکن گزین شده است.

داکتر زمیریالی طرزی مدیر باستان شناسی وزارت اطلاعات و کلتور در مورد کشفیات عمده دیگر درین شهر کهنسال، میگوید:

در جناح شرقی سرك عمومی آی خانم، معبد بزرگی کشف شده که از روی پلان ساختمانی آن معلوم می گردد که یونانی نبوده و شاید آریایی باشد.

وی می افزاید: به گمان اغلب این شهر به امریکی از شاهان قدیم، سولیکوس اول، یا سکندر آباد شده و موسس آن شخصی است بنام «کنی آس» که قبر آن در خود شهر موجود است. در کتیبه قبر این شخص پنج

مجسمه يك عسکر جوان که از شهر آی خانم کشف شده است.

نمایی از حفريات شهر آی خانم

دهدير کليوني

تورجان دخيل کور سره ډير مينددرلوده دده کور دسند پرغاړه پروت و. تور جان دخيل کور په مخکينی يو ښا پسته و هو کی بن آباد کړی ووچی دخيل ذوق په خوښه يی راز راز میوه داری اوبی میوی ونی پکښی کښینولی وی . تور جان دگلانو سره هم مينه ساتل او په دغه بڼه کی یی دگلانو بیل بیسل ډولونه کړلی وه. ددغو گلانو ښکلا او بوی دومره په زړه پوری وچی هرڅوک یی ځان ته کشاوه .

دتور جان پلار تقریبا پنځه و یشت کاله مخکی دلوئی تپی په ناروغی مړشوی و . مور یی اته کاله کیده چی ددی نیمکړی جهان څخه سترگی پتی کړی وی ورور یی دلس گلنی سن په تابی په نوموړی سینه کی چی دده دکاله و دمخه بیدی داو بازی په لوبه کی ځان دلایسه ورکړی وو. اوس نو تور جان بیکسه ومیرمن یی هم نه درلوده . خو دپلار دهغه ور پاته شوی پتی او بڼ سره یی ډیره دلچسپی ساتل اودهغو په روزنه اوسرپرستی کی یی ډیر زیار یوست .

تورجان ددغه کلي په ښوونځی کی تر شپږمی ټولگی پوری لوست او لیک کړی وه خو دپلار دمړینی اودکور دسربپرستی له کبله یی نور زده کړی ته دوام نه و ورکړی . تورجان ډیرغټ او تکړه ځوان و. په رنگ سپین او په قدجگک وسن یی دډیرشو کالوته رسیدنه څرنگه چی لمر ډیر وهلی و نو دمخ او لاسو یوست یی څوړ کی اچولی وه . په تندی کی یی کنجی له ورايه ښکاریدلی. تورجان ډیر مینه خواخوږی ځوان و ډیر نرمه اوبی غرضه طبیعه یی درلودل لاکن کله چی بقیی دیوی موضوع په باره کی چرت واوښت نو هیچا توان او طاقت نشوای ورته کولای.

تور جان همیش خپری جامی الموستی پښه پکړی به یی ټول او توری چوټی به یی په پښو کولی . ده دچلم اودخولی دنصوادر سره عادت درلود دخولی نصوادر یی په خپله جوړول. دنصوادر دپلی به یی دپکړی په ول کی ورکړی و. تورجان دخيل کلي دځوانانو په نزد ډیر تجربه کاره او پوه ځوان وو په ټول کلي کی یی دمپړه توب اوښه سرپتوب

هنگامه توره وه اودکلی ټول ځوانان پری را ماتوه ځینو به یی دخپرو څخه خونه وړی او ځینو به دخپلو کارونو په باره کی دهغه دسلا اومتوری څخه استفاده کول .

دغه کلي دکندهار دښار په شمال لویديځ سیمه کی دخو کیلو مترو په فاصله پروت دی اوتول خلک یی په زمینداري اود باغو په روزنه لگیادی اودژوند مایحتاج دهغی لپاری څخه تامینوی .

پنځلس کاله پخوا دښوونځی داوړی د رخصتی په دوران کی دیوه راتیر ملگری دلیدلو په هڅه ودله کلي ته ولاړم . زما دملگری ادد تورجان کورونه څنگک په څنگک کی پراته وه ماخوښی اورځی دخيل آشنا کړه تیری کړی ددغو ورځو په جریان کی بهرمازیگر اورتورجان سره لیدل اودباغ اوپتی په باره کی بهمی مجلس ورسره کاوه .

یوه ورځ دمازیگر تابی و . زه دتورجان سره دده دکاله په مخکی ناستوم. هوا ډیره ښه لکیده . کله کله به دسند له پلوه ډیره تازه او خوشحالونکی شمال راولوت چی په خپلو نرمو څپو به یی دگلانو اوونو څانگو ته حرکت ورکاوه اوبدی ترتیب به یی یوه ارامه زمزمه ښوول کله به بیا دسند څرو ښتاگه اوبو دخپو آواز دسړی په غوږو کی یوه ډیره زړه وړونکی نغمه پغول . رشتیا هم طبیعت ډیر ښکللی و . مون دواړه طبیعت په ننداره کی محوه وچي ناشابه تورجان خپل نوراژه چلم راواخیست دتمبوکو څخه یی بی می ډک کی اورلگیت یی پرو واهه لومړی رودی کشر کړ . بیایی نودنصوادر دپلی دلنگوتی دول څخه راوکښ دوه دری واړه یی په کوټه وتیکاهه سړی ور خلاص کی نصوادر یی خولی ته واچول سړایی بیرته ورو تاره بیایی نودهغه په هنداره کی وکتل اوپسر خپلو بریتوی کوتی تیری کړی . اووروسته یی نوزما خواته وکتل اووی ویل :

ځوانه ! ولی پته خوله ناست یی خبری وکړه . په څه جرت کی ورک یی . څه به ووايم . جرت اوخیال می دسند داربو په څپو اودچمن په گلایو اوبیایستو گلانوکی و ته وگوره . کهسړی طبیعت ته متوجه چی څومره

پرکیفه اسرارامیزه دی . رشتیا هم ۰۰۰ دا خو ډیر ښه خیال دی . حقیقتا چی طبیعت ډیر ښکللی او زړه وړونکی دی کهسړی فکر وکی سربربه پر طبیعت زموږ دځلکو په ورځنی ژوند کی ډیری داسی پښی شته او پښیږی چی انسان یی په لیدلو او اوریدلو سره په تعجب کی لویږی .

تورللا ... ستا په خبرو ونه پوهیدم که دی خوښه وی خبری دی لږڅه روښانه کړه . ځوانه ! زه پوهیږم چی ته تابی لاتراوسه دژوند په ډگرکی دیوه معصوم مثال لری پرتا باندی دژوند سړی اوتودی نه دی راغلی اونه په ژوند کی دحیرانوونکو پښو سره مخ شوی ئی نوددی لپاره چی زه و تاته زموږ دژوند هغه واقعی تابلو ښکاره کړم او پری پوهدی کړم چی انسان ژوند هم ډیری داسی صحنی لری چی په خپله دانسان دنابوهی څخه ییږی اوبیاپه خپله همدغه انسان پرځاندی اوهم پری غمنجن وی .

تور لالا ۰۰۰ زما څخه عجیبی خبری کږی . زه نه پوهیږم چی ستا ددی خبرو څخه مقصد څه دی .

ځوانه ... اوس نوته غوږ راته ونیس . زه و تاته یوه داسی کیسه کوم چی به هغه کی ډیر ښان تاته څرگند اوښکاره شی .

یاره تورللا څومره خوږ او مهربانه سړی یی . ښه زما ستا وکیسی ته غوږ دی اوبه ډیره مینه یی اورم . پدی وخت کی تورجان دوباره دخيل نوراژه چلم پر سلخانه باندی اورلگیت وواهه څو رودونه یی کش کړل بیایی شاوخوا ته په خیر خیر وکتل د لنگوتی دول څخه یی دنصوادر دپلی راوکښ نصوادر یی خولی ته واچول. تندی ته یی غوټه ورکړل اریوه سپکه خندا یی پرشونډو اتو ښکاره شول نوزه چی مخاطب کړم اودانگه یی په خبرو شروع وکړه .

ځوانه ... تقریبا دوکاله اودری میاشتی مخکی په دغه کلي کی یوه عجیبه ویرجښه اړزده خوړونکی پښه منځته راغله . چی نه یوازی زه بلکه دکلی اودوطن ټول خلک یی متاثر کړل کیل که چیری اوری زه به یی درته وکړم . ۰۰ خدای دی

وکی چی و تاته دلچسپه وی .

یاره تورللا که رشتیا راڅخه پوښتی . زه ددغه راز ولسی پښو سره ډیره علاقه لرم . ځکه چی دغه راز پښی زموږ دژوند سره ډیر اړیکی لری یا په بله ژبه زموږ تننی ژوند ددغه راز کیسه څخه جوړښت موندلی دی . ۰۰۰ نوښه به داوی چی کیسه شروع کړی .

سږپښه زما هم خوښه ده . نوغور راته ونیس ددغه کلي په لویديځ پلوی تقریبا پنځه میله لیری یوسړی ژوند کوی چی نوروز نو میږی . هغه وخت چی دده پلار مړ شو نو یو پتی یوه ژونده او دوه باغونه په میراث ورپاته شول . نوروز دپلار تر مړینی وروسته دیوی پښلی

سره واده وکړ چی به ډیره خوښی او خوشحالی سره یی ژوند کاوه . وروسته له یو کال څخه خدای ودی ته یوه ډیره ښکللی لور ورکړل . دلور نوم یی بختوره کښینود . بختوری دخيل مور او پلار په غیږ کی ددوړوکتوب او ځایوڅښو دخوب وخیال خوږه دوره تیروله میاشتی کلونه شول اوکلونه یو په بل پس تیر شول

بختوره هم دخوانی ایسه مور پسرلی را کښوتل هرچاته نوی فکرونه او ژوندی احساس ورپه برخه کوی . بختوری هم دخوانی په تابی کی دځان . دکور کلي اودطن په باب بل راز سوچ واهه . بختوری دخپلی مهربان مور تر لاسوندی لاندی ددغه کلي دوطن دعتمنی . دوداودستور سره سم یوه کارمنده . چالاکه او په زړه پوه پیغله شول په لږ وخت کی یی دښکلا او کاریند توب اوازه په ټول کلي او وطن کی خیره شول مور او پلاری په هرځای کی ویاړنه اوسرلوړی په کول ددغه کلي او نزدی وطن ځوانانو چی دبختوری دښکلا او کارمیند توب صفتونه واوریدل . نو هرچا هڅه کول چی دغه ښایسه او گلالی پیغله ترکوټو کړی . ځکه نودنوروز اکا دکاله وخوا ته دنزدی اولری شاپو څخه دمروکو چور شو . څو هره مرکه چی به راتللل دبختوری دکاله څخه بیا

نایمیده اوما یوسه تلل . پدی ځای کی مادتور جان خبری پری وکړی او پوښتنه می ځنی وکړل

تورللا . داڅه چل وچی مرکی به دنوردز کاکا دکور څخه نایمیده تللی . یوه نجلی څو ددغه لپاره ده چی سړی یی ویوه ځوان ته ورپه نکاح کړی اوبیا نودهغه سره کداومشترک ژوند شروع کړی . یا په بله ژبه نجلی څومیش دبل دکاله ده .

ځوانه ! ستا خبره سمه ده لاکن زموږ به ولسی کی ډیری داسی خبری شته چی سړی باید پری پوه شی .

ملا څرنگه خبری . وروړه ! ته بیا څومره ساده ځوانی یی تراوسه پوری نه پوهیږی چی زموږ په کلي او وطن کی خوږ اولاد دپښو په مقابل کی خورشپږی . عجیبه ده . ۰۰ اولاد خرڅوی . یعنی څنگه . کیسه خوداسی ده زموږ دوطن په زیاترو شاپونو کی خلک خپلی لوی دیوی اندازی ییو

په عوس کې د مېرمنه نوروکوی تر هغه وخت پوری چې دیوی نجلۍ پلار پیسی وانخلي هغه مېخکله ودی نه وی چمتو چې خپله لور چاته ورپه نکاح کړی دغه پیسی زموږ په وطن کې د لور په نامه یادېږي او زموږ په ولس کې یې یو ډیر ناډېر عنعنوی شکل غوره کړې دی په خپلینو خایو کې خو دو لور د پور کولو ته دهېچاوه نه لکېږي بلکه دسړي ملاماتوې، په خپلینو خایو کې بیا دومره تر توان پورته نوی شکه نو دیو شوآنوس پری رسېږي چې یوه پیغله ځانته وغواړي.

- پدی اټکل نوموړې په وطن کې په دېسړي پیغلي په کاله کې شپږېږي.

- هو... شوانه دفسی هم ده. زه به دغه کلي او شاوخوا وطن کې دېری داسې پیغلي بېرته چې دپلار دناپوهې او ظلم له لاسه یې په کور کې ځوانه ځوانې خاوره نشویده دپلرونو اونورو دوستانو ترې شایه خود خواهې او غوښتنو قربان شویدی. او یا ډیر ځله داسې پیښه شویده چې خپلې نازولې لور دزیاتو په پیسو په بدل کې یې وپوه.

زږې بودا ته ورپه نکاح کړیده. نو طبعاً ددغه راز نجلۍ ژوند خراب او ورځ یې په ویسرو او ماتم تیرېږي په حقیقت کې دغه راز پیغلي دنورو خلکو دناپوهې او بې شایه هوسونو قر بانې گنل کېږي.

- نه گوره تورلالا. که ستا اجازه وی یو بله پوښتنه هم گوم.

- وکه ... وکه ولی نه .. پوښتنه خو عیب نه ده. تشکر .. تاسو پدی باره گډېږي خبرې وکړې او زما سد هم په خلاص شو خودارانه ووايه چې زموږ په ولس کې ددغه راز موضوعاتو دخل لپاره کسی لاری چاری شته چې هرڅوک یې عملی کړی او ددغه ډول یې شایه دود او دستور څخه ځانون په امان کې.

سای ځوانه .. زه و تاته شه ووايم .. لاری چاری څنگه نشته. موږ شکر دی مسلمانان بود اسلام مقدس او مترقی دین نه یوازې په نوموړې موضوع کې بلکه دژوندانه په نورو اړخونو کې تردی اندازی پراخ او معقول قوانین د پری ایښی دی چې ددغه قوانینو په تطبیق کې د ټولو انسانانو دلیکمرغې او هوسا ژوند ضمانت پروت دی که چېرې موږ په خپلو مذهبي لارو ولاړ شو او هغه شی چې دی هغه عملی کړو زه اطمینان درکوم چې زموږ ټولې نیمگړې تیادې به اصلاح او لیکمرغه ژوند به موبه برخه شي.

سجبه ده په دغه موضوع کې نو د ولس خلک ځله دیني قوانینو له عملی کړي ددغو قوانینو په عملی کولو کې څو ډښه او خوشاله ژوند را ژوند نشیږي دی.

- ځوانه دغه خبرې به نو پردغه شای پرېږدو.

که چېرې دغه خبرو ته دوام وکړو، نو هغه اصلی کیسه راڅخه پاتېږي ښه یه داوی چه هغه کیسه پیسی را واخلو او وگورو چې د بختوری د ژوند پای څرنگه شو ..

- بلبل می خوښه ده .. تاسې په کیسه شروع وکړې زما ورته پام دی .

- پدی وخت کې تورلالا بیا دلنگونې ډډول څخه د نروار دپلې راوکیږي، یوه کیسه نروار یې خولی ته واچول بیانو دځای څخه جک شو دستند او بو څخه یې دچلم او په تازه کړې. دویاره خپل ځای ته راغی، چلم یې و مخته کښیږدو دچمن دگلانو ولورته یې وکتل. خپل چپه لاس یې پرېرېتو راتیر کې. بیانی نومانه وکتل اودارنگه یې وویل .

- ځوانه ازه خویو سر هزار سودا سړي یم . کله می فکر په بن کې وی او کله بیاد گلانو په باغچه کې جرت وهم زه نه پوهیږم چې کیسه می تر که شایه پوری رسولی ده. که ستا په یادوی هغه وروستی ټکی یې راپه زړه کړه.

- هو اتور لا زما په بادده تاوویل چس د نوروژ اکا لور بختوره یوه ډیره ښایسته او کارینده پیغله شوه. کله چې د هغه دښکلا او کارینده توب آوازه توده شوه توږېر وغوانا سو دا هغه کول چې بختوره وغواړي ځکه نو دکاله په لور دمرکو چورشو . خوبه بختانه چې هیڅوک بریالی نشو .

- هاها کور دی ودان راپه یاد دی کړه. اوس به یې هغه پاتی برخه درته پیل کړم .

- ډیر ښه زما غوږدی .

- هو نومامخکې درته وویل چې زموږ په لوی دیسو په مقابل کښی څر شوی کلي او وطن کې زیاتره پلرونه خپلې چې د پرخلک یې د پوره کولو توان نلری همدغه وجه ده چې د پری پیغلي په کاله کې سبب سړي شې او یا یې وپوه داسې بودا سړی ته ورپه نکاح کې چې ژوند یې ډیر ناوړین ورباندې تیرېږي او خامخا یوه یادوی ینی هم لری نو که رشتیا راڅخه پوښتی نوروز اکاهم ددغه ډول انسانانو ډډلی څخه واوگرښی یې گاوه چې دخپل گرانې لور کې (بختوری) په ورکړه کښی زیاتې پیسی لاس ته راوړې.

نوروز اکا د همدې مقصد دپاره ډیری هڅې وکړې لاکن دوطن اوکلي ځوانانو یوه هم ددی توازنه درلود ځکه نو بختوری دپلار او مور دلسا ورو او آرزوگانو په امید په خپل کاله کې د پیغلوتوب دوره تیروله او هرڅه ته یې د احساساتو یې پروانې او خوب وخیال په دورین کې کتله اودخپل راتلونکي سرلوشت څخه یې څره اودخیال په تال کې ژگیده. بختوره پدی نه پوهیده چې د زمانې جریان اودناپوهو انسانانو یې شایه هیلې او غوښتنې به زما ددا تلونکي ژوند دپاره څه راز دبدمرغې اوللاکت تمسوه وپاش . بلکه بختوره

هرڅه نه دخپلې معصومی اوسپېڅلې عقیدې له رویه وراپله وه . پلار مور او خپلوان تر هر څه بختوری ته گران وه .

بختوره پدی نه پوهیده چې ځینی وختوله پلار اومور دخپل اولاد دلیکمر غې دپاره یسه خپلو دماغو کې تردی اندازی پوری ویرجني اوله گروهه دکې آرزو گانې مستجوی چې پوه انسانان یې په اوریدلو سره په تعجب کې لویږي لنده داچې ښکلی اولدیر بابختوره دپلار اومور تر یې شایه هو سو او هیلو قربانی شول .

- نه وپوهیدم څرنگه قربانی شول .

- تمخو می پرېږده چې زه لاشه درته وایم .

- هوسونو او هیلو قربانی شول .

- تور لالابختنه غواړم. ته په خپله کیسه شروع وکړه .

- ډیر ښه نو پدی ترتیب شمې اورشې تیریدلی . په پای کې دکلی او وطن ټولو ځوانانو ته څرگنده شوه چې نوروز اکا خپل لور هیچانه نه ورکړی ځکه نو دمرکو څخه یې لاس واخست .

انه میاشتی وروسته ناڅاپه په کلی او وطن کې ډنډوره خیره شوه چې نوروز اکا خپله لور دسلو زرو افغانیو په بدل کې وحاجې پیرو ته ورکړه .

- تورلالا حاجې پیرو څوک وو ؟

- حاجې پیرو د هغه بل کلسی د پیرو شتمنو اوسو دڅورو سپین پيرو څخه شمیرل کېږي . هغه دکلی دخلکو په منځ کې ډیر عزت او حرمت لری. ځکه چې د پری پیسی لری ځکه نو نفوذ یې هم زیات دی سړی وپنځه شپیتو کالو ته رسېږي څرنگه چې مال، ثروت او بې شایه هوسونو د هغه دشعور سترگی پنی کړې دی. ځکه نو د معصو مو انسانانو سو ژوند هغه ته کم خاص ارزښت نلری اودخپلو ناوړو هیلو او نامعقولو غوښتنو د سر ته رسولو په لار کې هیڅ شی ته اهمیت نه ورکوي همدغه علت وو چې دخپل شپوانی تندې او زوږ هوس درفع کولو دپاره یې بختوره دسلو زرو افغانیو په بدل کښی دنورو اکا څخه وپوښتله ددفسی کیسی په اوریدو سره دکلی او وطن ټول خلک .

ځوانان اوښځې غمجن شول او په هرځای کې یې دنوروز اکا او حاجې پیرو پردغه ډول ظالمانه عمل باندي تبصری کولی اودکلي په ټولو باندارو کې دودې ته سبک ویل کیده او هرچا دخپل ذهن په اندازه د بختوری د راتلونکي ژوند په باب ویشی واڅ گاوه او ویل به یې. خدای وچ هدی دی دغه ډول ظالم پلرونه، سودخوره ا و هوسناکه بدایان له منځه واخلي او په خپله گستاخه دی و د سپرې په هر حال بختوره په لاس یو شپو او ورځو کې ځیندانی غمجنه نه ښکاریده ځکه هغې دافکر

گاوه چې د حاجې پیرو مال، ثروت او عزت به زما دژوند د ټولو هیلو او آرزو گانو غوښی وپرانستی اوراتلو ونکی ژوند به می په خوښی او خوشحالی سره پیرشی. لاکن له بدمرغه د بختوری دغه راز خیال یې معنی اوله حقیقت څخه لیری پروت وواوهره شپبه به یې د بختوری دپاکو هیلو او غوښتنو ښکلی مانې ته دښکلا ظاهری ښه ورکوله. قدرت د هغې دراتلونکي ژوند سر نوشت بل واڅ تراشلی وو. څه وخت تیرشو . له یوې خوا حاجې پیرو د بختوری داووه دپاره ترتیبات نیول اوله بله پلوه ورور د دکلی او وطن دنورو پیغلو ، میر منو او ځوانانو خبرې د بختوری و غو پورته رسیدلی .

په لږ وخت کې مظلوم بختوره ودی تر څه حقیقت ته متوجه شول چې پلار او مور یې د هغې په ورکړه کې لویه اشتباه کړې ده او زما دژوند ټولو آرزو گانو او هیلو ته یې په تورو خاورو کې ځای ورکړی دی او دژوند ښکلی مسالی پیسی ورا نه کړه ده. همدغه راز چرتو ته او اندیښی وی چې د بختوری دژوند ټول اړخونه یې د لې زول . په ظاهره یې دشرم او حیانت عنوان لاندی څه نه و پل لاکن په باطن کې یې دپلار ، مور او حاجې پیرو اعمالو ته په کرکه کتل او دغه کار یې دخپل ځان په حق کې لوی خیانت تلقی کاوه. په پای کې د بختوری په پاک او بې الایشه زړه کې دحقارت کرکې دښمن او غچ اخستلو نساوړو ناروغیو ریښی وغفلولې اوس نو بختوره هغه یغوانی پیغله نه وه بلکه هرڅه ته یې دحقارت بدیښی او انتقام اخستلو په هندهاره کې کتل دځان . جهان او ټولو خلکو څخه یې نفرت کیده نه ته یې څنډل. نه هوسیده اوله یې دچاسره خبری کولی. شپه او ورځ به یې دځان دخلاصون په نیت جرت واهه او یا په یې سر په زنگانه ایښی وو اودځان سره به یې ورو ورو ټول او پدی ډول به یې خپل ویرجن اودرد رسیدلی زړه ته رسوده او د اډاډ گیرنه ورکول په لږ وخت کې ځوانه بختوره لکه د هغې ښکلی گل سره ورژیدل خبره یې تکه زړه او ورځ په ورځ ډگریدسه پلار او مور د بختوری بدغه وضعیت ډیر اندیښن وه هرڅو نه یې به یې د بختوری څخه حال وپوښتی لاکن د پری څخه آواز خوت اما بختوری د هو او یا ځواب نه ورکاوه اوله بختوری وچاته ددی موقع ډگر کول چې د حق هغې به باطنی درد او ویر سره خبر شي .

په دغه ترڅ کې د بختوری داووه نیته را ورسیده د هغې بې فکره دوستانو او خپلوانو ددغې ورځی درناز دی کیدونه خپشحالی کولی. هوسیدل لاکن ځوانمړگی بختوری دناورین شمې اورشې تیرولی او هیچاته یې دژبه حال نه وایه.

یوه شپه ناڅاپه ددغه کلی په چنوبی سیمه

پاتی په ۵۸ مخ کې

تلاش برای پیشی از کمرهی عکاسی

اکنون سعی می شود تا از عکاس،
نقاشی های بزرگی بهمیان آورند.

در این شیوه اکنون دو مکتب
جداگانه را دیده می توانیم

که در نیمه دوم سده گذشته می
زیستند - جوانان زیاد را بخود
جلب نمود تا سفری به باطن با دن
نمایند .
همچنان نمایشگاهی از نقاشان
آلمانی که در آغاز سده نژده به روم
مصروف کار بوده و سعی می کردند
که نقاشی قرون وسطی مسیح دارا
اجیا کنند ، بر پا شد .
در خزان سال جاری نمایشگاهی
از آثار کامبر داوید فرد دریک در
هامبورگ برپا می شود .
کوتاه اینکه پیروزی های نقاشی
تصویرگیری واقع گرا امریکا
تشویقی برای نقاشان جوان آلمان
گردید .

اکنون سعی می شود به کمک عکاسی تصاویر بزرگ نقش یابد .

نقاشی در حال نقش نمودن تصویر بزرگنمایی از چهره انسان .

عدم رضایت از اثر ناکی قوی
علوم و فن (تکنولوژی) در زمان ما،
دو تمایل که در دو مسیر جداگانه
حرکت نموده یکی با شدت این اثر
ناکی غول آسا را زیر آتش انتقاد
قرار میدهد و دیگری سعی می نماید
با پای چوبین بر آن پیشی گیرد،
وجود آورده است .

حادثه و رخداد دو می را می توان
درو وجود تصویرگیری واقع گرا
(فو تو ریالیزم) دید. این جنبشی
است جهانی ، و در مجموعه ای آن
آثار حتی سال های بیست و سی را
دیده می توانیم که زیر دو مکتب
جداگانه نقاشی بنا م (عینیت نو) و
«واقع گرایی معجزه گر» بمیان آمد.

تصویرگیران اولی نقاشان بودند .
واگوا در فرانسوی که خودش صحنه
آرا تیاتر بود او لین گام را در این
ساحه بر داشته و نمایشگاه «دید
وسیع» در پاریس براه انداخت در
این نمایشگاه بینندگان تصاویر
بسیار بزرگ را دیدند .

اکنون یک قرن بعد روشن شد
که نقاشان اهل و نشن چون لنباخ
وستنک در اوایل سده نو نقاشی های
بزرگ نمای خود را از روی تصاویر
عکاسی شده نقش نمودند .

ولی اکنون سور ریا لست های
چون مان وای و هم چنان «سازندگان»
چون موهلی نگلی برای کارهایشان
برادران را فامیل - گروه از نقاشان

ولی طرفداران نقاشی مکتب واقع
گرایی سعی نمودند تا از تصاویر
عکاسی برای نزدیکی هرچه طبیعی تر
با حوادث کار گرفته و به ادعای آنان
جهان را هم چنان که من و شما می
بینیم روی پرده نقاشی آورند.
هر دو تمایل اکنون یک بازگشت
شکاکانه را بمیان آورده است .

نقاشی نقادانه با درشتی عکاسی
و دومی بارو مانتیسیم پیوند یافته
است . و در برخی موارد نمی توان
خط فاصل روشن بین این دو جریان
کشید .

زن ها موجودات پر قدرت ، توانا و با اراده اند .

گفتنی ها و خاطرات فاضله يك پولیس جوان

میرمن فاضله

وقتی قدم به سالون میدان هوایی بین المللی کابل میگذارید ، باچهره مصمم میرمنی که در یونیفورم پولیس زیبایی خاصی دارد ، رو برو می شوید او لبخند ملیحی بر لب دارد و چشمان در شمتش با کنجکاوای بسوی شما خیره میشود ...

این میرمن درست یکسال است که در اینجا خدمت میکند ، او با فداکاری برای خدمت بوطنش این شغل را برایش برگزید ، درین راه تحصیل کرد ، تلاش ورزید و امروز چون دیگر هموطنان نش خدمت می کند ، پولیسی است ورزیده و زنی است پر معلومات ، مادری است مهر بان برای یگانه فرزندش و همسری است وفادار ، پای بند و کمی هم حسود برای شوهرش ...

میرمن «فاضله رامیگویم ، زنی که پس از ختم دوره لیسه ، وارد اکادمی پولیس شد . تحصیل کرد ، تمرین کرد ، مطالعه کرد و بحیثیت يك پولیس وارد جامعه شد ...

همین چند ماه قبل بود ، که در شعبه ویژه میدان هوایی ، با زیرکی خاص پولیسی اش ، آن مرد را شناخت ، بهتر است قصه را از بان خودش بخوانید میرمن فاضله می گوید :

تازه در اینجا موظف شده بودم ،

ژوندون برای جلب رضا نیت بیشتر خوانندگان خود ، در تلاش آن است تا در هر شماره مطالب جالب و خواندنی بی تهیه و نشر نماید ...

اینک سر از این شماره به نشر گزارش ها و گفتگو های اختصاصی می پردازد .

اداره مجله از عکاسخانه رنانه در تهیه عکسهای رنگه پشتی مجله واز بناغلی نژند عکاس باختر آژانس که در قسمت عکسهای دیگر این گزارش همکاری کرده اند ، بدینوسیله تشکر می نماید .

آرزو داشتیم که راستی وظیفه ام را با قدسیت آن ، با صداقت انجام بدهم و همیشه این آرزو با من است آن روز مانند معمول به بررسی پاسپورت ها میپرداختم ، چشم به آن مرد افتاد او را شناختم ، یکبار بجرم حمل قاچاق نزد پولیس سابقه داشت در ورق پاسپورتش طبق مقرراتی که داریم ممنوع السورود نوشتیم .

حرکاتش عادی بود و از ظاهرش چیزی فهمیده نمیشد ، ولی من یکنوع اضطراب را در چشمان این زن می دیدم ، سامان و خودش را با دقت بیشتری بررسی کردم اما چیزی نیافتم .. اما روی احساس خاصی مسلکی ام ، میدانستم که او با خود ممکن اموال ممنوعه داشته باشد ، اینکه در کجا پنهان ساخته معلوم نبود ...

و برایش اجازه اقامت در شهر را ندادیم .. این مسافر خارجی با همان طیاره واپس پرواز کرد و از کشور ما خارج شد ... هنوز یکروز نگذشته بود ، که در یکی از پرواز های دیگر وارد کابل شد ، با تغییر قیافه در برابرم ایستاد ، به بررسی پاسپورتش پرداختم ، هیچ چیزی دیده نمی شد ، در حالیکه یقین داشتم روز گذشته در پاسپورت او ممنوع الورد نوشته بودیم ...

خوب .. با دقت بیشتری پاسپورتش را مطالعه کردم ، تازه متوجه شدم که او با مهارت عجیبی یک ورق از پاسپورتش را از بین برده ، طوریکه هیچ دیده و فهمیده نمی شد ...

میرمن فاضله از خاطرات دیگرش اینطور قصه میکند :

ما مسافرین خارجی را در نهایت احترام ، بصورت گروپ وار در سالون گمرک میدان هوایی بررسی می کنیم یکروز هنگام وظیفه ، در بین مسافرین چهره زنی توجه مرا جلب کرد ... زن بسیار خونسرد بود ،

ادامه میدهد :
- هنگام بررسی معمولی ، مقصداری (حشیش) از نزد زن توریستی که حامله بود ، کشف کردم ، این زن با حالت عجیبی در تلاش آن شد که مرا برحم آورد و او را رها سازم .. همانطوریکه گفتم وظیفه مرا بالا تر از همه چیز می دانستم از همین سبب تحت تأثیر گپ ها و حالت آن زن نرفتم ، بلکه به وظیفه ام عمل کردم .

میرمن فاضله زنی است ۲۴ ساله شش سال قبل ازدواج کرده و حال فرزندش دارد که تازه قدم به دو سالگی گزارده است ...

از این میرمن که از خلال گفته هایش معلوم میشود با مطالعه و پر معلومات است ، یکبار می پرسم :

- تا جاییکه از حرف های شما معلوم میشود ، عشق در ازدواج شما ... سخنم را قطع میکند - راستی زن ها کمتر به عشق شان اعتراف میکنند - ولی فاضله می گوید :

- بلی من عشق را قبول دارم و ازدواج ما هم روی يك عشق روی تفاهم و روی يك درك منطقی استوار بود امروز زندگی سعادت مندی داریم ...

به عقیده من هر ازدواجی که روی تفاهم و درك طرفین نباشد عواقب خوبی ندارد ...

میرمن فاضله سکوت میکند و من به فکر پرسش دیگری می افتم .

میگویم :

- سال ۱۹۷۵ در تمام جهان بحیث سال بین المللی زن تعیین گردید . بحیث يك زن روشنفکر افغان ، نظرت چیست ؟

فاضله چشمان درشتش را بمن می دوزد و شمرده شمرده میگوید :

- بیایید کمی وسیعتر صحبت بقیه در صفحه ۶۲

فاضله می افزاید :

- بالا خره کشف کردم که در آستر واسکتش و در قسمت دیگری از لباسش ، مقداری چرس را دوخته بود ، طوریکه به مشکل کسی می توانست آن را پیدا کند ..

ازین پولیس جوان می پرسم :

- زن ها معمولاً یکنوع عطفوت خاص زنانه دارند ، آیا این احساس در وظیفه که برای خودش برگزیده ای ، تأثیری ندارد ؟

میرمن فاضله لبخندی می زند و اکثر این لبخند پر لبانش دیده میشود ، بعد میگوید :

این را همه میدانیم که زنان احساس لطیفتری دارند ، اما زن ها هم اراده متینی دارند و قدسیت وظیفه را ، بالاتر از هر احساسی می دانند .

مثلاً خودم ، همین چندی قبل بود که با چنین صحنه بی مواجه شدم او لحظه بی سکوت میکند ، بعد

عکسها و مطالب ها

بزرگترین موسسه غذای سوئیس (نستله) است

میزان مفاد کارخانه «نستله» که تولید کننده شیر و چاکلیت و سایر مواد غذایی است، در سال ۱۹۷۳ شانزده میلیارد و چهار صد میلیون فرانک سوئیس بوده است. که ۹۶ درصد محصول آن در خارج بفروش رسیده است.

دو مین موسسه اقتصادی سوئیس از نظر میزان کار کرد در سال ۱۹۷۳ کارخانه های دوا سازی «سیپا» بوده است که هشت میلیارد و دو صد میلیون فرانک سوئیس بدست آورده است.

با اینهمه موسسه غذای «نستله» از نظر صنایع غذایی در جهان در مرتبه دوم قرار دارد. و بزرگترین موسسه تولید مواد غذایی جهان شرکت مختلط انگلیسی، هلندی است به اسم «اونی لور».

تام جونز باز زشتش

کنسرتی، هزاران دختر زیبا و طناب برای دیدن و پوشیدنش سرود است می شکنند، خوب است بدانید که تام جونز شیفته زن زشتی است که بقرار گفته او:

یک لبخندش رابه هزاران دلبر صاحب جمال نخواهد فروخت، این زن همسر تام جونز است که (لیندا) نام دارد و به چاقی، زشتی و بی نمکی شهرت دارد. اما تام جونز که مسایل عاطفی را بر مسایل مادی ترجیح می دهد میگوید، وقتی که من گمنام و بی پول بودم، لیندا بلعن بود و شانزده ساله بودم که با وی ازدواج کردم اکنون که زر سایه چتر و حمایت و مهربانی او به همه چیز رسیده ام، دلم را به کسی تقدیم نخواهم کرد.

علاقه مندان سیر و سیاحت

از قرار معلوم امریکائی ها بیش از ملل دیگر شیفته سیر و سیاحت اند. سالانه بیش از پنجصد میلیون دالر صرف سیر و سیاحت در امریکا و کشورهای مختلف جهان میگردد، که بدین ترتیب هر امریکائی سالانه مبلغی در حدود ۳۰۰۰ هزار دالر را برای مخارج مسافرت خود تخصیص داده است. و حالانکه سه هزار دالر، عاید متوسط سالانه یک فرانسوی است.

جزیره‌ی خاطره

بخش دوم

جواب دادم:

(بلی، من ایودری پالم هستم.)
(اگر دو باره به آنجا بر می‌گردید با هم می‌توانیم برویم، به پائین قدری کاردارم. من کسن و الاس هستم) بار دیگر احساس نمودم که چشمان نضواری تیره‌اش مرا زیر نظر دارد قدم زدن با او در آن محل برایم در سی بود نه او همه را دانست، و حتی می‌دانست که هر کس چه کرده است (این خانه به دااکای اندرسن متعلق است او شغل نجاری دارد. آنطرف تر زنی که بسوی درختی می‌نگرد تا در این ماه می‌از آن میوه‌ای بدست آورد گلادیز مک‌کال زن نکبباز خانه میبشد. او یازده طفل دارد و زمانیکه بخانه اش انفلو انزا راه می‌یابد حکم‌آیینی را دارد) او چنان حرف می‌زد که ما دوستان قدیمی هستیم.

ناگهان از خانگی که بیشتر مرا صدا کرده بودند همان ویکتور بر آمد.

ویکتور بسوی من دستهای گل زنبق آبی رادراز نمود و چهره‌اش را هاله‌ی شرم و حیا پوشانیده بود گفت (مادرم می‌گوید که من از شما باید معذرت بخواهم. ولی من هیچ نمی‌خواستم بشما آزاری برسانم.) در حالیکه من به جستجوی جواب بود و اکتور و الاس با علاقمندی نگریست.

(درست است. ولی اگر می‌خواهی صدا کنی نامم پیغله پالم است.)

(بلی)
(تشکر از گل‌های تان، بسیار زیباست.)

(این‌ها را برای شما چیده‌ام) دست دکتور و الاس را بشانه‌ام احساس کردم و هر دو بروی جاده‌ی باریک براه افتادیم، زیر لب گفتم (چرا او چنین کرد؟) دکتور پرسید: (چه کرده بود؟) (بیشتر مرا بنا م

صفحه ۲۴

زن زیبا ناامید و بعد که ما درس او را ملامت نمود این دسته‌ی گل را برایم آورد.)

دکتور موضوع را گشتاند و پرسید: (یک پرستار جوان امریکائی در کوهستان‌های جامیکا چه می‌کند؟) (داستان دراز دارد، چه فهمیدید که من امریکایی هستم.)

(از لهجه‌ات زیرا انگلیسی انگلستان نیست.)

(ولی لهجه آسترالیایی مانند شما.)

خندیدم.

(از این که لهجه‌ی خوب دارید در تمام این جزیره و بخصوص بلو ویز تا از شما بخوبی یاد میکنند.)

تبسم نمود.

(شما می‌دانید آنها راجع بمن چه می‌گویند؟)

(به صورت عموم از اینکه دکتوری چون شما دارند خوش هستند.)

(حتی اگر به خانواده‌ی والاس متعلق باشد؟)

(چرا چنین حرف می‌زنید؟)

ولی اکنون در برابر خانگی قرار داشتیم که قصد دیدارش را داشت

و بر نزدیک دروازه مردی با پای بسته ایستاده بود. دکتور در حالیکه به

داخل دروازه می‌شد گفت: (پیغله پالم هنوز زود است که چیزهای

در اینمورد بدانید.)

به تنهایی بسوی بلو و نیز براه افتادم.

طوری که بیشتر گفتم من یکی از دو مهمانی بودم که بلو و نیز اقامت

داشتم. نان شب را به تنهایی صرف کردم و فقط بعد از آن با پیالسی

قهوه به اتاق دیگری که میرمن دمفری صاحب هتل و شوهرش اقامت

داشتند، می‌رفتم. میرمن دمفری رفتار مادرانه و مهربان داشت و با خوش

روی با من صحبت میکرد. شوهرش خاموش بوده و کمی پیر میشد.

مهمان دیگر که زمانی معلم یکی از مکاتب عالی بود یک جا میکانی بلند

زیبا و ریش دار بود که سنش در حدود چهل سال بوده و نامش الین جنسن بود که کتاب تاریخی در مورد قصرهای بزرگ جزیره می‌نوشت.

جنسن بمن وعده داد تا مطالبی در مورد قصر والاس که تاریخ سحر آمیز دارد، بگوید ولی این را به بعد

از دیدارم از قصر والاس به تعویق انداخته بود. آنشام بعد از اینکه دانست دیداری از قصر نموده‌ام، یک عکس

زیبا و شکوهمند که بفاصله دورترها از قصر برداشته بود، نشانم داد.

من از خوشی فریاد کردم.

(اوه، بسیار خوب است. از کجا گرفته شده است؟)

جواب داد.

(از سنگلاخ قضاوت). و در حالی که چنین به پیشانی اش انداخته بود

گفت دد پیغله پالم، صلاح نمی‌دانم آنجا بروید نقطه خطرناکی است.)

من چیزهای در مورد (سنگلاخ قضاوت) از میرمن دمفری که کمی

پر گوی بود. شنیده بودم و لسی میخواستم مطالب بیشتر بدانم روی همین دلیل پرسیدم.

(خطرناک! چرا؟)

تشریح داد: در زمان پر دگی، زمین‌های والاس مزرعه کنونی که می‌بینی نبود.

آنجا یکی از بزرگترین کشت‌نی شکر در جزیره بود. اسپانیولی‌ها اولین کسانی بودند که آن را بوجود آوردند. خانواده‌ی والاس زمانی روی کار آمدند که اسپانیولی‌ها توسط انگلیسی‌ها از جزیره‌ی جامیکا رانده شدند.

از آن زمان تغییراتی در ساحه قصر بوجود آمد در اول مزرعه نیشکر و

بدنبال آن کشت نارگیل و ساحه آن گسترده‌تر شد تا کوه‌های آنطرف رسید و همین قصر بیش از ۲۰۰ سال عمر دارد. او ادامه داد:

(افسانه نفرین جادوگر افریقایی پس از ساختن همین قصر بمیان آمد و آن زمانی بود که مهمانی بزرگ در قصر براه افتاد.

تجمع مردمان در آن زمان چیز کوچکی نبود وسایل حمل و نقل خیلی

پیش پا افتاده بود. همه چیز توسط کراچی‌ها یا گادی حمل می‌شد،

جاده‌ها نا هموار و خطرناک بود و بسیاری مهمانان از راه طولانی می‌آمدند. در آن زمان مهمانی برای یک

شب صورت نمی‌گرفت، معمولاً روزهای طول می‌کشید.

در این مهمانی حتی والی و زنش که از راه دور از شهر اسپانیایی،

سفر نموده بود ندرکت کردند و هم اگر برآستی بگویم همه جوانان

تحصیل کرده که توانسته‌بو دندرنج سفر را بخودهموارکنند، بخاطر دیدن

زیبایی دختر والاس که پیگگی نام داشت، در مهمانی شرکت داشتند.

تراژیدی در اوج شادی مهمانی به وقوع پیوست. بعد از یک سلسله

رقص‌ها و نوازندگی‌ها، پیگگی که در مرکز توجه قرار داشت از مهمانان

برای چند لحظه استراحت عذرخواست بجای رفتن به اتاق خواب برای قسم

زدن از قصر بر آمد نور ملایم و نقره فام مهتاب بر همه جا زیبایی

می‌بخشید. تنها به کنیزش گفته بود که کجا می‌رود. یک ساعت

گذشت و او نیامد کنیزش پریشان شده و مطلب را به پدر پیگگی گفت

پدرش جوانان چندی را انتخاب نمود تا بدنبال دختر به جستجو بپردازند.

شب نیمه بود که او را یافتند...

در دورترین بخش باغ‌ها در حالیکه خنجری روی بدنش قرار داشت

بیهوش افتاده بود ساعت‌ها گذشت تا او به هوش آمد و حادثه را با ز

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

گو کرد . کسی بر او حمله نموده بود يك برده بنام قواني بود که کار های باغ ها را رو براه و شب ها برای نگهبانی در آنجا گردش میکرد . آیا دختر غلط نکرده بود ؟ کسی او یقین داشت . باوجودیکه در همان لحظه نورماه را بر پاره ای پوشانیده و قواني از پشت حمله کرده بود ولی دختر نگاهی به او انداخته بود . وقتیکه قواني رادر اتاقش خوابیده یافتند و از او مطلب را پرسیدند ، انکار کرد . گفت بهمین زودی ها خوابیده است و بیان داشت که او هرگز به چنین کاری اقدام نمی کند . ولی کسی گوش نداد .

یکی از جوانان برایش جزا تعیین کرد . سپیده دم هنوز نرزه بود که قواني را کشان کشان به سوی سنگلاخی که بر لبه ی پر نگاه قرار دارد ، بردند . او سعی کرد که آنان را قانع بسازد ولی موثر نشد . بعد از اینکه دانست که گفته اش اثر نمی کند از عذر خواستن دست کشید و شروع به نفرین کرد .

قواني ، يك جادوگر بود و این مطلب را برایشان گفت : «آنان چیزی دانستند . بگذار که بدانند بسیاری نمی دانند راجع به برده های خود حقا یق کسی میداند نیستند و در مورد سحر و قدرتی که این برده ها از افریقا آورده بود هیچ چیز نمی دانستند . ولی آنها خواهند دانست بگذار که بدانند .

او در حالیکه می لرزید فریاد نمود . اگر شما مرا بکشید بزودی جادوگر ام از شما ای خانواده والاس انتقام خواهد کشید ، انتقام کشنده و شدید) .

در جواب او را به لبه ی پرتگاه کشاندند و پایین سر نگو نش کردند زن جنسن ادامه داد : (از آن پس این محل را سنگلاخ انتقام نام نگذاردند بلکه پس از افتادن بروس والاس از آن سنگلاخ نامش را سنگلاخ انتقام گذاردند در این موقع میر من دمفري اعتراض کرد .

(اگر مطلب تان بروس والاس باشد کدام دلیلی نیست که افتادن او را ثابت کند) جنسن در حالیکه متاثر بود اضافه کرد .

(او را در ته دره یافتند و شاهد تاریخی وجود دارد که پس از آن حادثه محل را سنگلاخ انتقام نام

سنگ آنرا بلد بود چگونه می افتد؟ (طوری که بیشتر گفتم . او را کسی تپله داده است . يك آدم واقعی نه يك کابوس) من پرسیدم : (ولی کی ؟)

(کی می داند پیغله پالمیر ؟ یکی نمی تواند چنین زمین و زندگی را اداره کند و دشمن نداشته باشد ما با وجودیکه صاحب همین مهما نخانه ی بقیه در صفحه ۵۸

که کنت والاس از سنگلاخ افتاد .) سر کنت ، می دانستم که او پدر کلان دکتوری بود که من صبح او را دیده بودم و این حادثه بسیار پیش ها اتفاق نیفتاده بود بتازگی بوقع پیوسته بود .

میرمن دمفري اعتراض کرد : (شما می گوید که او فقط افتاد؟ يك مرد ۵۰ ساله که تمام عمر خود را در این محل تیر کرده و سنگت

گذاردند . از آن به بعد مردم محل عقیده یافتند که والاس را نفرین جادوگر از بین برده است .)

(خوب ، من فکر نمی کنم . برای اینکه خود بروس والاس آدم بسی احتیاط بود و ممکن از بی مبالاتی به پائین دره افتاده باشد) .

معلم سابق دستش را به علامه تسلیم دراز کرد . (خوب این بسیار بیشتر ها بود . آیا این را هم متغیرید

و باز هم راجع به دلفین

قسمت دوم

دولفین بعد از شش سال به مهر حله بلوغ میرسد

دولفین جوان تا آنکه به سن هجده فرسد در هر دو سال یک مهر اقبه تولید مثل میکند. طول عمر دولفین ۲۰-۲۵ سال است

عده کثیری از دولفین ها چون دیواری در برابر کشتی صیادان قرار گرفته و یک عده دولفین دیگر آن دولفین زخمی و یا مرده را از منطقه دور می سازند.

حادثه ای در منطقه (مارین لیند) نزدیک لوس آنجلس بوقوع پیوست دولفین نری را که هنگام شکار زخمی ساخته بودند در اکواریوم مخصوص دولفین ها قرار داده بودند با وجودیکه دولفین مذکور زخمی هم بود از واژه خود را چنان به دیوار اکواریوم کوفت که از شدت دیوار از هم شکست و زمانی که دولفین در حال مرگ به قمر دریا فرو می نشست دولفین ماده نماینده های دولفین های بحرالکامل بوده. این دولفین نر را به سطح آب بلند کرده تا هوا بگیرد ولی با وجود زحمات زیادی که این دو دولفین متحمل شدند متاسفانه دولفین نر مرد.

موضوع جانب دیگر عبارت از توالد و تکثیر دولفین ها است: بطور مثال دولفین بوتل مانند در نظر میگیریم. دولفین در اوایل بهار زمانی که رقص عشقی دولفین ها برپاست با دولفین ماده مقاربت میکند

شده و دولفین ها برای نجات و کمک وی همت می کنند.

دولفین های بعضی اوقات در مقابل کشتی های که جهت شکار دولفین می آیند می درازد و تشکیل داد. و نمی گذارند دولفین های زخمی و یا مرده را صیادان کشتی بدست آورند برای این مقصد

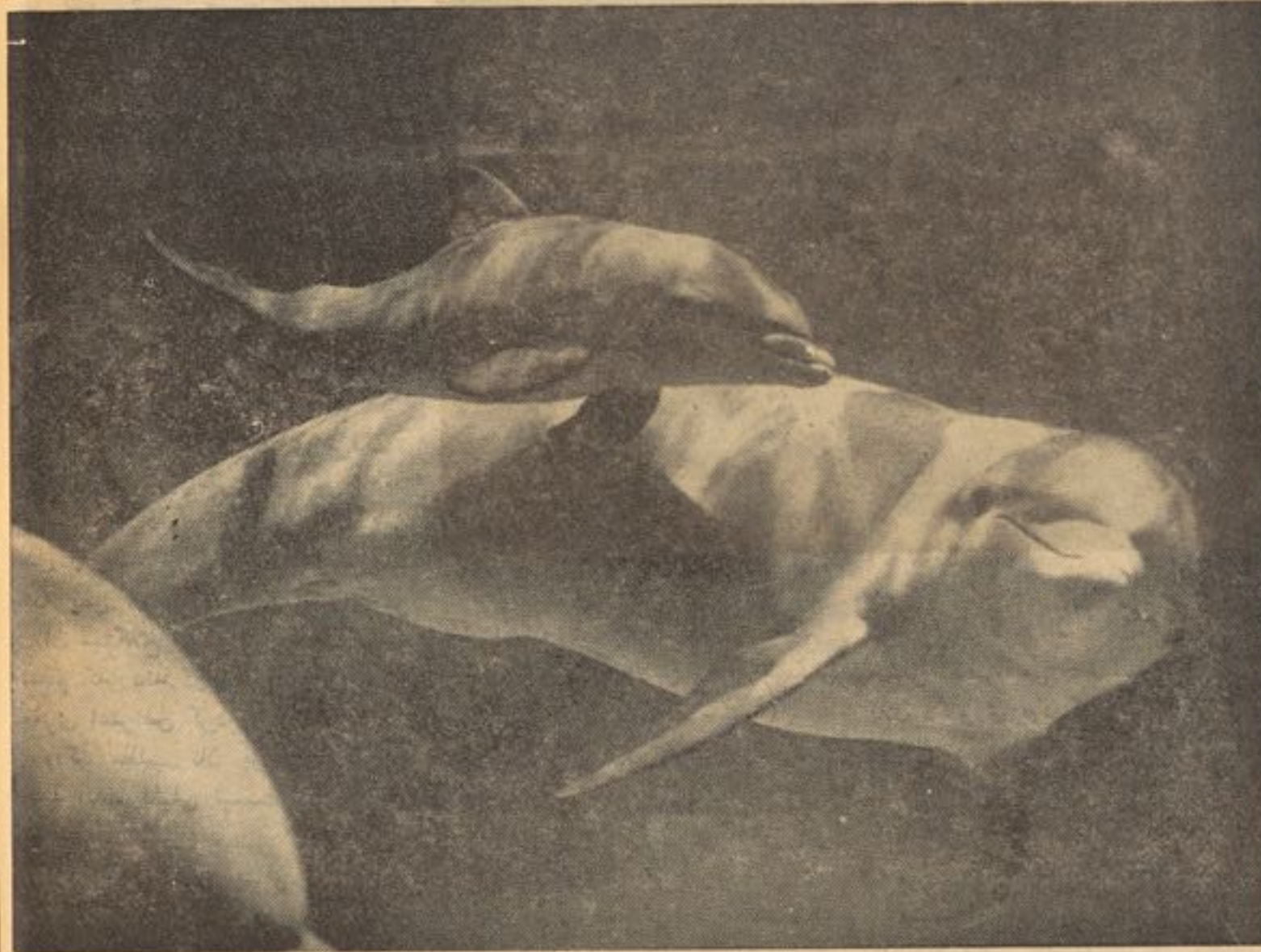
دولفین دوست دارد نوازش شود و کسی که به سر و رویش دست می کشد باعث خور سنتی او میگردد و مانند سایر حیوانات پستاندار حاوی حسن فوق العاده خوب ذایقه میباشد و میتوان گفت که همین حس است که ارتباط دولفین را با انسانها بیشتر تغویت بخشیده است (زیسترا انسانها همیشه غذاهای لذیذ را به خورد آنها میدهد و لذت آنها البته علاقه دولفین را به انسان بیشتر می سازد).

دولفین دوست دارد بازی کند و به بسیار سهولت ممکن است توپ بازی را به آنها آموخت و پایه آنها طرز تیله کردن بعضی اشیا را در آب بیاموزد.

این خصوصیت دولفین را برخی از علما مربوط به آن می دانند که دولفین بعضی اوقات در اثر دیدن موجوداتی که در حال غرق شدن اند از آب بیرون کشیده و از غرق شدن نجات می دهد. مثلا در اواخر سالهای ۱۹۴۰-۱۹۳۰ میلادی در سواحل فلوریدا دولفین زنی را که در حال غرق شدن بود نجات داده و به لب ساحل آورد. همچنان حادثه ای در زمان حرب دوم جهانی رخ داد.

پیلوت های امریکائی زمانی که در اثر حادثه ای که طیاره شان خساره برداشته بودند بحرالکامل روی دوشک های بادی قرار داشتند دریسه دولفین ها به خشکه رانده شدند و به این ترتیب از مرگ حتمی نجات یافتند.

دولفین قرار معلوم دارای احساس کمبود همکاری نیز بوده حتی سایر حیوا ذات بحری ولو از جنس و خانواده دولفین نباشد اگر به کلام دردد و خطری مواجه شوند از طرف دولفین معاونت

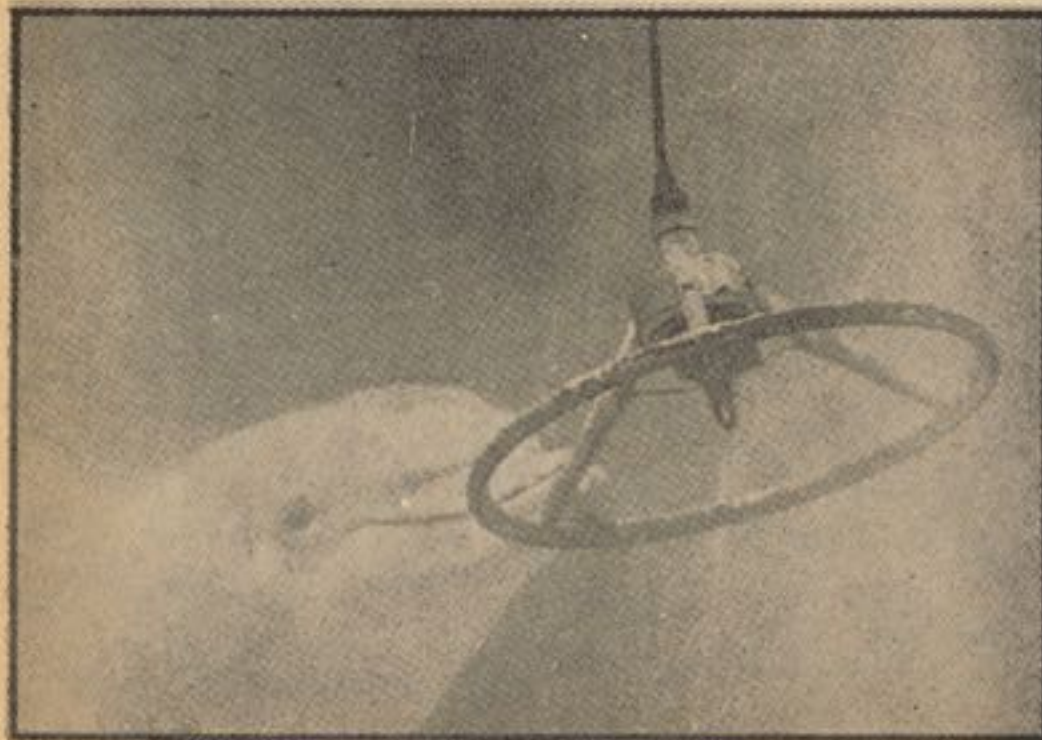
دولفین عموماً از ۲۰-۲۵ سال عمر میکند.

عکس دولفین را در حال پرش در داخل آکواریوم نشان میدهد .

نموده از بین می رود زخم های کوچک را جربوی سفید رنگی پر میسازد که از قسمت های چرب داخل وجود دلفین ترشح کرده و به این ترتیب خونریزی وجود دلفین قطع میگردد .
دولفین مطلقا فاقد حس شامه میباشد برعکس حس باصره فوق العاده قوی دارد و این حس برای آنست که مواد (شکار) را در فواصل ۱۵ متری خویش ببینند و پس از قابو بر آن حمله ور گردند .
او را درین مورد حس ششم کمک می کند که این حس را حس (سوز) یاد می کنند و بعبارة دیگر (آخند صدا) یا صداگیر نیز نامیده میشود دولفین با کشیدن صدا اش پلاک قادر است مواد پیرا

که در قشر دریا موقعیت دارد . کشف کند و این حادثه به ترتیبی صورت می گیرد که امواج آواز دلفین به مواد زیر آب برخورد کرده ژما نیکه انعکاس می کند دولفین از حس ششم (صداگیر) استفاده کرده محل اشیاء را تثبیت می نماید .
خوک های بحری و دلفین ازین خاصیت خود استفاده می کنند که تا بحال علما قادر نشده اند ساختمان وطرز فعالیت آنرا کشف و تشریح کنند .
(کنت نوریس) عالم حیوان شناسی زمانیکه با دولفینی بنام (کیتی) کار میکرد در اواخر سالهای ۵۰ نشان داد که این حیوان با چشمان بقیه در صفحه ۵۶

دولفین را میتوان برای بعضی حرکت های داخلی آب پرورش کرد.

به سببی مقاومت آب را کم میسازد که حادثه یونیزی شدن آب در اثر ترشحات بعضی مواد از جدار کله و پوست دولفین سبب می شود تا مقاومت آب را در برابر دولفین از بین ببرد و این حادثه عبارت از انتقال حرارت از یک حصه جلد دولفین به حصه دیگر آن است که عمل مذکور در سراسر وجود دلفین در انبساط حرکت بوجود می آید و هر اندازه ای که سرعت دلفین بیشتر شود انتقال حرارت نیز در حصه مختلف وجود حیوان مذکور تغییر می نماید .

همچنان بعضی علما نظریه داده اند که چمک نمودن پوست بدن دولفین در هنگام حرکت بنا بر یک هیجان شدید صورت می گیرد و این عمل باعث تقلیل مقاومت آب شده سرعت دولفین را بیشتر میسازد که البته این عقیده بیشتر قرین حقیقت است .

مدهای زیادی بشر در فکر آن بود تا بداند دلفین به کدام سرعت حرکت میکند (قابلیت حرکت دلفین تا چه اندازه است) آزمایش ها نیکه صورت گرفت و سرعت حرکت دولفین اندازه گیری شد نشان داد که بطور عادی یک دولفین با سرعت تقریباً ۴۵ کیلو متر در ساعت حرکت می نماید .

دولفین به کدام سرعت حرکت میکند (قابلیت حرکت دلفین تا چه اندازه است) آزمایش ها نیکه صورت گرفت و سرعت حرکت دولفین اندازه گیری شد نشان داد که بطور عادی یک دولفین با سرعت تقریباً ۴۵ کیلو متر در ساعت حرکت می نماید .
سالهای زیادی این سرعت غیر عادی و سرسام کننده علمائی را که در مورد دلفین باعث سرعت بیشتر کشتی های شان شده است

دولفین ها عموماً اشخاص را که در حال غرق شدن باشند از مرگ نجات میدهند

ممانعه و تحقیق نمیدوند مسایل بفرنجی را در برابر شان قرار داده بود .

آنها عقیده داشتند که اگر به قوانین هاید درودینامیک رجوع شود در آن صورت عضلات و ساختمان خارجی دلفین اجازه نخواهد داد که سرعت آن از ۲۰ کیلو متر در ساعت اضافه تر گردد ازین لحاظ این کیفیت سرعت دولفین تا بحال نزد علما لاینحل مانده و علت آن واضح نگردیده است .

برخی از آنها را عقیده بر این بود که دولفین ها دارای قابلیت خاصی اند و میتوانند با کمک پیشانی خود هر نوع مقاومت را که در برابر شان در عمق آب بوجود آید از بین ببرد و یا کم می نمایند بعضی از نظریات علمی بمیدان آمده است که بعضی حقایق عجیب و غریبی را تشریح می نماید یکی ازین عقاید مبنی بر آنست که دولفین شده و زخم خود به خود به سرعت التیام پیدا

بناغلی فخرالدین علی احمد رئیس جمهور هند حینیکه عالی ترین مدال خاوندوی هند را به گردن رئیس دافغانستان خاوندوی پولنه می آویزند .

راپور تر: راجه راسخ

اشتراک خاوندویان افغانی در هفتمین جمهوری هند

برای اولین بار در تاریخ خاوندوی کشور ما امکان شرکت جمعیت بزرگ خاوندویان در یک جمهوری جهانی میسر گردید .

مصاحبه خبرنگار ژوندون پیرامون مسافرت يك گروه خاوندویان افغانی به هند بناغلی سید يوسف واعظی معاون و كامله راسخ واعظی آمر عمومی تعلیمات مسلکی دختران خاوندوی .

— درین جمهوری از افغانستان چند دختر و پسر اشتراك نموده بودند و هم لطفاً در باره شرایط اشتراك کنندگان معلومات دهید ، — درین جمهوری ۱۰۲ نفر از دختران و پسران سراسر کشور اشتراك نموده بودند ، شرایط قبلاً به تمام جمعیت های خاوندوی دختران و پسران در مرکز و ولایات ابلاغ گردیده بود که باید نمر انتخابی عضو

فعال جمعیت خود باشند ، به لسان انگلیسی و یا به یکی از زبانهای خارجی دیگری آشنایی داشته باشند و بین ۱۴-۱۸ سال باشند . مصارف رفت و آمد را خودش متقبل شود ، و هم بیک از هنر ها مهارت داشته باشد ، رضایت والدین ، آمریت مکتب و خاوندوی شرط اساسی شناخته شده بود .

— در هفتمین جمهوری هندوستان چند مملکت اشتراك نموده بود . در هفتمین جمهوری که در هندوستان بر گذار گردید شایسته کشور ار و پاسی امریکایی ، آسیایی و ممالک عربی

شرکت داشتند . همچنان جمعیت های خاوندوی سراسر هندوستان اشتراك ورزیدند — تا جایکه معلومات دارم در این جمهوری مدال های نیز به برخی از کشور های اشتراك کننده تو زیع گردید که رئیس خاوندوی افغانستان نیز در همین سلسله موفق باخذ مدال شد اگر ممکن است درین زمینه معلوماتی برای خوانندگان مجله ژوندون ارائه نمود . و هم بگویند که چند مملکت به گرفتن این مدال موفق شد و شرایط اخذ آن تابع چه مقرراتی بود ؟

— در ختم جمهوری مدال «سلور» یا «فلنت» که عالیترین مدال خاوندوی هندوستان است به بناغلی محمد نسیم معین دوم وزارت معارف و رئیس دافغانستان خاوندوی و لته از طرف رئیس جمهور هند اهدا گردید . هم چنان علاوه از افغانستان ، ایران ، استرالیا ، امریکا ، جاپان ، مالیزیا و هندوستان نیز به اخذ این مدال موفق گردیدند .

مدال به اشخاصی داده میشود که اقل مدت ۳۰ سال در خاوندوی سابقه خدمت داشته و مصدرخدمات شایان برای نوع بشر و مردم خویش شده باشند .

— در مجموع از تمام کشور های جهان چند نفر در این جمهوری اشتراك داشتند ؟

تعداد عمومی اشتراك کنندگان در جمهوری هندوستان تقریباً به سی و پنج هزار نفر بالغ میشود . گفته میتوانید که در آینده نیز

صحنه ای از اجتماع خاوندویان افغانی در جمهوری هند

صحنه ای از اجتماعات بزرگ خاوندوی

یکصد و نفر از خاندویان هرگز و ولایات در اجتماعات بزرگ خاندویان در هند هنر نمایی نمودند

خاندویان افغانی حین خواندن یکی از ترانه های ملی

زمینه اشتراک دختران و پسران خاندوی افغان در چنین اجتماعات مساعد میباشد یا خیر؟ در تاریخ خاندوی افغانستان این اولین باری است که دسته بزرگ خاندویان در یک جمهوری ملی اشتراک می‌ورزند. البته این موضوع مربوط توجیهی است؛ که دولت مترقی ما مبذول داشته است.

امید واری و آرزو مندی برای اشتراک آینده دختران و پسران مطابق مشی و خواسته دولت در موقع وزمانش باز هم عملی خواهد گردید اما باید گفت که نتایج مسافرت این هیات در نهایت موفقیت آمیز بود. لطفا در باره فعالیت های سکوتی این گروه معلومات دهید و هم بگوئید این گروه چه افتخارات و ارمغانی را مخصوصا برای نسل جوان کشور با خود آورده اند.

دختران و پسران خاندوی افغانی در تمام فعالیتها و پروگرام های جمهوری که از طرف مریبون شان طرح گردیده بود فعالانه و موفقانه بدر آمده و افتخاراتی را نصیب گردیدند که خیلی چشمگیر بوده و آنکا هیکه پروگرام های هنری و غیر هنری خاندوی افغانستان اعلام

غیر از دهلی بکدام يك از شهر های هند مسافرت نمودید و آیا از آثار تاریخی هند دیدن نموده اید یا خیر؟

بلی: هیئت خاندویان افغانی از آثار تاریخی و تورستیک دهلی بمبی و آگره دیدن نموده اند. لطفا در باره ترتیب و تنظیم این سفر معلومات دهید که بشکل گروهی تنظیم شده بود و بابه ترتیب مخصوص سکوتی؟

شکل مسافرت گروه های خاندوی باگروه ها و هیات های دیگر به کلی متفاوت است. در مسافرت سکوتی هر عضو گروه وظیفه مشخص داشته و

مستعمل قسمت از امور مسافرت می باشد. گروه ۱۰۲ نفری ما يك رئیس هیئت، دو معاون رئیس برای امور اداره و تنظیم پروگرام ها و يك راپورتر عمومی داشت و در ضمن عده موظف امور ترانسپورت، سامان و لوازم امور مالی، محاسبه و امور صحی، راپورتر و عکاس، آمر پروگرام ها امور غذایی و امور دیگر مربوط به سفر بودند.

موظف امور صحی، غذایی، ترانسپورت مالی و غیره داشت در ایام مسافرت هر کدام بنا بر مستو و لیتی که داشته امور یومیه خود را پیش می بردند. نظریات خویش را پیرامون چگونگی کمیت و کیفیت این سفر بگوئید؟ این سفر از نگاه کمیت و کیفیت بی سابقه بود و طوریکه قبلا گفتیم در تاریخ خاندوی افغانی و حتی تاریخ معارف مملکت بیاد ندارد که همچو يك عدد بزرگ دختران و پسران در همچو يك محفل بزرگ با عالمی از افتخارات شرکت نموده باشند.

(ناتمام)

گروه خاندویان افغانی حین نمایش لباس های ملی

جهانی در هند شماره ۳۷

کوت. دلچسپ. خواندنی

توصیه دکتوران

گروهی از دکتوران موظف در یک شفاخانه واقع در کالیفورنیا اظهار نظر کرده اند که نباید هنگامی که در دهان شما چاکلیت است، بخندید و فریاد نکشید زیرا ممکن است در نتیجه خندیدن، چاکلیت در گلوئی شما بپرد و شما را دچار خفگی کرده و در نتیجه مواجهه با مرگ گرداند. آنها ضمن توصیه شان گفته اند که بهمین چندی پیشی خانم زیبایی به اسم «اولو روس» استانفورد به اثر بلعیدن چاکلیت دچار خفگی شد و مرد.

وی که به اتفاق شوهرش بدیدن مسابقه بیس بال رفته بود در یکی از لحظات پرهیجان مسابقه، فریادی از فرط شوق کشید و بر اثر این فریاد، چاکلیتی که در دهان او بود میان گلویش چسبید و در نتیجه مرد.

مجسمه فر مانده بزرگ روسی میخائیل کتوروف (۱۸۱۳-۱۷۴۵) در مقابل موزیم ماسکو قرار داده شده است. پایه تختی که با نقاشی تزئین گردیده نشانده رهبان مشهور نظامی و سایر مردم است. عمارت مذکور نتیجه کار مشترک مجسمه ساز تو مسکی و مهندس گلوبوفسکی می باشد.

چرا از نهافر و شننده جواهرات نیستند

شاید متوجه این مطلب شده باشید که خانمها بکار فرو شنندگی دستکول بوت، سامان آرایش و مخصوصا جواهرات علاقه زیادی نشان نمی دهند، دلیلش هم اینست که جنس لطیف حیفش می آید اشیائی را که مورد علاقه شدید خودش می باشد، بدیگری بفروشد.

نمایش از لوازم پو لندی

یک نمایش سامان پو لندی از قبیل ماشین، پارچه ها و لوازم خانه بای پوش، سامان رادیو، عطر، خامکدوژی و سامان فیشنی ساکنین مرکز استونیا را بخود جلب نمود.

تخم یک نوع ماهی چند سال که قبل از اضلاع متحده آورده شده بود در لتوانی در حال ترویج است. تقریباً سی هزار نوع تخم ماهی در آبهای شوروی تخم گذاری شده است. چهار جعبه ماهی بامعتاد ساختن به

آب و هوا در با لثیک وجود دارد. این ماهی ها در آبهای شور و شیرین زندگی کرده میتواند.

آدم فعال کیست؟ شهر «کوری»

آقای (کنت کرونگر) که هفتاد سال از عمرش می گذرد، از زندگی کردن در سان فرانسیسکو خسته شد و برای رفع خستگی، یک شهر خرید.

و آنوقت برای اثبات مدعایش، مثالی می آورد.

وقتی (سرادموند) به قلعه ایورست صعود کرد به نظر من کار مهمی نکرد و من او را فعال ندانستم. اما اگر او بعد از صعود، کنفرانسی در باره سفرش میداد و از آن ناحیه پول میگرفت (فعال) بود زیرا پول قابل شمارش است.

دکتر (جرج مارنی) روانشناختی معروف انگلیسی میگوید: شخص فعال کیست که کارش (قابلیت شمارش) باشد.

و آنوقت برای اثبات مدعایش، مثالی می آورد.

وقتی (سرادموند) به قلعه ایورست صعود کرد به نظر من کار مهمی نکرد و من او را فعال ندانستم. اما اگر او بعد از صعود، کنفرانسی در باره سفرش میداد و از آن ناحیه پول میگرفت (فعال) بود زیرا پول قابل شمارش است.

ساعت جدیدی جهت غوطه زدن زیر آب در فابریکه ساعت سازی نمبریک ماسکو دیزاین شده که مقاومت آن با فشار (۲۰) اتمسفر بوده و میتواند تا به عمق دوصد متر در زیر آب مقاومت کند. آهن ضد زنگ آنرا در مقابل آب محافظه میکند.

نگاه‌ها و

او باغ‌رو و ناز :
 ساز من ، سوال کرد :
 - کاندلر جهان حسن :
 - از مهر و ماه و اختر و دریا و آبشار ،
 - و زهر پدیده یی که فشتگست و دیدنی :
 - زیبا تر و فشتگ تر و شاعرانه تر :
 - در دیده تو چیست ؟
 ***
 گفتم : دو چشم تو ... !
 - آری ، دو چشم فتنه گر و دل‌سیاه تو
 مغرور گشت و گفت :
 - از این ، فشتگتر ... ؟
 ***
 گفتم : نگاه دلکش و عالم‌تباه تو ...
 زیرا بود به‌دیده زیبا پرست من :
 - زین‌بانی از دو چشم تو : طرز نگاه تو ...
 ***
 لب ، بست از سخن ،
 و آنچه ، به صد شکوه :
 - بر من ، نگاه کرد
 روزها ، ز چشم سیاهش ، سیاه کرد
 گفتا : همین نگاه ؟
 گفتم : بلی همین تکه دل‌فریب و گرم :
 - اینگونه روزگار دل‌ها تباہ کرد ...
 ***
 و آنچه ، نگاه او :
 - از من رمید و خیره بسوی دریچه شد

وزشیده دریاچه ، سرعت گذشت و رفت :
 - در دور دستها ...
 ***
 درحالتی چنین :
 - من ، خوب دیدمش ...
 - من ، بهتر از همیشه ، صمیمانه دیدمش :
 - در باغ چشم او
 - به شکفته مست ، ز نبق سیراب خواب بود
 و ز در نگاه او :
 - گرمی و دنوازی صد آفتاب بود ...
 ***
 بایک نگاه دلکش و گیرا و گرم او :
 - در گلشن دلم :
 - خندید بد بس شکوفه مهتاب آرزو
 - تا بید بس ستاره نایاب آرزو
 ***
 بایک نگاه دیگر او : در جهان من :
 - خورشید ها شکفت ...
 - خورشید ها که گرمی شان ، جاودانه است
 مهتاب‌ها ، که تابش شان ، شاعرانه است ،
 وین نا رسا سرود :
 در وصف چشم و حالت مست نگاه او :
 یکتا ترانه ام ، ز هزاران ترانه است
 کابل - ۲۱ عرق ۵۳
 «ناصر طهوری»

سوخت

در هوای جلوه ات هم شمع و هم پروانه سوخت
 خشک و آتورا آتش عشق تو پیاکانه سوخت
 براسیران تو لازم نیست قید پالبتگ
 پای نازک راتوان از گرمی ذولا نه سوخت
 دل در ون سینه میسوزد بسداغ بیکیسی
 همچو شمع لاله کو بیصرفه درویرانه سوخت
 پای تاسر آتش و چیزی ندا نستی هنوز
 جای دارد ار به عقل مادل دیوانه سوخت
 الفتی دارم به عزلت ورنه دام ودانه را
 میتوان از شعله یک ناله مستانه سوخت
 جای عرض خامکاری نیست بزیم پختگان
 وای بر شمع‌ی که در مهتاب بسی شرمانه سوخت
 فصل آسایش ندارد دفتر اصلی ضیاء
 از تپش این نشد بر وانه اینجا تانه سوخت
 از ضیاء قاری زاده

چند رباعی از سید حسن غزنوی
 زان جان که نداشت هیچ سودم ، تویی
 زان دل که فرو گذاشت زودم تویی
 وان دیده که نقش روی تو نمود
 دیدم همه را و از خودم تویی
 تشریت عاشقی چشیدم ز غمت
 هر بد که گمان بری کشیدم ز غمت
 قصه چکنم بجان رسیدم ز غمت
 آن به که نگویم آنچه دیدم ز غمت
 ای باغ رخت گریز گاه نظرم
 گر باشد صد هزار جان دگرم
 هر دیده ز نورگسی بجانی بخرم
 نادر تو بصد هزار دیده نگر م

از توفیق

سلام بر صبح

علاکه صبح زندگی سزگوسار میدمد
 شکفته باش و خنده کن :
 ترانه خوان و زنده شو !
 طراوت سحرین - به کشتزار میرسد
 ***
 به صبحگاه عافیت :
 جوافتاب سر بزنی !
 همه به جانب جلو :
 بسوی پیش ، جهد کن !
 فروغ ده ، شراره کش
 که کاروان انرژی - بکوی و بار میرسد
 ***

از : ساه امیر (فروغ)

شکست عشق؟

اکنون که سبیل اشک ،
 ز چشم روان بود
 تو در میان حلقه گلها نشسته‌ی
 غافل ز اینکه بمن عهد بسته‌ی ...
 و کتون کنارتو
 داماد مست و شاد
 ما و اگر فته است
 و ندر دل منه آلود و هر زه اش
 راز بلید عوس عانیه است ...
 ***
 اما در بغ و درد که چشمان من هنوز
 در جستجوی توست
 اما در بغ و درد که قلب شکسته ام
 در آرزوی توست .

تصحیح

در مصراع دوم بیت هفتم غزل (قلب دورنگ) منشره صفحه (کوچه باغ شعر) شماره گذشته
 زونون غلطی چاپی رخسارده که آمد است مصراع مذکور بدینسان تصحیح و خواهد بود
 شود: «وه که در گوره ره عشق ره روخته و لنگم»

زن، جوان و زیبا بود - چشمانش باهوشان راست و من به معنی فوق نشانی فرصت خوبی بود که صبرا میانه، صدایش ناگزیر و زنده گیش بازن حساسه صحبت کنم. این زن از هر که، بزرگ تر و نوج بود...

مرد، سالخورده و لغت ناپذیر بود. به دلمه استخوانی کهنه و رنگ زرد و خشن میمانست که هر گونه کجای طرف را پاره میکرد. زندگی او را دو ماهی به تشکیل میداد: ماهی گیری نمائید ... زنت والت و کوپ کنننن. یک فرشته بود و مرد، یک ابلیس ...

من بطور حق میدانم آنزوکتم این مو جود ابلیس خوبی به چشم بود!

حالا دیگر میخواهم همه چیز را بنویسم همه آن حوادث را صادقانه و با حضور وجدان بنویسم. نوسته من تنها انعکاس از واقعیت نیست خود واقعیت است - همه چیزها پنهان نمیکند، همه چیزها پنهان میمانند و چیزی پنهان با کسی از پنهان میماند و چیزی از آن که واقع شد ...

شاید این نگارش واقعی من کمک کند شاید بتوانم وحشت آن ترس چینی را که هر شب پسران من اینطور شب با گسترش سیاسی حول انگیز و اقدام میکنند ترس بکنم فریاد کنم. ازین بیرون شاید نگارش این حادثه، سکون آرامش بخش پدرم عذبه کند و اسایش زندگی من بازدهد.

ناراحتی من همزمان با ورود حساسه جدید پدید نیامد، بلکه تدریجا درد سری برایم ایجاد شد. همه از روزهاییکه منوجه شستم حساسه نبود منزل متصل ایوانستان من همیشه دورانه می آمدند. شاید بگویند پسر شادگری دعوا و ستیزه جوئی حساسه که من از اینها بیخبر بودم ولی وقتی که انسان درید با حساسه اش زندگی کند، طبعاً بعضی چیزها می بیند و همه چیز را میشود. شب در روز دروازه ها بهم میخورد، آسمان و ششهایم شکستند و در شام حواله میشد و همه چیز دیگر ...

طبع زن حساسه دشمنم پذیر نبود، بلکه مرد چنین میخواست آن مرد بود که زنت را به سبزه جویی وادار میکرد. مرد همیشه آغازگر ماجرا بود و روی موضوع تا چیزی نصیحت میکرد. شاید علت اصلی پرخاشجویی مرد عاصی این بود که زنت زیبا و جوان بود، مثل اینکه او درین امر تصحیر داشت ا مرد ندامت کرده بود و در طول روز کاری جز فکر

کردن روی من و سوال و مسایل جزیره داشت باستانی ساعاتیکه وقف ماهیگیری میدود. سایر اوقات بیکار میماند و میفکست و باهمان زنت ایراد میکرد. گاهی میگفت: بهتر این مزیت دوران تانگه ایست که انسان وقت کافی برای ماهیگیری دارد. من صرف در همین مورد باوی حسنا بودم. زیرا من هم مانند او ماهیگیری علاقه داشتم و ساعات طولانی را عادتاً بیکار میمانم سیری میکردم. یکی بدویاریکه مرد حساسه با ماهیگیری

نفسه در دستش

فکر کردم مساعده ترین فرصت این کار بود که وقتی عین چشمه را بشکلی پشاور روی تریبا محال از زبان زن شنیدم. برایم زیاد عجیب و دلگشا دهنده نبود.

زن حساسه با همان لحن دوست داشتند گفت: اگر او نباشد...

او پیش ازین حرفی نزد. از منی پس تفصیل همه نداشت این چشمه می گفته بودی صراحت داشت که جای هرگونه تفسیر و تفسیر را برگرده بود - بدون آنکه او را برانگیختم. زیرا وی هرگز نتوانسته بود قایق زنگنه قدیمی خود را بفرستد آمده کند غالباً پیش از نیم ساعت وقت را ماهی برساند.

بار اول که وی در آن تانگه ای من بوسیله قایق جدیدی بمن ماهیگیری وقت طبعاً تصور میکرد که به ازین دیگر با من همیشه یکجا بمن محل مطلوب خواهد رفت. بوسیله قایق موتوری جدید من... در حالیکه از قبایح بیوس و خاصه های اخلاقی وی بعدی

نخستین باریکه دیدم زنت را بسختی کتک میزد. پیش از حد ناراحت شدم علت مثل همیشه دومی را آغاز کرده بود خوب نصیحت میکرد. شاید علت اصلی پرخاشجویی مرد عاصی این بود که زنت زیبا و جوان بود، مثل اینکه او درین امر تصحیر داشت ا مرد ندامت کرده بود و در طول روز کاری جز فکر

کردن روی من و سوال و مسایل جزیره داشت باستانی ساعاتیکه وقف ماهیگیری میدود. سایر اوقات بیکار میماند و میفکست و باهمان زنت ایراد میکرد. گاهی میگفت: بهتر این مزیت دوران تانگه ایست که انسان وقت کافی برای ماهیگیری دارد. من صرف در همین مورد باوی حسنا بودم. زیرا من هم مانند او ماهیگیری علاقه داشتم و ساعات طولانی را عادتاً بیکار میمانم سیری میکردم. یکی بدویاریکه مرد حساسه با ماهیگیری

من در آنوقت باوی چیزی نگفتم. ولی با خود گفتم: حالا سولمش هست که دهنم خودت بسته شود... برای همیشه!

از آن لحظه به بعد در آن چشمه نشاندنم و با او بودم چگونه میتوانستم حوسیارانه او را باور کنم؟ قتل روی پاینده جلوه یافته بود طبیعت را داشته باشد تا شرکت بیمه مسافر به پرداخت وجه مطلوب گردد قتل ماهرانه ایکه هیچ تصحیری را منوجه من نسازد و زنت نیز از آنکه و همچنان بر میکشید برای من غیث محسوب

صمیمی و بسیار دوستانه بوده است. همچنان صحنه سازیهایی من قسمی بود که مردم متوجه گردیدند ماهیچه شبهنگام بمنزل بر میگرددیم. به این صورت میتوانستیم بعد از انجام معامله بهمه بگویم کوی نتواند خود را از دست داد میان امواج دریا سرنگون شد چنین وانمود میسازم که من سعی خودم را کردم و کسریه نتواند برایم بسا آبی انعامت. ولی مساعی من عقبه واقع نشد، و در مسایحی شب دیگر نتوانستم او را ببینم. متیقن بودم که چیریهایی زیاد بدنش طالع آزار بود که پدرش شناخته او خوشتر این لقبه جسمی خود را بمن تحریف کرده بود و من ازین شانس مساعده برای خودم ممنون بودم. زنت را از نقشه دقیق خویش مطلع نداشتیم بهر اندازه کوی کمتر از ماجرا اطلاع حاصل

میکرد. بهمان ایمانه درد سر کمتر بود زیرا وی در برابر پولیس چیزی نداشت که بگوید و کارگاه نمیتوانست با چانههای فریفته از وی کسب اطلاع کند. عدم اطلاع زن از ماجرا سبب میگردد که حیات پروری شرکت بیمه نیز دورتر یکی بماند.

یکروز که مرد فرزند بدلتیابی و بسیار ساحل شده بود زنت با وضع درهم پاناک من آمد بجزرد و روی پردهای کلکین را کشیدیم تا دیگران از وجود او در اتاق مسن آگاه نشوند. زن زیبا روی کوچ نشسته و به گریه آغاز کرده شوهرش گویا دیگر غیر قابل تحمل میشود خوی زندگی و مسیبت روز بروز دردی قوت میگیرد جسم زده میشد که هر روز چند بار او را کشتیمیزند... گریه های زن عواطف مرشدت تحریک نمود. زن مظلوم بطور غیر مشخص بمن لبماید که اگر زودتر چاره نشود، اگر حادثه عاجلی پسر او شوهرش نیاید، دیگری هرگونه تحمل را ازکف خواهد داد.

حینکه زن اتاق را ترک گفت، پردها را دوباره پس زدم و به آهسته عینی فرودم در حین گفتار نگاهم از لای پنجره به بیرون افتاد و با تعجب دیدم که مرد منظور با احتیاط تمام با پارتمان نزدیک میشود وی تصمیم گرفتار بمنزل برگشته بود تا پاسو سر کند عجب است! وی با چه کسی رابطه دارد و چگونه موجودیکه کامگامی مورد اعتماد وی بود من بودم. پس چه کسی میتوانست اطلا عالی برای وی برساند؟

روزیکه بازار حرامی وی بسا حل، سعادت خواستم وی چیزی نگفت. لفظ با وضع گرفته بطرفم دیدم. چنگک خوشی را گرفت و رفت. تا وقتی او را نظاره کردم که که از اتاق دیدم پنهان شد. بعد وارد پارتمان وی شدم و در آنجا دیدم که

زن زیبا تعجب کرد که اینبار نیز بیکار بحر نرفته لم. ماجرای شب گذشته و بازگشت پنهانی وی موقع شوهرش را بیان و ضمنی که دیدم، برایم شرح دادم و همانگونه که انتظار داشتم وی با شنیدن آن برخورد لرزیده. بعد با من استراحت آمیزی اظهار کرد: بنام خدا باوی نگوید که او را پنهان

و وضع دیده ایم. زیرا در آن صورت بنگران نظامی افتد. شما یقیناً نمیتوانید وی چقدر حسود است وی نمیتوانست در برابر پرستار و معالیم موسسه شیر و شکر ایستد. در برابر برادر عینی اش از حسادت خوداری زن زیبا در حالیکه آثار ترس در چهره اش مشهود بود. همه آن حوادث را شرح دادم که محصول حسادتهای بی محل شوهرش بود.

کند. وی میگفت شوهرش بلدی حسود است که با برداشتن از مدتی با بیطرف حرف نمیزند.

سعی کردم با کلمات آرامش بخشی او را تسلی دهم گفتم دوده او بار و بدبختی های او بیایان رسیده. همین زودی ما از آرامش زندگی لذت خواهیم برد. تیسرین شبی که در آنم برگشتم. طبعاً وی طور دقیق نمیتوانست من چگونه آرامش زندگی را به وی ارمغان خواهم کرد و در پیشورد چه نقشه ای دادم. ولی راستش اینست که با این زن فرشته خوی احساس نمیتوانم بگویم نه، نعمت و اما بایه نمیتواند مقصود واقعی احساسات من نسبت به این زن باشد. شاید شاید... بهرحال من میخواستم مجالته برای او فداکاری کنم.

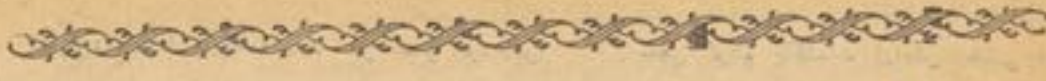
بعد از این آنروز مقاطعات ناپودی حساسه از فوت و افراهم کردم سنگک نسبت و زین را قبلاً آماده ساخته در قسمت زیرین تخته وسطی قایق پنهان از نظر گذاشتم میخواستم بهوسیله این سنگک آله بعد از قتل بوسیله ریسمان به پاهای وی خواهم بست. پس او را به انصاف بجزر بفرستم. آله قناتله نیز عبارت بود از آله فلزی چکش نمایی که معمولاً پاروی قایق را به آنمی بندند و من همیشه دودانه از این آله فلزی را برای سبوت کار پانته داشتم. البته بعد از آنکه شمره مرگ را بکله وی وارد آوردم. آله را دروازه بجایش نصب خواهم کرد. پولیس طبعاً گوشه و کنار قایق را بررسی خواهد کرد و مسلماً نظرات خون را بر وی آله فلزی خواهد دید. ولی من قبلاً به پولیس توضیح خواهم داد که حساسه بدبخت من موازله خود را از دست داده بفرستد و با آله فلزی خود، با اقامت

سان بحرس بگون گردید. روز پنده وقتش از هر روز دیگر. وقت با پارتمان حساسه. زن او خوشتر از هر روز مسیحت را آماده ساخت و سپس بصورت فدایی را که همیشه عیبایست با خود بساحل ببریم. شبه کرد. در پایان صرف قیوه. آهسته به زنت گفتم: اگر کم از کم باوی دعای گویی میخواست مطمئن رادر چشمانم بخواند بعد شمس ملحق کرده. در آستانه نظرها شوهرش خدا حافظ نبود. گویی بخادگای

کندر شرف وقوع است. پس بسا بود. در آنروز من بولتر از ایروم. فا یقین را به شدت میرانم که باعث حیرت او گردیده بود و هم اظهار تعجب میکرد که قایق را از لفظ معمول فراتر برده بودم. من علت آنرا چنین وانمود کردم که قرار مسعود تصاد ماهیان آنطرف دریا بیشتر از لفظه ایست که معمولاً محل کار ما بود.

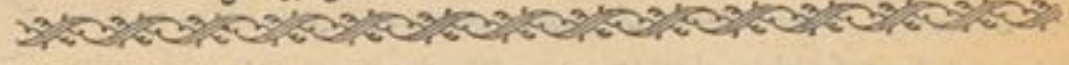
بالاخر. قایق و امواتف ساختند و در حالیکه مرد بدگالی سرحال بودیم، چنگک را به آب انداختیم. هر ساعت. مانند سا نسی با برداشتن از مدتی با بیطرف حرف نمیزند.

بقیه در صفحه 66

داد ب غوتی

متصدی زه س

ادبی پونه:

نا کرار زره

اوسنی ادب

اوس چی ته نه بی ، نودازره به خنگه
 کرار شی ؟
 اوس چی ته نه بی ، هغه ترانی چی
 به مو په گه ویلی ،... اوس هغه
 ترانی بولی بیخونده دی ... خکه چی زه بی
 له خانه سره وایم ... نو هغه شان چی می د
 ژوند په گلونو کی نه بوی شته اونرتنگ
 پاته دی... نو غر می هم مادی ۰۰ او په
 مات غر ترانه ویل هیخ خوند نه لری ...
 بوله تا هر خای راته سور بیکاری، اوله
 هر خای خکه دیوی زره چا ودونکی چوپتیا
 انگازه گیری ، او هیخ نشته ... لکه دپراخو
 دشتوله لمنو خکه چی کوچیانو گه گریوی
 او نوری لمنی هسی متروکی پاتی وی.
 خواوس لږ لږ پوهیږم چی تا ماته دوکه
 راکړی ... تا غولولی یم خکه چی تادومره
 قدری هم راته وږه ویل چی زه در خغه ولاړم
 ... دخدای په امان

خو زما ماشوم او غم لیرلی زه دی سره
 ددی هم چیره هیروی .. نوبه زه درته
 ووايم مسافره آشنا مغی ته دی ښه !! ...
 چی هیره می نکړی ...
 ستا تر راتگ پوری به داماشوم او نا کرار
 زه کی به خه شی کراروم ؟؟
 مصطفی جهاد

گړنی ادب:

دواده سندی

ناوی وړادی راغله تک دی نشته
 رښتونی سپری راغی چی فلانی لیور دی پرته
 ناوی بی وړادی راغله بووی بووی
 هغه دی نیم چنگی نیم کر بووی
 ناوی په پلو دی زیره پخه ده
 ناوی سپی وړادی آسوله دمچخوده
 ناوی وړادی نه راغله ماښام شو
 ناوی ولسلانی شپه په گورستان شوه

دیو پښتو نستانی آواز:

د آسمان دغ

واوری ای ددغی خمکی او سیدونکو
 له اسمانه چی آواز را خسی دغه دی؟
 دآزاد یو ساعت ژوند په آزادی گسی
 دغلام تر دایمی ژوندون نه ښه دی!
 فضل احمد غر دپښتونستان ملی شاعر

او لسی ادب :

نن راشه مه جبینی

خماروسترگو دی په زړه ویشلی یمه
 ډیر لم خوړلی یمه نن راشه مه جبینی
 . . .
 زما دی زړه قلم قلم گڼو
 نن راشه مه جبینی
 زری زری دی په ډیرغم گڼو
 نن راشه مه جبینی
 زه خودی بی اجله نن وژلی یمه
 ډیرغم خوړلی یمه
 . . .
 غمو نو ستا گڼمه بدحاله
 نن راشه مه جبینی
 اوس خو جازانه خیر واله
 نن راشه مه جبینی
 ستا حسن و عشق دواړو زه لویلی یمه
 ډیرغم خوړلی یمه
 . . .
 ډیرمی خوزه در پسی ژاړی
 نن راشه مه جبینی
 شرین وصال دی رانه غواړی
 نن راشه مه جبینی
 ډیروغمو نو دبیاتون وهلی یمه
 ډیرغم خوړلی یمه
 . . .
 مشکل به عمر کی بیلتون دی
 نن راشه مه جبینی
 بغیر له تانه خه ژوندون دی
 نن راشه مه جبینی
 زه مطهر دی محبت سوزلی یمه
 ډیرغم خوړلی یمه
 نن راشه مه جبینی

دمینی جام

هینه می اډباسی چی ساراته پنا یوسمه
 خیال دښکلی مخ چی دی را یاد سی به خوبونوکی
 درد بیلتا نه کی دی که ترسه پری خوشی یمه
 ستا خمار وسترگونه چی وگورم بیخوده سم
 لږخوراته و خانده چی ژوند ته امید واره سم
 هسی شراب غواړم چی دنیا راخغه هیره کی
 راغلم ستا درشل ته چی لږ لیری سم غمونووه
 یاره ستاله غمه کومی خواته پنا یوسمه
 هسک سم تصور کی، ترپانه پنا یوسمه
 ولی له دی درده مسیحاته پنا یو سمه؟
 راز دزدگی پت کهه موسکاته پنا یوسمه
 مه پر پرده چی غم کی دی ژداته پنا یوسمه
 وایه کوم ساقی کومی میناته پنا یوسمه
 ته چی می هم ورته نوجاته پنا یوسمه

راکه بودمینی جام چه ژوند می ټول خونونه سی
 ستازلفو کی گبریم کوم درگانه پنا یوسمه

عنایت الله معرابی

لرغونی ادب

راخه یووړ

ستادی خواب آلودو سترگو خواب راخه یووړ
 نه می او ښکی پاتی شوی نصیر به صورت کی
 یوسالی بل یادریم مطرب سره یو خای شول
 زړه می په نغو سره سوری گڼ مطربانو
 خه شو که چی یووړ خسته دل می تری لږ بان شو
 خط دی تور حرفونه مخ دی پانی د کتاب دی
 هراسیاب چی ماخه دژهد وډبره یزو
 گڼی مارخمن په زړه کی نقش دمحرابیو
 ستا ابرویو نقش دمحراب راخه یووړ
 شونم ودی لذت دمی ناب را خه یووړ
 ډیری بی صبری دی دمخ آب راخه یووړ
 زړه بی له گو گله بهشتاب را خه یووړ
 عقل ساقیانو په شراب راخه یووړ
 نور جاوړی نه دی خیل احباب راخه یووړ
 شغل دکتاب دی بل کتاب راخه یووړ
 وایه تادحسن په آسیاب راخه یووړ
 گڼی مارخمن په زړه کی نقش دمحرابیو
 ستا ابرویو نقش دمحراب راخه یووړ

بهمونت دورمیتور کی دزاباسجاک د کوچنی بناریو خټپه

د عنایت الله مجرابی ژباړه

په یو ګو سلاویا کی کلیوالی ژوند

دخړو تیرو جګ غرونه د یو ګو- سلویا د مو تنی نیکرو سیمې خورا ځا نګرې خصوصیت دی مو تنی نګرو چه د یو ګو سلاویا دا ووفدراالی جمهوریتونو له جملې څخه دی اکثر د ډېرو د سیندو په نامه یادول کېږی. ددی سیمې دلورو څو ګو څخه سرې ډېرو جالبو او ښکلو طبیعی منظروننداره کولای شی .

دیبوا او تارا دتندو غرنیوسیندونو په منځ کی ټوله له ښناسته ډک سیمه دهمونت دور میتور دغره د لوی څو کی بو بو توف کوك څخه چه د مونتې نګرو دجمهوریت ورټولو لویه څو ګه ده ،خورا رنگینو منظرو په پټه دنداره کونکی ستر ګو ته درېږی. بدغه سندرېڅه سیمه کی دسوشیکا ،کور نیکا ،پیوا او تارا سیندونه دهمونت دور میتور دغره په دنګسو اړخونو دپری شوو پانونو اوغارونو په منځ کی خپله لاره پراښی او دپری ښکلی او جالبې منظری جوړوی دتارا ښایسته پانه په ځینو برخو کی تر ۹۰۰ مترو پوری ژور والی لری .

دهمونت دورمیتور غر دپخی په عصر کی هغه وخت چه خوراستریخجالونه

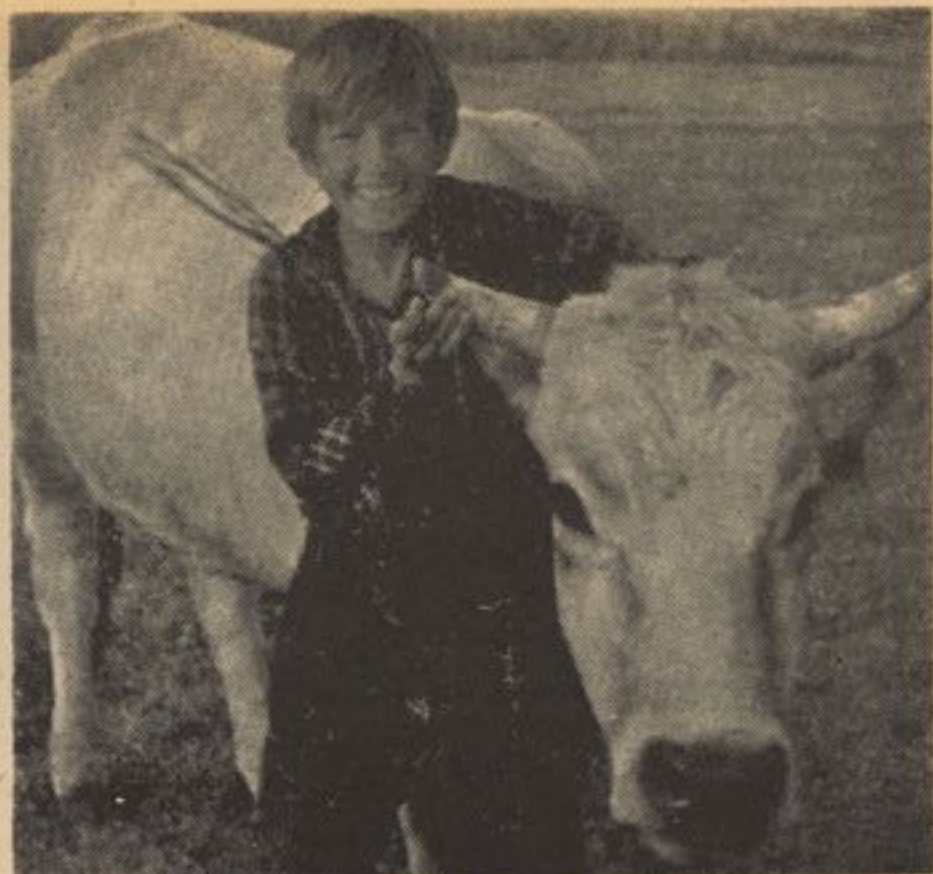
دعغه دلورو برخو څخه ورو ورو د ویلی کیدو په اثر منځ په کښته روان شول ،تشکیل شو چه دا حقیقت نن ورځ په نوموړی غره کی داوړ لسو بڅجالې جهیلونو د موجودیت په وسیله تائید پری نوموړی جهیلونه په هغو ژورو خوړونو کی پراته شې چه یو اوخت دپخا او نومنابع وو. دا جهیلونه ځینی یی چه د زمیجا نجی (دما ر جهیل) مودرو (شین جهیل) دلبلیجی (دماهیانو جهیل) او وارزی (دد یب جهیل) په نومونو یاد پری دو مره زیات ښایست لری چه تقریبا د منلو وړ نه دی او د محلی خلکو په منځ کی یی ډیری افسانو یی کیسی خپری کړی دی بدی جهیلونو کی کرنو جزیرو (تور جهیل) تر ټولو زیات ښایسته دی او بدی ورومتیو وختو کی دهغه په ژبو بانندی یو عصری اوډیر هو سا هوټل جوړ شوی دی چه شاوخوا ته یی دښپنو کلیوالی کورونه په خاص ډول جوړ شوی دی ددی سیمې یو بل دمینی وې جهیل د اوکو (سترګه) په نامه یاد پری چه آرامه سطحه یی کله کله دهغه دتل داوړغور خوونکو ډبرو دټوټو په وسیله سره څیرل

داهمدمونت دور میتور یو کلیوال بودا

لطفا پانه وای و ی
صفحه ۳۵

د مونت دور میتور د سیمی خلک په شنو اخیونو کی د حیواناتو درو زنی له لاری خپل هوسا ژو نند تاملینوی .
 وایی چه شاپیری ددغه خای په جپیلونو کی لمبیری اوبه سحرآمیزه توگه د هغو اوبه صا فی ساتی .
 په دغه غرنی سیمه کی انسا ن او طبیعت په خورا ښه توگه سره جوړ شوی دی .

په ورو څرخایونو کی کوچنی شپانه

دور میتور د غره یوه څوکه چه ساوین کوک (دساوا ورون) نومبیری اوهغه ته نژدی دساوینا وو دا (ساواچینی) په نامه چینیی هم دنوموړی سر بی شپزاده ، روحانی او ښوونکی په نامه نومول شوی دی دخلکو افسانو له مخی کله چه دغه مقدس سړی دخپلو ملگرو سره دمونت دور میتور ډیری نژدی څوکی ته وخوت نو هلته دخان د هوسا کولو او سبانا زاری خوړ لسو دپاره تم شو اوبدغه وخت کی یسی دخپلی لکړی په څوکه پر مخکته بانندی دصلیب شکل وکینیس چه به نتیجه کی ددغه شکل څخه سمد لاسه اوبه راو خوتیدی دغه داو سو منبع اوس هم موجوده ده اودهغی داو بو جریان تل یو شن وی تر دی وروستیو وختو پوری په دغه خای کی هر کال میلی کیدلی او بدغو میلو کی به دنژدی کلیو خوا نا نو دا فرصت تر لاسه گاوه چه هر یوڅان

ته یوه پیغله خوښه کړی ددغه دود تر تاثیر لاندی یوه نوم ورکسی کلیوالی غزلچې خپله مشهوره سندره (به نامه چینیی هم دنوموړی سر بی دساوا چینیی ته زما بی نمره سفر ه اولکه چه ویل کیری داستنده دیوی داسی نجلی لخوا ویل شوی ده چه یوه میره دښکار کولو په نیت نوموړی چینیی ته ورغلی وه خو پیرته یوازی خواشینیی او ناامیده خپل کور ته ستنه شوی وه .
 دور میتور جپیلو نو او په د هیندا سزی په شان صافی اوباکی دی د ژمی په اوږدو شپو اویا ددوبی په شوگیرونو کی ددغی سیمی شپانه اوس هم دهغو شاپیریو نکلونه کوی چه دشپی لخوا ددغو جپیلو نو څنډو ته را کښته کیری او هلته نخیری، لمبیری او خوشحالی کوی دوی وایی چه دغه ښا پیری خپلو آسمانی کلاگانو ته ترستندیدو دمخه

کیری او دغه ډیری دنورموړی جپیل داسطحنی څخه به ډیر شدت سره پورته غورځی .
 که څه هم اوس ددغو جپیلونو د پیدایښت اصلی منبع پیژندل شوی ده خو تر اوسه پوری هم دهغو په باب ځینی په زړه پوری کیسی اودښاپیریو افسانې موجودی دی ددغی سیمی بزگران وایی چه د صربستان دواکمن ستیفان نمانجا کشر زوی سنت ساوا چه د صربستان لومړنی سراسقف وو دغی سیمی ته یی سفر وکړ او څو ورځی یی په هغه کلی کی تیری کړی چه دخلکو درواياتو له مخی داوستی کیری او دغه ډیری دنورموړی جپیل داسطحنی څخه به ډیر شدت سره پورته غورځی .
 که څه هم اوس ددغو جپیلونو د پیدایښت اصلی منبع پیژندل شوی ده خو تر اوسه پوری هم دهغو په باب ځینی په زړه پوری کیسی اودښاپیریو افسانې موجودی دی ددغی سیمی بزگران وایی چه د صربستان دواکمن ستیفان نمانجا کشر زوی سنت ساوا چه د صربستان لومړنی سراسقف وو دغی سیمی ته یی سفر وکړ او څو ورځی یی په هغه کلی کی تیری کړی چه دخلکو درواياتو له مخی داوستی

دمونت دور میتور دښکلی سیمی یو کلیوال بزگر

دمونت دور میتود دکلیوالی ژوندبوه منظره

دشپینو ددوبی پرکورونو اوخورو ورو کلیو سربریره دیتوگو سلایا خورا لوړ ښار (ژبلجاک) چه د ۱۵۰۰ مترو په لوړوالی کښی پیوت دی هم د (دور میتور) دغره په سلسله کی موقعیت لری. دغه ښار زرتنه اوسیدونکی لسی او د هغه کامیون مرکز دی چه د دور میتور ټوله سیمه دهغی لهجیملو نو اود (پیوا) دسیند دپورتنیو برخو سره احتوا کوی. که څه هم نوموړی ښار دنفوسو له نظره نسبتا کوچنی دی خودیو

دسپیده داغ په وخت د نوموړو جهیلونو په اوبو باندي یو داسی ډول مسخره آمیزه مواد شیندی چه دغفو اوبه صافی او خلیدو نکسی ساتی .
د دور میتوسیمه همدارنگه دغوزی لرونکو اونورو وونو دغیر معمولی ډولونو څنگلونه لری چه شهرت یی خورا زیات دی. دغه سیمه څو څله دیوگرسلایا لویو جغرافیه پوهانو نبات پیژندونکو اوطبیعت پیژندونکو کتلی اود هغی په باب خپلی څیړنی یی دیو زیات شمیر څیړونو په ترڅ کی څیړی کړی چه ددغی سیمی دپه زړه وری جغرافیایی، اتنو لوژیکي بوتانیکي او نورو خصوصیاتو په باب پراخ معاو مات وړاندی کوی .
خزان لرونکی ونی دظغی غرنی سیمی په ټیټو برخو کی زرغونیری بداسی حال کی چه غوزه لرو نکسی ونی دهغی په لوړو سیمو او هغو چکو سطحو باندي شنی کیږی چه پراخ څر ځایونه یی دحیواناتو د روزنی د پاره خورا ښه شرایط برابروی. دغه دنده دپیرو پخوا نیو وختونو راهیسی ددی سیمو د اوسیدو نکو د ژوندانه اصلی منبع ده .
د (دور میتور) دشاوخوا غرنی سیمه په لوړو برخو کی داسی کلی پراته دی چه اوسیدونکی یی له پیرو پیرو راهیسی دپسونو او غویو په

علیشیر نوایی

اثر هم.ت.آمی بیک
ترجمه: ع.ع. ایلدرم

تا اینجای داستان

خبر باز گشت نوایی به هرات و انتصاب او به حیث مهر دار دولت چون حادثه مهمی انعکاس میکند. مردم خراسان این تقرر را به فال نیک مگیرند و چشم امید به سوی او میدوزند.

چندی بعد میرزا یادگار یکی از شهزادگان تیموری علم بغاوت بلند میکند و باوجود شکست فاحشی که از حسین بایقرا میخورد، در انحراف خیانت برخی از بیک ها و منسو بین سلطان موفق میشود هرات را اشغال نماید و برا ریکه قدرت بنشیند.

حسین بایقرا پس از مدتی آوارگی در نواحی بادغیس و میمنه، سر انجام در سایه تدبیر خرد مندانه ای که مورد تأیید علیشیر نوایی قرار می گیرد، شباً نگاهی بر هرات هجوم میبرد و قدرت از کف رفته را دوباره بدست می آورد.

توغان بیک یکی از همدستان میرزا یادگار که سمت چاکری مجدالدین را نیز دارد، در دوران تسلط میرزا مذکور هرسو تاخته و دست تظاول بهر طرف دراز میکند. او اکنون از کرده خود پشیمان است و در حضور مجدالدین تلاش میورزد تا روی اعمال خود پرده بکشد.

مجدالدین نگاه میکرد در چشمان او پروت خود بازی میکرد لحظه ای همان بجای خشم، اثر تشویش و نگرانی طور خاموش نشست. سپس از عمیقی خوانده میشود. مجدالدین به به جا جنبید و برای اینکه به راز دل خشونت گفت:

— جوان آیا بیش از این هم شرم- ساری ممکن است؟

— جناب باور کنید خداوند شاهد

است که در آنوقت حتی یک لحظه هم از یاد شما فارغ نبودم من از خود فکر مایی داشتم، اما چه کنم، بخت یاری نداد.

مجدالدین مفهوم گفته او را با سرعت پی برد، اما ابرو در هم کشیده با خشم و غضب حرف زد:

— این چه حرف است که میزنی به تمام جهان رو شن است که من یک چاکر صادق و وفادار خاقان میباشم! و آرزو مندم تا پای مرگ به جناب عالی و خاندان بزرگ شان خدمت نمایم. زینهار، زینهار، نباید این سخن را بار دیگر بزبان آوری.

امید توغان بیک قطع شد و با خود اندیشید که دیگر چاره ای جز این نمانده که وی پوستین کهنه خود را در بر نموده، به دور دستها بگریزد، و در حالیکه با تارهای

در همین لحظه توغان بیک باردیگر از خاطر گذرانید که با یک اسپ و یک تازیانه راه سفر عراق یا آزر- بایجان، یا دشت دور افتاده قبا ق ویا چین را در پیش گیرد... اما بامید اینکه اگر ماجرای او بکوش مجدالدین رسیده باشد، شاید خودش در صحبت باز نماید، سکوت اختیار کرد. لیکن مجدالدین فقط در باره زکات و مالیات معلوم مات خواست. توغان بیک در باره اینکه تا کنون چقدر مبلغ جمع آوری شده و چه مبالغی بر ذمه چه کسانی باقی مانده و مبالغ گرد آوری شده را بنا بهدایت وی به ابوضیا تسلیم داده است. تا باتانی و بدون شتاب معلومات داد. مجدالدین کف دستها را بهم ساییده گفت: (آفرین اگر صد تا جوان مانند تو در اختیار می داشتم میتوانستم هفت اقلیم را در تصرف خویش در آورم اگر خدا بخواد در آینده یکجا با تو کارهای خوبی انجام خواهد داد) با شنیدن این جملات ناگهان چشمان توغان بیک درخشید. او در حالیکه چشمان خود را باز بسته میکرد گفت: ازین چاکر بی ادب شما خطایی سر زده که حتی نمیتوان بر زبانش آورد...

— طبعاً روزی شب و لاله بی داغ وجود ندارد. این خطاچه بوده است. توغان بیک با آوازی پست اظهار داشت:

— در میان مردم این شایعه پخش گردید که گویا حسین بایقرا سپاه میان خویش را از دست داده و برای اینکه خویشتن را از اشارت نجات بخشد با دسته ای از جوانان بسوی هندوستان گریخته است و عموم امر او بیک مای وی به میرزا یادگار پیوسته اظهار صداقت و وفا داری نموده اند... من ساده دل اینگونه شایعات را حقیقت پنداشته به خدمت میرزا یادگار پیوستم، پنج شش روزی هرسو تاختیم و های و هو براه انداختم، اما سر انجام کار به خرابی کشید توغان بیک همانطور سر فرو افکنده و با کنج چشم به

خواستنی!

توغان بیک اظهار سپاس دهندگی کرد و بعد از جا برخاسته گفت:

((تحفه کوچکی برای شما داشتم)) مجدالدین به کیسه او چشم دوخته پرسید: ((کجاست بیباور!... بلی، شایع است که در زمان میرزا یادگار اشیای بس نفیس و گرانبهایسی را از «باغ زانان» به تاراج برده اند.

توغان بیک تبسم کنان اظهار داشت دو تحفه من به پای خود می آید! و از اطاق بیرون رفت او نزدیک دروازه اطاقی که در جوار طویله اسبها قرار داشت توقف نموده نور بابا را صدا کرد.

— های، زاغ لنگ، کجایی کلید را بیآور! نور بابا از طویله بدرآمده نگاهی آمیخته باشبیه تردید به توغان بیک افکند و آنگاه کلید را از کمر بند باز نموده بوی داد. توغان بیک دروازه را به عجله باز کرد. از گوشه اطاق در چشمان دلدار آتش خشم شراره کشید.

توغان بیک خندید و بمسایمت حرف زد:

— دختر قشنگ، حالا بر خیز تا با ما آشتی کنیم.

دختر با سرعت از جابج خاسته فریاد کشید:

— بروگمشو، نزدیکم نیا، بلا زده!

توغان بیک عذر آمیز گفت:

— جانم قهر نشو من تا کنون حتی دست خود را هم بتو تماس نداده ام در برابر هر سخن شیرین خود از تو هزاران لعن و نفرین شنیدم. از دیدن من چون آهو رم میکنی... هر گاه پسته و بادام برایت بفرستم، چون مانند سنگریزه به دورش می افکند. حالا برخیز تا ازین زندان بیرونست بکشم...

توغان بیک از دست دختر محکم گرفته کش کرد و در حالیکه او را از در بیرون می کشید، قلب نور بابا از ترحم و دلسوزی آب

میرزا یاد کار داستان ما را چنان دراز ساخته بود که نه تنها می توانست مثل این یک دختر این سر زمین را بر باید، بلکه قادر بود به مهتاب و ستارگان ... آسمان نیز چنگ بزند - توغان بیک مغرورانه گاه به مجدالدین و گاه به دختر میدید .
 مجدالدین چشمک زد با لجه ای مصنوعی تنبیه آمیز گفت :
 - جوان ، باید از یتگونه کارها دست بردار شد .
 فروغی در چشمان دلدار دویده به مجدالدین نگاه کرد امید رهایی

میشد و چون یارای کمک رساندن نداشت ، با صدای خفه و درد آلود فریاد کشید :
 - بس است ، دست دختر را خواهی شکست ... کمی انصاف باید داشت - سپس دست خود را بر شانه دختر زده گفت : دخترم ، ترس میج بیم و خطری وجود ندارد .
 دلدار گریه کنان التماس نموده :
 - پدرجان ، بگوئید ، این ظالم مرا کشتان ، کشتان بکجا میبرد؟ نمی خواهم از شما جدا شوم . پدرجان ، میترسم .

ملایمت جواب داد :
 - دخترم ، اختیار تو در دست مانیست تو به این جوان متعلقی . خوب ، در عایله خود چه آسما یشمی دیده ای ؟ اگر در فامیل ما حیات به سر ببری حتما سعادت مند خواهی شد . هر روز گلپهای تازه ای در زندگیت خواهد شکفت . دوستان سمسن و همسال نیز خواهی داشت دندار (بق ، بق) گریست رسر به زیر افکند مجدالدین به نور بپسا دستور داد تا دختر را به بیکه خانم

- دخترم ، به حرفهای من بساور داشته باش ، انشاء الله هیچگونه بدی بر تو نخواهند کرد .

توغان بیک گاهی با عذر و التماس و گاهی با تهدید و فشار دلدار را کشتان ، کشتان با خود برد و نزدیک دروازه مهما نخانه آهسته بکوشش گفت :

- حالا بحضور دستور بزرگی خواهی رفت . گریه وزارت را بس کن ، ورنه اگر خاطر آنجناب آزرده شود سرت را خواهند برید .
 فهمیدی ؟ مودبانه سلام بده .

مثل اینکه قلب دلدار از حرکت باز مانده باشد جایجا خشکش زد . توغان بیک دروازه را گشود ، و خود در وضعی قرار داشت که اگر دختر راه نرود ، همانطور او را بر داشته بر آستانه در گذارد . اما دلدار با وضعی غیر ارادی بخانه در آمد و سه چهار گام به جلو گذاشته ، بر فرش نرم ، دوز انو نشست . او با اینکه لرزه ای شدید سرپایش را تکان می داد و نزدیک بود از شدت ترس - خجالت جایجا فرور یزد ، از بیم «دستور بزرگ» تلاش کرد تا خویشتن را نگهدارد .

مجدالدین سراز بالین بر داشته قامت خود را استوار ساخت و مثل اینکه بخواهد تابلوی نقیسی را از نظر بگذراند و یا گوهر نایاب گرانبهایی را تماشا کند چشمها را کوچک ساخت ، گاهی سر را بالا و گاهی پائین نموده ، محو تماشا ی و لطافت و نفاست دختر گردید . سپس اشاره کنان به توغان بیک آهسته گفت : «... گل نایابی از گلستان پر - پرویان بوده است ... شاید بهایش نیز خیلی بلند باشد؟» توغان بیک خندید و سر خود را تکان داده آهسته پاسخ داد :

- بهایش ؟ ... چاکر شما از از توانگران (صاحب صندوق) نیست

بایسکل سوار ی یک عنعنہ

تمدن و افزایش وسایط نقلیه نامساعد و تنگ به نظر میرسد و بنا بر آن جاده های جدید با در نظر گرفتن خطوط رفت و آمد بایسکل سواران در دست ساختمان است. اما جاده های تنگ شهر که بدو کنار آن عمارات قشنگ موجود است امکان توسعه ندارد و فقط یک راه باقیست و آن اینکه درین نوع جاده ها آمد و شد عراده جات ثقیله را ممنوع قرار دهند .

در آغاز بحران نفت خزان سال ۱۹۷۳ و زمستان ۱۹۷۴ دنمارکی ها از بایسکل بیشتر استفاده نمودند و ازین کار لذت بردند .

اکثرا بایسکل سواران از وضع خود اظهار رضایت نمیکند . زیرا آنها احساس مینمایند که گویا وسایط نقلیه و سواری موتر در جاده ها حق اولیت داشته و مزاحم بایسکل سواران میگردند در حالیکه بسیاری ازین بایسکل سواران خود شان موتر دارند که در مواقع سواری موتر عبور و مرور در جاده ها اسباب تکلیف بایسکل سواران را فراهم میسازد .

ولی با گذشت سالها جاده های داخل شهر کوبنها گن و همچنان شاهره ها ایکه ، این شهر را با ولایات وصل میکنند ، در اثر رشد

داده است یعنی برای هر دو نفر دنمارکی ، یک عراده میرسد . دنمارکی ها به بایسکل سوار ی علاقه مفرطی دارند زیرا با روحیات شان ، طبیعت و سر زمین شان ساختمان سربک های کشور شان موافق است . حقیقتا با بسیاری نقاط میتوان با بایسکل رسید در دره های تنگ ، راه های باریک و پیاده روها میان جنگلات و دهات از بایسکل در گردش های کوتاه نیز آنها استفاده میکنند برخلاف مساعی ایکه در اصلاح و بهبود بایسکل سواری بکار برده میشود

تا ختم سال ۱۹۷۴ تقریبا در حدود ربع ملیون عراده بایسکل را دنمارکی ها خریداری خواهند نمود در دنمارک اکنون پنج ملیون نفر با سن و سال مختلف زندگی میکنند ، که اکثریت شان از سابق دا را ی بایسکل اند ، دنمارکی های از سن طفولیت با ترای بایسکل طفلانه شروع میکنند و اغلبا در سن کبولت با استفاده از ترایسکل (سه چرخه) مخصوص پسران و معلولین آخرین روز های حیات خود را سپری مینمایند اداره ملی احصائیه بایسکل تعداد بایسکل را در دنمارک دو ونیم ملیون عراده نشان

صبحا نه اکثر اهالی دنمارک توسط بایسکل طرف کار روزانه شان میروند .

دیرینه مردم دمار کاست

دور از مرکز وجود دارد. امروز اگر شما در کوینهاگن بخواهید بایسکل بخرید از مغازه های بزرگ که در آنجا بسیاری از اشیای دیگر نیز برای فروش موجود است میتوانید آنرا بدست آرید و درین مغازه های بزرگ نه تنها بایسکل های ساخت دنمارک بلکه بایسکل های انگلیسی سوئدی جاپانی و ساخت کشورهای اروپای شرقی نیز موجود است.

درین روزها اکثر مردم مو تر های خود را استاده نموده از بایسکل استفاده میکنند ممکن است این کار بخاطر مساعدت شرایط جوی باشد یا بمناسبت علاقه ای که دنمارکی ها به بایسکل سواری دارند.

در دنمارک برای سیاحین اگر مایل باشند از بایسکل استفاده نمایند تسهیلاتی فراهم شده که میتواند به زودی آنرا بدست آرند. دلاهر شهر مراکز متعددی وجود دارد که بایسکل را فی روز یا فی ساعت به کرایه میدهد. حتی اداره خطوط آهن کشور نیز بایسکلی های برای کرایه دارد مثلاً شبانه قطار آهن از یک استیشن سوار میشوید و به استیشن دیگر پیاده میشوید، در این ایستگاه میتوانید از ما مورین قطار بایسکل کرا ئی بگیرد بعد از انجام کارتان در ایستگاه دیگری میتوانید دوباره سوار قطار آهن شوید و بایسکل را با ماورین این ایستگاه تحویل دهید این سیستم استفاده از بایسکل خیلی موفقانه جریان دارد.

شهر و شاهرا هاز بایسکل سواران میستاند.

بایسکل اکنون نیز مانند سابق یک وسیله خشن بوده و خواست روانی دنمارکی ها را ازین رهگذر ارضا مینماید. چندین سال قبل بایسکل های کوچک عرابه مود روز بود، درین روزها دو باره آن مود هوا خواهان زیادی پیدا نمود است. بسیاری از بایسکل سواران دنمارکی از روی علاقه به وطن و صنایع آن، بایسکل عنعنوی ساخت دنمارک را انتخاب مینمایند. درین اواخر بایسکل های دارای گیر رواج یافته ولی این نه بخاطر فیشن است چنان که در سابق بود بلکه برای راحت بیشتر بایسکل سوار است در سابق بایسکل را دنمارکی هاز مغازه های مخصوص بایسکل فروشی میخریدند که تنها در کوینهاگن ۸۵۰ باب دکان بایسکل فروشی وجود داشت ولی حالا صرف ۲۰۰ دکان وجود و ۸۰۰ دکان دیگر در شهر های

چون نفت نه تنها گران بلکه حتی کمیاب بود در حالیکه بایسکل مصرفی ایجاب نمیکرد صرفاً مصرفش همان خریداری این (آهوی فولادی) بود و بس انرژی ای که این بایسکل را به حرکت در میآورد همانا گوشت و کچالو است که راننده آن نوش جان نموده و اکسیجن است که تنفس نموده و تمرین است که اجرا نموده است. این منابع انرژی یعنی گوشت کچالو و هوا تقریباً در همه جافراوان و از بحران انرژی ممکن است خیلی کم متأثر شود و آنهم در کشور های صنعتی دارای کشاورزی میکا نیزه شده اما مشکلی که یک بایسکل سوار دارد اینست که او چطور خواهد توانست از میان جاده های فرد هم ویراز و سایط موتر دار شهر، راه خود را پیدا نماید.

بایسکل سواران دنمارکی در حوادث ترافیکی سالانه ۱۵۰ نفر تلفات میدهند و این در حقیقت حق العبور رایست که جاده های مزدهم

جووانان و روابط خانوادگی

نوشته ، سیده صوفیه آموزگار از صنف یازدهم لیسه عالی زرغونه

« جوان » ممثل انسانیت و افغانیت

سیده صوفیه آموزگار

واضح است که بقا و دوام هر جامعه بیشتر از همه منوط به جوانان حساس و دانشمند آنست و جوانان در بریزی و طرح امور آینده جامعه خویش نقش بسزایی دارند .

لذا بر جوانان است که بیوسته با زیور علم و دانش خاصه درین عصر تخنیک آراسته بوده با وجدان پاک و مناعت نفس، احساس مسؤلیت را عادت همیشگی خویش بسازند . بلی احساس مسؤلیت در برابر وجدان، احساس مسؤلیت در برابر وظیفه ، احساس مسؤلیت، در برابر وطن و وطندازان و بالاخره احساس مسؤلیت در برابر تاریخ و ابنسای کشور را هرگز فراموش ننماید .

جوانان باید بدانند که وظیفه بس مهم و خطیری بدوش دارند و در صورتی ازین آزمونگاه تاریخی موفق بدر خواهند شد که دقایق گرانبهای عمر عزیز خود را در غفلت، صرف نکرده بلکه در ارتقای سویه خویش لحظات پر بهای زندگی را غنیمت بشمارند . چنانکه ابن یمن، شاعر قرن هشتم وطن ما در مورد فرموده : هیچ گرز آمدن و رفتن خود با خبری جهد کن تا ندھی عمر بباد از سر جهل وقت را دار غنیمت که گذشت آنچه گذشت

نخورد انده ناآمده خود مردم اهل بدیبهی است که جوانان خود را صاحب شخصیتی می شمارند و انکار نمیتوان کرد که واجد شخصیت هم هستند مگر چه بهتر که با احساس انسانیت خویش عواطف انسانی و احساسات افغانی و ملی خویش را هیچگاه از یاد نبرند . ارزش شخصیت خویش را در هر لحظه و هر جا مثلا در تنهایی، در اجتماع، در منزل، در تفرجگاهها، در مکتب، در محیط وظیفه

بسیار دیده شده که کودک از آن وقتیکه پابهمن شش یا هفت سالگی میگذارد کوشش میکند که از بزرگان خود تقلید نماید . مخصوصا کودک آرزو دارد که با آنها مانند بزرگان رفتار شود . و انتظار دارند که همه، آنها را بدیده یک کلان سال نگاه کنند . حال که کودک به این نوع کار ها علاقه دارد وظیفه بزرگان چیست ؟

آیا بگذارند که کودک شان عادات و حرکات بزرگان را تقلید کنند ؟ آیا این تقلید طفل را مقلد بسا ر نخواهد آورد ؟

در مقابل تمام این حرکات کودک وظیفه بزرگان مخصوصا پدر و مادر چیست ؟

آیا بگذارند که طفل شان هر چه میخواهد بکند و مانع حرکات شان نگردد ؟

جواب تمام این سوالات را روانشناس و متخصصان تربیه طفل چنین اظهار میدارند .

بگذارید که کودک از پدر و مادر خود درس زندگی را بیاموزد زیرا این نوع درس بهترین و مشمربترین روش

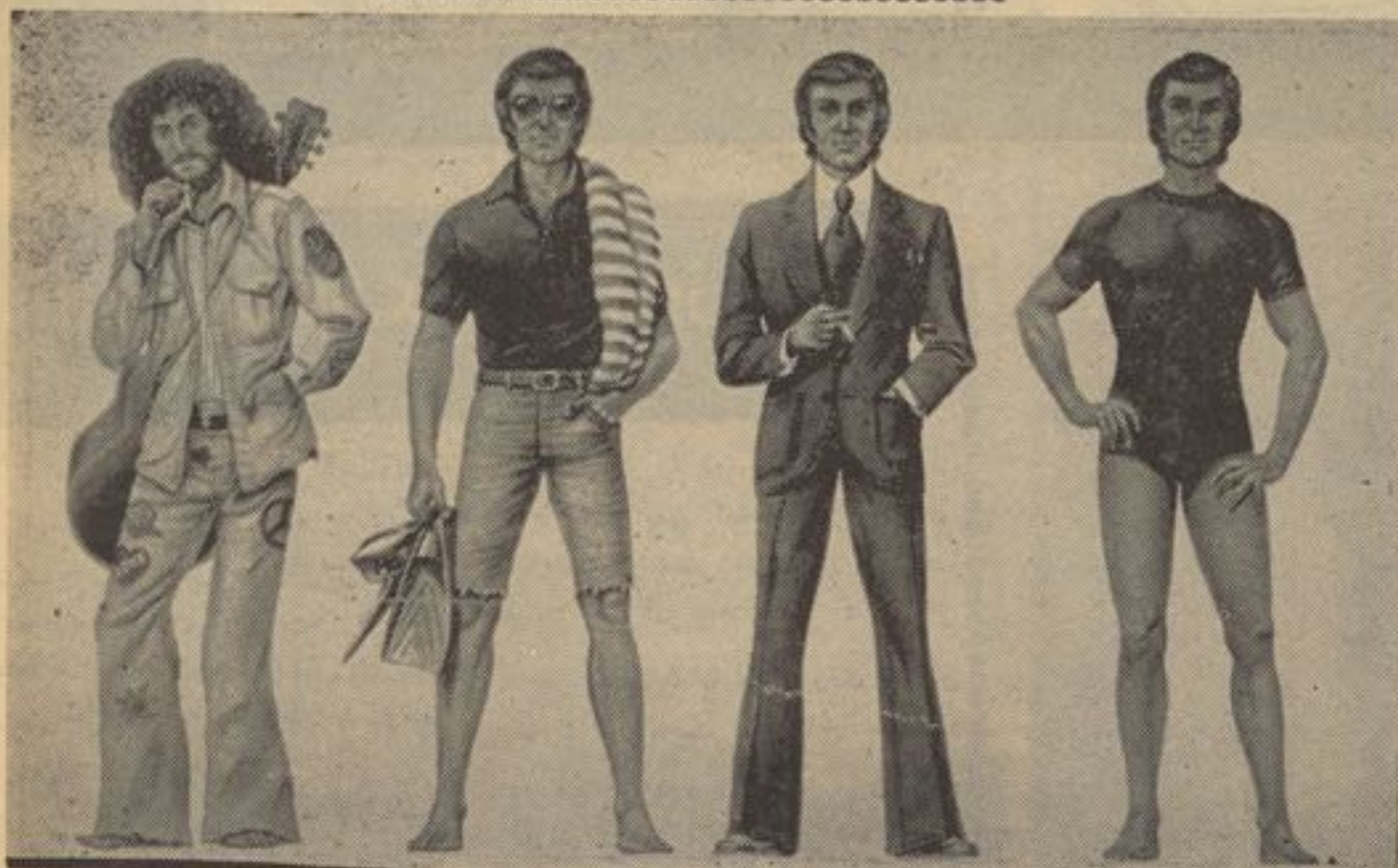
تقلید از بزرگان آرزوی هر کودک است

در کوچه و بازار و حتی در بسپای شهری در نظر داشته باشند . حیف است، اگر درین عصر اقمار جوانی از افکار و افعال مثبت و مفید بسوی خیال های بیجا و منفی متوجه گردد مثلا از راه کتابخانه منحرف شده بسوی قمار خانه شتابد . جای افسوس است اگر جوانی عنعنات باستانی و ملی خود را پشت پا زده بصورت عمدی و یا نا خود آگاه ظواهر عجیب و غریب و جلف را بنام مود تجریح دهد و یا آنرا از فلم های تجارتی تقلید کند .

به عقیده من جوان باید قوه یی تمیز و قدرت سنجش داشته باشد تا بتواند حق را از باطل و خوب را از بد فرق بکند . گذشته ازین لابد هر جوانی آرزومند است مصدر کار ها و خدمت خویی برای جامعهی خویش گردد، ولی چونکه کارها همه زاده واهی و اندیشه های ناپاک و مشمتت، محال است مصدر کاری شوند از طرف دیگر اندیشه های نیک و کار های مفید هر دو تابع عقل و خرد استند و خرد انکشاف نمی یابد مگر بقوه تفکر .

سر گرمی برای جوانان

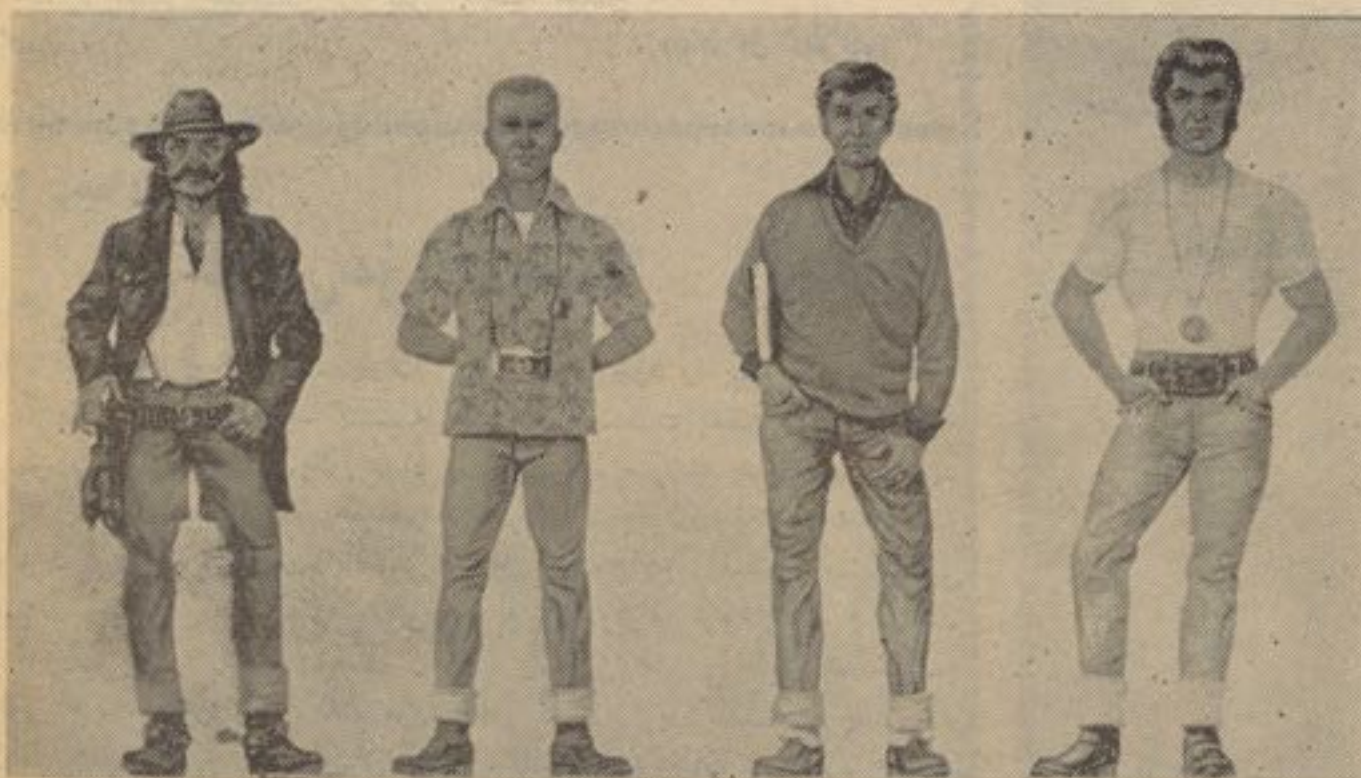
قیافه شناسی

جوانان عزیز!

هریک ازین قیافه و تیپ ها نمایندگی از شخصیت و خصوصیت آنها می نماید. آیا شما میتوانید به ما بگوئید که هر یک ازین چهره ها نمایندگی از کدام نسل نموده و چه وظایف دارند؟

اگر به حل درست و مکمل آن موفق شدید لطفا اسم و آدرس مکمل خود را به ما بنویسید تا نام شما را در مجله نشر نمایم.
آدرس مجله: مدیریت مجله ژوندون - انصاری-واپ - ریاست مطابع دولتی.

حقیقت

بیکطرف اشعه نمیفرستد بلکه تمام بوده و خود را معرفی خواهد کرد. اطراف خود را روشن میسازد. هر کس توفیق شنیدن حقیقت را «شاتو بریان» ندارد. تربیت یکسان است ولیکن استعداد (سعدی) ها مختلف اند. آن آشنایی پیدا می کنیم «پاسکاز» بزرگترین اختلاف بین انسان حقیقت مدتی می تواند در حجاب و حیوان فهم و فکر نیست بلکه اراده تأخیر و تعویق بماند اما همیشه جوان اختیار است. (روسو)

چیزی را که کمتر میتوان نزد مردمان کوردل یافت چشم حقیقت بین و عشق به حقیقت جویی است. «موند» حقیقت الماسی است که تنها

در جستجوی دوستان قلم

بنده میخواهم که با برادران و خواهران افغانی خود درباره موضوعات علمی، اخلاقی، فلسفی، ادبی مکاتبه کنم. آدرس - محمد عمر متعلم صنف هشتم (ح) مکتب لیسه نعمان پروان

***

میخواهم درباره هنر رسامی و عیقل تراشی معلومات تازه جمع آوری نمایم. لطفا مراد رین قسمت رهنمایی نمائید. آدرس - فضل احمد متعلم صنف یازدهم لیسه استقلال.

***

اینجانب عبدالخالق از لیسه نادریه! میخواهم درباره جمع آوری کلکسیون نکت پستی معلومات تازه جمع آوری کنم.

آدرس لیسه نادریه - عبدالخالق متعلم صنف دهم.

***

درباره هنر قدیم معماری افغانستان مخصوصا دوره غزنویان معلومات جمع آوری کنم. آدرس - لیسه صنایع - محمد فاروق متعلم صنف یازدهم.

***

اینجانب میخواهم درباره آثار قلمی نویسندگان افغانستان معلومات تازه جمع آوری کنم. کسانی که درین مورد میتوانند مرا رهنمایی کنند لطفا به این آدرس مکاتبه نمایند.

آدرس - لیسه حبیبیه - جمیل احمد متعلم صنف یازدهم.

***

خواهان مکاتبه درباره مسایل مختلف حیاتی مخصوصا تربیه طفل معلومات جدید جمع آوری نمایم.

آدرس - میرمنو تولنه نفیسه متعلمه صنف دهم.

نمونه‌ها و دستورات

از شوهر شکایت دارم زیرا

- به مجردی به خانه می آیدمانند زنها آستین ها را بالا زده به دیگ پختن و جاروب حویلی شروع میکند و هر کسی او را می بیند بمن طعنه می دهد .
- در خرج خانه ممسک است و نام آنرا صرفه جوئی می گذارد .
- از وقتی ازدواج کرده ایم هیچ روزی نشده که کدام چیزی برایم خریداری کرده و آورده باشد .
- هر قدر ازو خواهش کنم یکروز هم با من به تفریح و هوا خوری برود نمی رود .
- مادر و پدر و برادر هایش را از من جدا نمیسازد و دلیلش اینست که آنها بر او حق دارند .
- (ارسال ف)
- اندازه اصلی معاشش را بمن نمی گوید .
- اقتصاد را در خرج و مصرف خود مراعات نمی کند .
- مقدار بیشتر معاشش را بسا رفقایش مصرف میکند .
- هر شب یا به خانه رفقا مهمان می شود و یا چند نفر را با خود بخانه می آورد .
- اگر خلاص شدن برنج، روغن ، چای و بوره وغیره را باو اطلاع دهم فوراً با من داخل جنگ میشود .
- همیشه وقتی مفلس شود بکس هایم را پنهانی تلاشی میکند و پول هایی را که مدت ها آنها ذخیره نموده ام به جیب خود می اندازد .
- اگر طفلم در درسهای مکتب از او کمک بخواهد فوراً با عصبانیت او را تهدید میکند .

(م.ن از گذرگاه)

قابل توجه والدین :

تا کی مزاحمت؟

شما اگر یکروزی به نزدیک دروازه مکتب ما بیائید خواهید دید که پوره سر ساعت رخصتی یک تعداد جوانک های قد و نیم قد یکی باموهای کشال و دیگری با پاچه های پطلونی که زمین را جارو میکند ، سومی لباس شوخی بتن دارد که انسان هیچ فکر کرده نمیتواند از کدام مود پیروی نموده و به چندین لیبلا می فروشی جستجو نموده تا آن لباس

باب دندان خود را پیدا نموده و آنرا بتن نموده است بعضی آنها یک دانه سگرت نیم سوخته هم در دست دارند و همینکه شاگردان رخصت شدند همه بحال آماده باش درآمده و مانند کسی که چیزی را گم کرده باشد و حشت زده بسوی دختران نظری انداخته و هر کدام را با کلمات و جملات و باصطلاح خود شان (پرزه های بقیه در صفحه ۵۴

مودوفیشن

بازدید کردن عید حتماً شما ب فکر سا ختن لباس استید چون هوا سرد شده سا ختمان یک دریشی را مطابق نمونه بشما مشوره میدهیم انتخاب نوع و رنگ تکه مربوط به ذوق خودتان است .

برای تهیه این سالاد صرف یک مقدار زردک زرد با کمی بوره و کریم ضرورت است .
 زردک ها را بنهر مقداری که لازم می دانید پاک شسته و با کارد یا جاقو روی آنها تراش نمائید. بعد توسط ماشین پیاز تراشی آنها تراش نمائید . از مقدار تراش کردگی در بشقاب ها انداخته مقداری بوره برویش پاش دهید و یک قاشق کوچک کریم بالایش علاوه نمائید . سالاد خوشمزه بدست می آید .

برای زیبایی شما

اگر شما دارای جلد روغنی هستید بکشید غذا هائی صرف نمائید که ونوک بینی شما جلایش دارد درین صورت از استعمال کریم های چرب بصورت جدی خود داری نمائید. ونیز از مرکباتی که دارای ترکیب الکل باشد بشکل کریم استعمال نمائید. برای رفع جلایش نوك بینی کریم ها و پودر های مخصوص در بازار وجود دارد و می توانید بمشوره دکتور جلدی یکنوع آنها انتخاب و استعمال نمائید .
 هر گاه در ناخن های تان شکستگی بوجود آمده، می توانید بمشوره دکتور فامیلی تان روزانه ۱۰ قطره ویتامین (آ) نوش جان کنید. و نیز

بقیه صفحه ۵۷

نکته های در باره زن

- تمام تعضلات و استدلالات مرد بایک عاطفه زن برابری نمی کند .
ولتر
- زن ممکن است بر هوای نفس خویش غالب شود و لی بر عادت خود نمائی و تظاهر غالب نخواهد شد .
(؟.....)
- خشم زن مانند برق الماس می درخشد و لی نمیسوزاند .
تاگور
- زن در وقت دوستی غیر از محبوب خود چیزی را نمی بیند و هر چه عاطفه، مهربانی و لطف و فداکاری داشته باشد ، تنها برای او بکار می برد .
الفونس
- خداوند شایستگی زن را در قلب او قرار داده .
لا مارتین
- هر جا که زن مورد احترام است، مرد ها آزاده و با تقوی هستند .
کارانیس

نامه شمار سید

مطالعه کنید تا در آینده پشیمان نشوید .

• • •

بیغله م از جاده میوند !

مادرین مورد هیچ چیزی گفته نمیتوانیم بهتر است از اعتمادی که بشما از طرف خواهر خوانده تان شده باو مشوره لازم و مفید بدهید .

• • •

خواهر محترمه میرمن ع به عقیده ما مقصر شوهر تان است نه شما زیرا موضوعی که شما تذکر داده اید بیشتر باو متعلق است .

• • •

محترمه ح. س ! در صورتیکه به شوهر تان اطمینان کامل دارید بگذارید خودش موضوع عین حال شخص مورد نظر را خوب را فیصله نماید .

محترمه ن . از نادرشاه مینه ! ممکن برای اکثر خوانندگان مجله نشر اینچنین موضوعات تکراری باشد

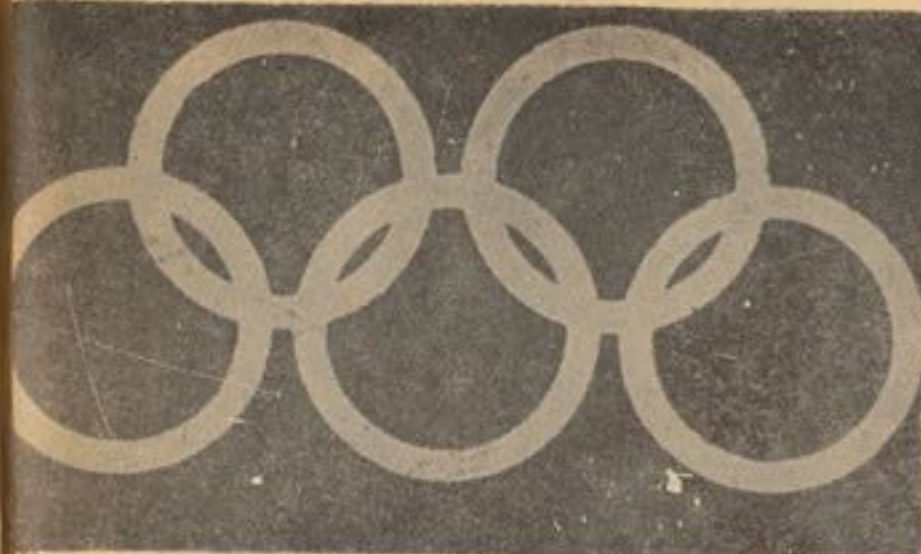
با آنها می کوشیم در آینده نظر شما را عملی سازیم .

• • •

بیغله ت از پروان ! اگر از ما می شنوید قطعاً باین حرف ها فریب نخورید و بکشید تحصیلات تانرا تکمیل نمائید و در عین حال شخص مورد نظر را خوب را فیصله نماید .

از بسکه بچه مه پیش رو میکتی بیخی پس رفته شده

ورزش

تیم ملی تنیس انتخاب شد

نجیب حمید که نفر دوم تیم ملی تنیس است و سال گذشته قهرمان تنیس در کشور بوده از پنج سال به این طرف سابقه سپورت تنیس را دارد.

مسافرت های در خارج کشور نیز کرده است و در تاشکند و آذربایجان نیز مسابقه نموده است او که متعلم لیسه استقلال است تا بحال ۵۰ دفعه مسابقه داده است و در حدود هفتاد کپ بدست آورده است. وی میگوید که تشویق ریاست المپیک آینده درخشان این سپورت را اکنون نوید

ریاست المپیک تهیه لوازم و وسایل این سپورت از جمله اقدامات تیمست که در بهبودی این ورزش در کشور نقش اساسی دارد.

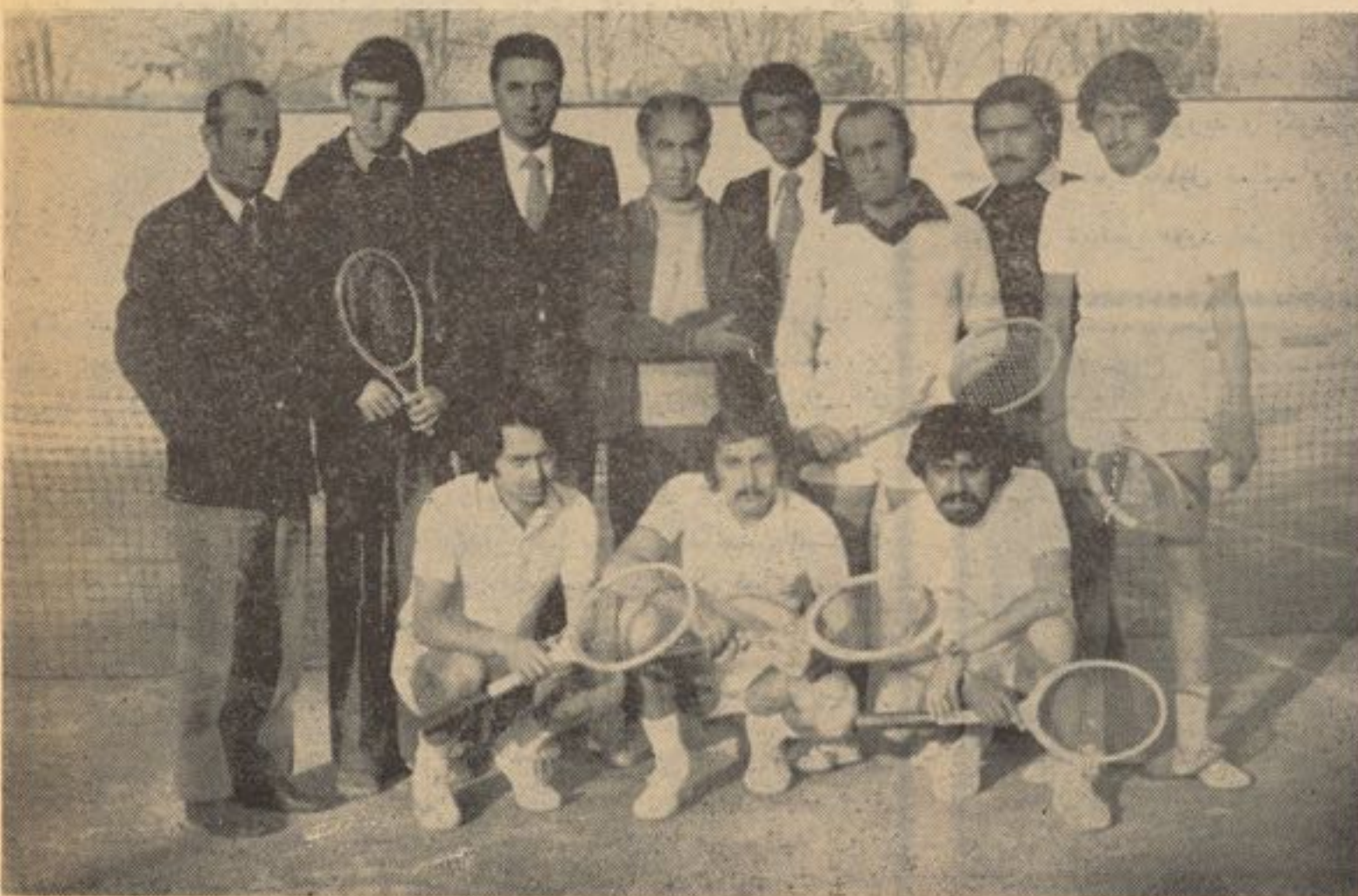
دید و بازدید های تنیس بازان و بطور عموم از همه ورزشکاران کشور نقش عمده در بهبودی سپورت آینده کشور دارد. البته بدون تشویق و مسافرت های ورزشی بهتر شدن سپورت در کشور امکان ندارد تشویق و همکاری اخیر ریاست المپیک امید واری ما را در آینده سپورت بطور عموم در کشور بیشتر ساخته است.

اول تیم ملی تنیس است ۱۳ سال قهرمان تنیس در افغانستان بوده اکنون هم قهرمان می باشد پانزده سال مسابقه در این ورزش دارد در همه مسابقات داخلی تنیس اشتراک و وزیده، پنج مسابقه بین المللی در ممالک جاگارتا، تهران، اندو نیزیا سنگاپور، بنکاک انجام داده است در مسابقات دوستانه در هند، شوروی نیز اشتراک ورزیده است. عمر - سراج ۲۵۰ کپ در مسابقات مختلف بدست آورده است. عمر سراج در مورد بازی تنیس و شرایط بهبود یافتن آن گفت، تشویق

تیم ملی تنیس بعد از يك دور مسابقه که مدت سه هفته را در بر گرفت از بین اعضای تنیس بازان کشور اخیرا انتخاب گردیده است و تیم تنیس دارای هشت عضو میباشد. این تیم از طرف ریاست المپیک طور انتخاب گردید که تنیس بازان به سه دسته الف، ب و ج از لحاظ لیاقت دسته بندی و بعدا مسابقات جهت ارزیابی آنها انجام گرفت. ابتداء مسابقات در بین اعضای گروه (ج) صورت گرفت و از آن جمله فقط یک نفر حق شمول را در گروه (ب) پیدا کرد.

مسابقات دیگر به صورت ناک اوت در بین گروه (ب) صورت گرفت در نتیجه توانست شامل گروه (الف) گردد.

مسابقات گروه (الف) به سیستم لیگ انجام گرفت در نتیجه هشت نفر بحیث اعضای تیم ملی که عبارت اند از شباغلی محمد عمر سراج نوراوول نجیب حمید نفر دوم، اشرف اعتمادی نفر سوم، میرزا محمد نفر چهارم، قادر نفر پنجم و کبیر نفر ششم. عبدالولی نفر هفتم، سلطان مصعود نفر هشتم انتخاب گردیدند. يك منبع ریاست المپیک گفت: این تیم مانند سایر تیم های ملی در مسابقات داخل و خارج اشتراک می ورزند و آنها از تمام امتیازات که سایر تیم های ملی دارند بر خوردار می باشد. ما برای اشنائی بیشتر اعضای تیم ملی تنیس مصاحبه های مختصری با آنها بعمل آورده ایم که اینک مطالعه میکنید.

شباغلی عبدالوحدید اعتمادی رئیس المپیک با اعضای تیم ملی تنیس

شباغلی محمد عمر سراج که نفر

در تور نمنت خزانى فوتبال پوهنتون، پوهنځى زراعت قهرمان

شناخته شد

يکتن از فوتبالها حين پرتاب توپ در گول

تورنمنت خزانى فوتبال پوهنتون کابل که از ۴ عقرب به اینطرف به شکل دبل ناکاوت آغاز یافته بود، تیم پوهنځى زراعت مقام اول را کمايى کرد.

سلسله مسابقات فوتبال چنين ادامه یافت.

در اين مسابقات پوهنځى طب مقابل اقتصاد غالب، ساينس مقابل و ترنرى غالب انجنيرى مقابل ساينس، پولى تخنيک مقابل حقوق زراعت مقابل ادبيات

را در بهتر شدن اين ورزش نقش عمده می شمارد.

میرزا محمد نفر چهارم تیم ملی تينيس میباشد و از پنج سال به اینطرف به بازی تينيس اشتغال دارد تا بحال در حدود ۳۰ بار مسابقه داده است و ۶ عدد کپ از مسابقات مختلف بدست آورده است. موصوف در فوتبال هم دسترس دارد.

تهيه وسايل سپورتى و دیدوباديد های ورزشى را در داخل و خارج کشور نقش اساسى در بهبودى اين ورزش میداند.

عبدالولى ولى که نفر هفتم تیم ملی تينيس میباشد پنج سال سابقه دارد و تا بحال چهار دفعه مسابقه

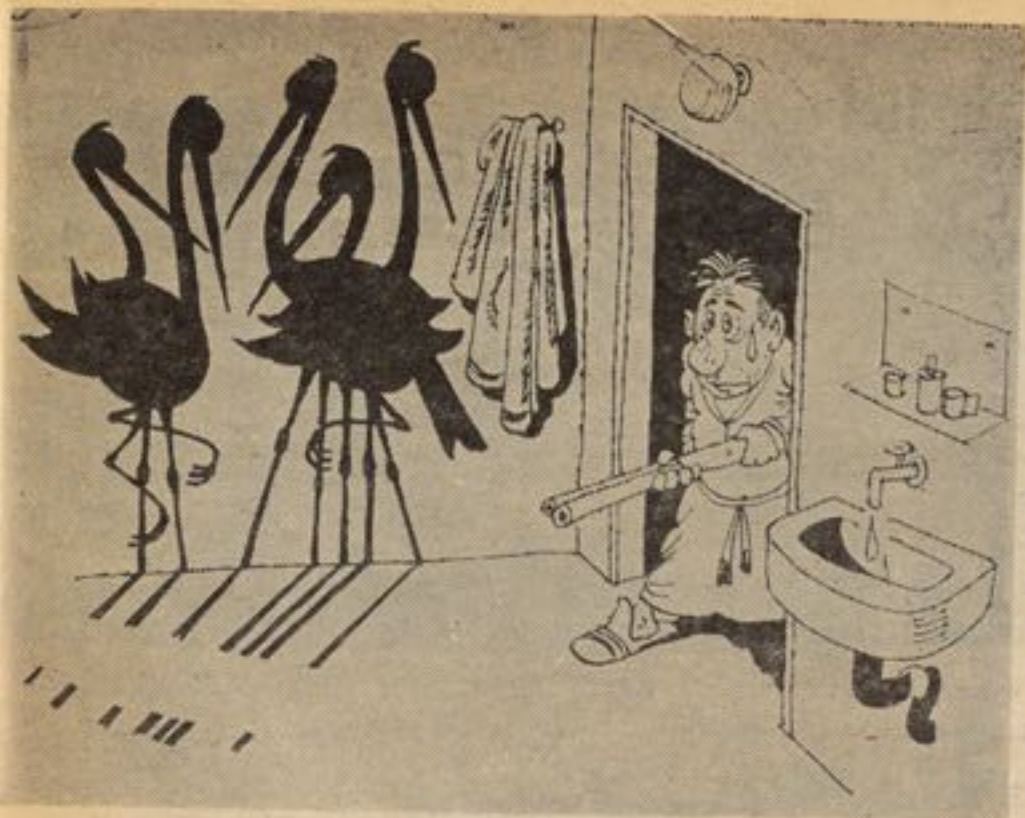
داده است و در حدود ۴ کپ بدست دارد. وى محصل پوهنځى ادبيات میباشد و به آب بازی و فوتبال علاقه دارد موصوف تشويق و ترغيب رياست الميک را در بهتر شدن سپورت در کشور ستود.

سلطان مصعود نفر هشتم تیم ملی تينيس انتخاب گرديده و از ۶ سال به اینطرف سابقه بازی تينيس را دارد و تا بحال ده بار مسابقه داده است و ۳ دانه کپ بدست دارد.

بناعلى کبيرالله عضو ششم تیم ملی تينيس هفت سال سابقه اين ورزش را دارد و تاکنون بيش از ۱۳ کپ

گوشه ای از جریان مسابقات تیم ملی تينيس

گذرگاه

تبسم

مترجم ژرف بین

کانفسکی

علاج کویه

علاج کویه

برون مینمایم از راه دریچه دو باره میایند. همه آنها را در بر نده منزل راندم و نمیدانستم چه کنم. دوستانم به دیدنم آمدند و از احوالم جویا شدند. موضوع را به آنها گفتم. یکی از آشنا یا نم که شغل شکار دارد بمن مشوره داد: - تفنگ راجان شان بر دار و یکسره هدف قرار بده تا آنکه بدانند «یک من آرد چند فتیراس».

رفتم و یک تفنگ شکاری دو میله خریدم. به خانه آمدم و بعد از هردو ساعت یک قاز را هدف قرار دادم و به اسفل السافلین روانه اش کردم. من به این سادگی ها که شکار چیان طیور را شکار می کنند از تفنگ آتش نمیگرم بلکه از کلکینچه اتاقم میل تفنگ را بیرون کشیده هردو میل آنرا یک جا خالی می نمودم.

واقعا پس از هر فیر یک قاز به هوا بلند می شد و می افتید، و لی همسایگان سر شکایت بلند نمودند و به مدیر ناحیه گفتند که من راحت آنها را برهم زده ام. او مرا احضار کرد و توصیه نمود تا پس از آن مزاحم نشوم.

و برای اینکه آواز تفنگ را همسایگان نشنوند، بپا زار رفتم و بخریداری قالبین پرداختم. قالبین ها را در دیوار های خانه آویزان نمودم تا همسایگان صدای تفنگم را نشنوند. از بس تعداد قالبین ها زیاد بود در منزل دو باره کویه پیدا شد. و دوستان برایم مشوره دادند تا: - چلیاسه ها را به خانه بیاورم...

مشکل است از شر آنها رهایی یابم. قاز ها موجودات بسیار شله ای هستند آنها به تشناب میروند و تمام روز با آبی که در تب ذخیره شده غسل میکنند. اگر از راه دروازه آنها را

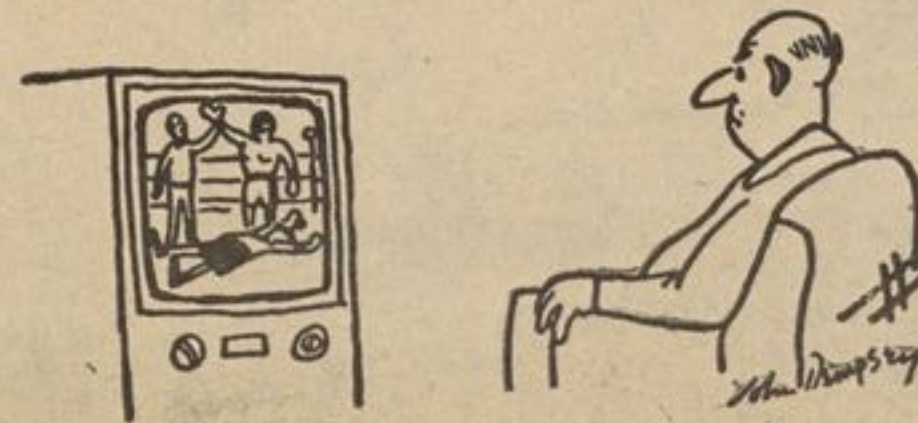
هشتم خود را به روی اسفالت جاده انداخت و مرا از شر خود خلاص نمود و لی حالا گویا در منزلم کرایه نشین های جدیدی را جا داده ام و

در منزل ما کویه راه یافت و هر طرف خانه را بادل بیغم گشت و هر چه از پوست و پشم یافت بقدر اشتها نوش جان کرد. راستی نزدیک بود دیوانه شوم نمی دانسم چه کنم؟ بودر دی. دی. سی پاشیدم، در الماری ها نفتالین گذاشتم، هر چه کردم ثمری ازان ندیدم. دوستان را مطلع ساختم و از آنها مشوره طلب نمودم. بمن گفتند: بسیار ساده است، چلیاسه ها را جمع کن در خانه رها نما و در اندک مدتی از شر کویه خلاص خواهی شد.

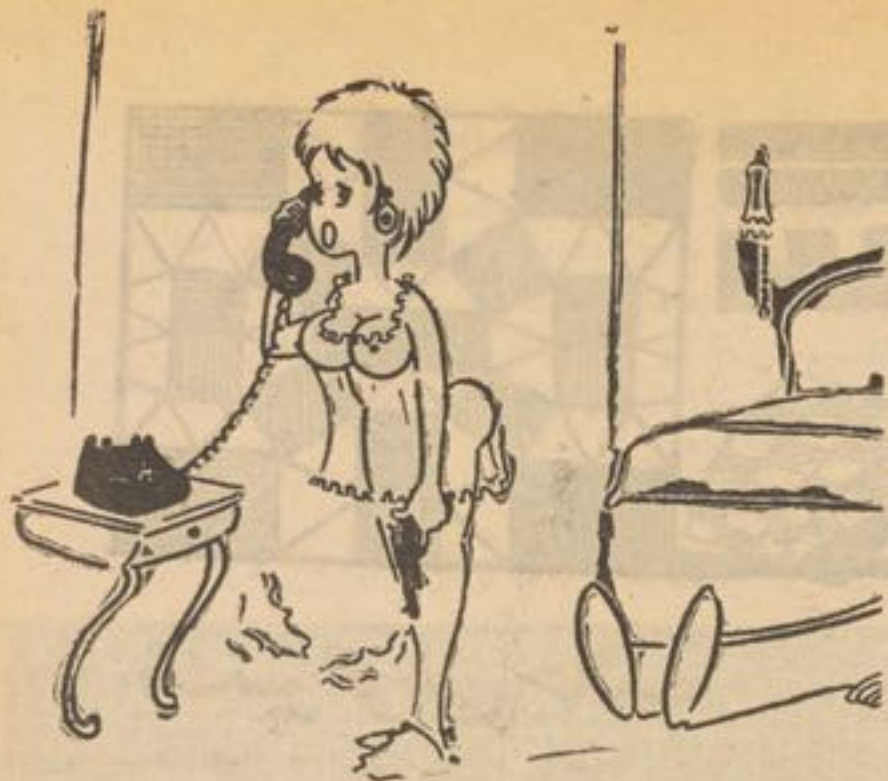
همان کردم که دوستان بمن گفتند. واقعا کویه از منزل ما کم شد و لی تعداد چلیاسه ها آنقدر زیاد شد که زندگی را بر من تنگ ساختند. هر طرف که میدیدی چلیاسه باز هم چلیاسه، در دیوار چلیاسه، در رختخواب چلیاسه، در دهلیز و در همه جا چلیاسه.

دوستان و آشنایان از حال گواهی یافتند و به سر و قدم رسیدند. - قاز ها دشمن چلیاسه اند. اگر در منزل چند قازی داشته باشی، چلیاسه ها را می بلعند و ترا بیغم می سازند.

رفتم و قاز هائی را خریدم و به خانه آوردم. بعد از چند روز متوجه شدم که آخرین چلیاسه از پنجره منزل

از بالا به پائین بدون شرح

بلی ! فکر میکنم قتل رخ داده باشد .

بدون شرح

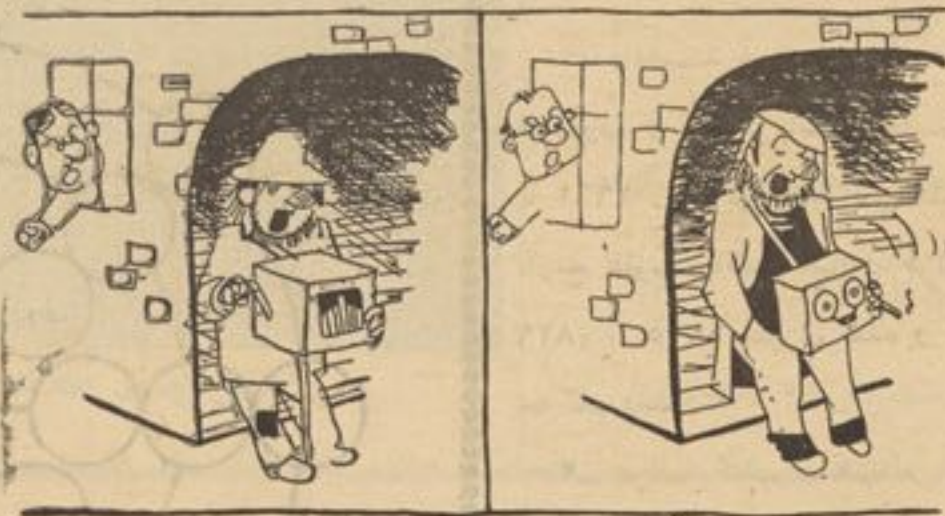
اولی : چرا بادنده به دستم زدی ؟
دومی : بخاطری که بدانی با یک
پروفیشنل همبازی هستی .

فرزندم ، زمانی مردم روی زمین
توسط این طور ملخها پرواز میکردند

بدون شرح

راه غنی شدن از طریق مزا حمت

بدون شرح

بدون شرح

بدون شرح

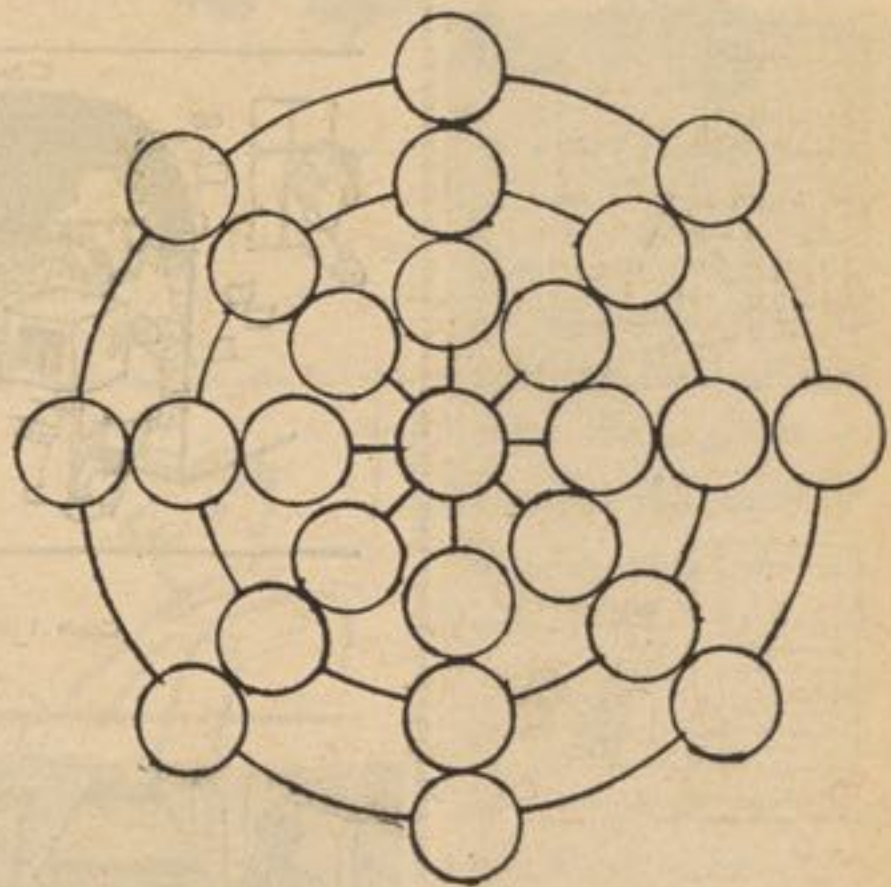

سال نوتان تبریک پلنگ ها

يك سرگرمي جالب

در اين دايره ها اعداد متوالی از يك تا بيست و پنج را طوری قرار بدهيد كه هم هر قطر آنها اگر جمع كنيم عدد ۱۰۰ حاصل شود و هم هر

يك از محيط های آن اين عدد را به دست دهد .
كوشش كنيد كه جواب آنرا پيدا كنيد ، اگر نتوانستيد در شماره
آينده جوابش تقديم خواهد شد .

اطلاعات عمومی خود را بيازماييد

- ۱- دانشمند فرانسوی كه علاوه بر دانش ریاضی و فزیک ، فیلسوف هم بوده و ضمناً ماشین حساب را اختراع کرده است و از سال ۱۶۲۳ تا ۱۶۶۲ زنده بوده چه نام داشت ؟ ۲- مورخ آلمانی كه مخصوصاً در تاریخ علوم ریاضی مهارت فراوان داشته و زندگانی نیش در فاصله ۱۸۲۹ تا ۱۹۲۵ سپری شده و كتاب درسی از تاریخ ریاضیات از اوست چه نام داشت ؟
- ۳- مؤلف كتاب مناقب اربعین در احوال مولانا جلال الدین بلخی و فرزندان و جانشینان او و مشایخ طریقه مولویه كه برای تألیف آن از سال ۷۱۸ تا ۷۲۴ هجری زحمت كشيده است چه نام داشت ؟
- ۴- عارف مشهور غوری كه در ۷۱۸ هجری در عرات وفات یافته و مثنوی زادا لمسافرین و كنزاً لرموز و كتاب نزهة الارواح از او باقی مانده و سوالات عرفانی از محمود شبستری سبب نظم گلشن راز گردیده است چه نام داشت ؟

جواب در شماره آينده تقديم می شود .

جدول اطلاعات عمومی

ن	ل	ف	ل	۱
ن	ل	ف	ل	۲
ن	ل	ف	ل	۳
خ	خ	ف	ل	۴
خ	ل	ف	ل	۵
ل	ف	ل	ل	۶
ل	ل	ل	ل	۷
ل	ل	ل	ل	۸
خ	خ	ل	ل	۹
خ	خ	ل	ل	۱۰

طرح كننده هونسه بشیر
ژوندون

- ۱- درين جدول ده كلمه كه دو حرف (ف) و (ل) در آنها مشترك است بايد مورد بحث قرار ميدهد .
- ۲- نادار و كسی كه سرمايه خود را از دست داده باشد .
- ۳- جمع فلك .
- ۴- آلتی است كه دروازه ها به وسيله آن بسته ميشود .
- ۵- ...منشئين نه وقت بازی است وقت هنر است و سر فرازی است .
- ۶- مرج و معمولاً هرچيز تند را هم ميگویند .
- ۷- طلا و آهن هر دو زیر این عنوان می آیند .
- ۸- كشورى كه عنقریب در شرق میانه حكومت جداگانه ای تشكيل خواهد داد و اخيراً موسسه آزادی آن در مجامع جهانی به رسمیت شناخته شد .
- ۹- مجمع الجزایر يست در آمیا :
- ۱۰- دانشی كه حقیقت اشیا را

جواب مساله شطرنج

شماره ۳۵

مهره ای كه در خانه (۲ ه) می باشد به خانه (۳-د) برده شود . بدین قرار است .
در این صورت سیاه هر حرکتی بکند سفید با حرکت اسب آنها مات خواهد كرد .

جواب ستاره شناسی

بار باراً سترا یسن .
جواب آزمون نظر
شماره يك و شماره هفت

پاسخ سوالات شماره ۳۶

جواب اطلاعات عمومی :

- ۱- دانشمندی که برای اولین بار کسوف آفتاب را پیش بینی کرد «طالس ملطی».
- ۲- دانشمند فرانسوی که در فاصله ۱۵۹۶-۱۶۵۰ زندگی میکرد. «رنه دکرت» بود.
- ۳- نابغه انگلیسی که قانون جاذبه عمومی را کشف کرد اسحق «ایزاک نیوتن» بود.
- ۴- دانشمند اسکا تلندی که کاشف لکارتیم است «جون نیر» بود.

جواب سوال حسابی :

تعداد کتابها ۲۵۱۹ جلد است، راه حل این سوال پیدا کردن عددی است که بر تمام اعداد از یک تا ده قابل قسمت باشد و آن عدد ۲۵۲۰ میباشد. وقتی که از این عدد یکی کسر کنیم عددی میشود که بر هر یک از اعداد «از یک تا ده» قسمت نمایم، باقی مانده آن یک واحد کمتر از خارج قسمت میشود و آن ۲۵۱۹ است.

جواب شعر را پیدا کنید :

دلا عشق آسان گرفتگی و ترسم که آهسته آهسته دشوار گردد
جواب آیا این شاعر :

وی میرزاقلی نام داشته و تخلص میلی هروی است.

جواب پیدا کردن عدد :

را از این مما در آن است که همیشه مجموع مکعبات سه عدد متوالی بر عدد ۹ قابل قسمت می باشد.

جواب سوالات شماره ۳۵

جواب مسأله اسب

ننگرهار، سمنگان، زابل، غزنی، پکتیا، هرات، کند هار، فاریاب، بلخ، پروان، فراه، هلمند و بغلان.

جواب تقسیم بر ۱۱ :

عنوان این سوال سهوا تقسیم بر ۱۱ چاپ شده بود، بهر حال جواب آن اینست: ۹۸۷۶۵۴۳۲۱۰

جواب اینجا کجاست

یوهنتون الازهر واقع در قاهره مرکز جمهوریت عربی مصر است.

۳۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
X	۲	ج	ع	ل	ا	X	۱	د	ر	د	ا	ن	ا	س	ک	ا	ل	X	۱
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۱
X	ع	ا	د	ا	ل	X	س	ا	ز	ر	ا	ز	ر	ا	ز	ر	ا	X	۳
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۴
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۵
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۶
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۷
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۸
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۹
X	۱	ک	ا	ل	X	ن	ی	ک	ا	س	ک	ا	س	ی	ک	ا	ل	X	۱۰

صورت حل جدول اطلاعات عمومی شماره گذشته :

یک سر گرمی حسابی

به دوست خود بگویید: عددی را در ذهن خود انتخاب نماید و آنرا در عددی که یک واحد کمتر از مجذور یا مربع آن می باشد ضرب کند و حاصل ضرب را به شما بگوید شما میتوانید به آسانی، عددی را که او انتخاب کرده است پیدا کنید.

راه حل این معما چنین است که وقت کنید تا عددی را که مکعب آن کمی بزرگتر از حاصل ضربی باشد که او داده است پیدا نمایید جواب دوست شما همان عدد است. بطور مثال، دوست شما عدد ۴ را

انتخاب میکند، مربع ۴ عدد ۱۶ می

باشد و یک واحد کمتر از آن ۱۵

است که چون ۴ را در آن ضرب کنیم

۶۰ میشود مکعبی که کمی بزرگتر

از ۶۰ باشد عدد ۶۴ است که مکعب ۴ می

باشد و جواب دوست شما هم ۴

است.

یا اگر ۱۰ را انتخاب کرده باشد،

مربع ده صد است و یک واحد کمتر

از آن ۹۹ میباشد که چون در ۱۰

ضرب شود ۹۹۰ می شود، نزدیکترین

عدد مکعب به ۹۹۰ عدد هزار است

که مکعب ۱۰ میباشد.

این پاسخیابی از آن سبب به

نتیجه میرسد که همیشه هر عدد

را وقتی که در یک واحد کمتر از

مربع خودش ضرب کنیم، حاصل

ضرب مساوی تفاضل همان عدد از

مکعب خودش میشود.

اصل این شعر چیست

شعری که کلمات آن در هم ریخته شده است و در اینجا از نظر شما میگذرد، صورت صحیح آنرا پیدا کنید :

باش جای بدان نکو با خار گل
باش جای بد نیکان با خار

یاد داشت

درین هفته چند جدول به شعبه سر گرمی و مسابقه رسیده است که چون از نظر فنی قابل استفاده نیست از طبع و نشر آنها معذرت میخواهیم و از همکاران عزیز خواهشمندیم که جدولها را به یک روی کاغذ بی خط با رنگ توش رسم کنند و جواب آنرا هم در ورق جداگانه بنویسند

این مورخ و وطن کیست؟

در سال ۵۸۹ متولد شده است. مولدش جو زجان بود، وزند گانیس در غوغو گذشته است، مدتی هم در سیستان و پس از آن در هند زندگی میکرد است، کتابش در تاریخ عمومی است که از قدیمترین زمانها تا عصر خودش را به انشای فصیح بیان کرده و این کتاب با حواشی و توضیحات مفید در کابل به طبع رسیده است نام خودش و کتابش را بنویسید.

حل کنندگان

کسانیکه در این هفته جواب صحیح فرستاده اند عبارتند از :

محمد قاسم لعلی، شیرین دل حکیم

سلیمان عبدا للهی، محمد ندیر

یکتاپرست، جمشید فقیر، شیر احمد

متعلم صنف ۱۲ لیسه نادریه، عبد

السیحان از لیسه انصاری، غلام قادر

از قلعه موسی، نور احمد خیاط،

ضیاء احمد خالقی، سلطان احمد و

یک نفر دیگر که امضای خود را

واضح ننوشته است.

آخرین نوازش

ترجمه و تنظیم از: قاسم صیقل در شماره گذشته خواندید :

از چندی به اینسو ، ما در «پال» مریضی است و دکتر وضع صحیحی
او را خیلی خطرناک خوانده است البته علت عمل مریضی او بغا طری است
که همسرش وی را ترک گفته و بازن دیگری زندگی میکند. «پال» در صدر
آنست که پرود ، پدرش را مجبور سازد تا دوباره بخانه بر گردد .
و اینک بقیه داستان :

اما وقتیکه خبر کردند ، پدرت با زن دیگری طرح
دوستی برنجته ، با بدعقب سزاگشتند
اینرا میروالم ، تو یگانه نروت من هستی -

لم است دیوانه شوم
از وقتیکه با تو آشنا شدم ام ، در سال مکل عمود ،
الته آهنا هم از زمین شناسایی رضایت کامل داشتند

ایلی «داسین» ادامه میدهد : « واقعاً زحمتهای او معلوم بود
که بسیار ناراحت و بیرون آن است .
مکن است ، اما اینجا پریشانی او محض به خاطر آنست
که دیگر انتظار
بصاحبه را ندارد .
تو بسیار سنگدل هستی

«ایلی» «نزد دوستش»
پسین حالا مادرت تمییز کرده بود ،
اما او را مکن شرم
حقاً از خاطر من ناراحت است

من رشتها ندارم ، از چند روز میگذرد
که حال خوب نیست
چرا ؟ چه شده ؟

من مادرم را قرب میکنم
پرودی آنها زخمی بر
مشقتی داشتند . آنها هم
بهمینطور به جهت خود را خورد
مندانم

صفر
اول

چه؟ طغی؟ پال... از دنیا موضوع چیزی میماند

نه... میخواستم اینرا برای من بگیرم...
اما وقتی که از سر یعنی مادرش با
من حرف زد، نفوذت کردم کرد
را بیشتر ناراحت سازم.

دستگاه عظمی را دارم

ناراحت نباش، من پیش از چند ساعت اینجا نیستم.
فردا حق آقا میبرایم پیدا خودم کرد.

البته چند روز بعد این موضوع
را برایش فرستم گفت.

تا نسیم از دانشگاه نیستیم تا
دیروقت ترا در اینجا
جا به جابم، چقدر چند روز
بعد خانم ام ستاد و بیشتر
از این آقا میبرایم.

بله، روزی نمیبرایم.

گفت که یکی از دوستان
من است.

آقا پال... کسی که را در تلفون میروم
فردا.

پال... گوشه را سگدار

چون شد! اول من
چون میخوام؟

۱۲۵
بهمه دارم

۱۲۳

چون که من میخوام...
فقط میخواستم باها حرف
بزنم، نگران نباشید
بعد آید چیزی را برایشان
میگویم، پیش پانزده
دقیقه بعد من درونش
بسیار دستگیرش کردم

از آن طرف تلفون

۱۲۲

سها مرا فرستادید؟ آه...
میخواهم که همه کارها را
من بکنم برای من...
دست راست و من...
کند و در کارها برآمده میروم

عشق پیروز مند کلارا اهل

ترجمه رهجو

برای سالها او به تنهایی دست به نبرد زد تا به کمک اطفالی
بشاید که مادرشان در چنگال اهریمن اعتیاد به موادمخدره
دست و پای می زنند

درفسای این خانه محبت پاک مادرانه موج میزند.

هر صبحی که آفتاب انوار طلایی اش روی محله ی هارلم (محله ی سیاه پوستان م) نیویارک می ریزاند، کلارا اهل در تپوتلاش آماده درست کردن صبحانه برای ۳۷ نفر طفلش می باشد اطفالی که او ایشان را با عشق و دوستی پذیرفته است.

این کار طاقت فرسا برای کلارا بیوه ی ۶۸ ساله تکلیف آور نیست بلکه او توانایی آنرا دارد تا با مهربانی و محبت دست پروری همه ی این کودکان داغ دیده بزند. ولی براستی پذیرفتن این واقعیت رویایی و تخیلی بنظر می رسد. فقط یک سال پیش او اکثر این کودکان را در ایازتمان پنج اتاقه اش نگهداری می کرد، در آشپز خانه کوچکش غذا می داد، و آنها را

این بزرگداری و روح عالی کلارا اهل است که پذیرفته تا کودکان زغالی را که معتاد بوده و اکنون به شدت مورد مراقبت طبی قسار دارند، زیر حمایت و توجه خودش قرار داده و آنان را در یک فضای سالم حیاتی و روانی پرورش بدهد. او به کمک دخترش لورالین اهل که استاد مکتب عالی معلمین بوده و نامزد درجه ی دکتورا در رشته پرورش اطفال در یوهنتون نیویارک می باشد توانسته است تا چنان یک موسسه خدمات اجتماعی را بنی ریزی نماید که در آن فضای سالم احساسات انسانی موج بزند.

ممکن اتاق های رهایش اهل بزرگ شده باشد ولی این خود به فضای بیشتر دوستی و محبت نیاز دارد.

او می گوید:

(عقیده دارم که هر کس برای کاری آفریده شده است و روی همین دلیل است که موفق می شوم کار به این بزرگی را بدون داشتن شوهر و پول کافی به پیش ببرم) در حقیقت ایجاد خانه ی اهل تازه ترین ورق در زندگی پراز دوستی اومی آفراید. این زن اولیسن اطفال مادران معتاد را در سال ۱۹۶۹ پذیرفت و لی همراه با اطفال خودش فرزندان دیگران را پرورش داده است. این اطفال نه تنها تحصیلات عالی را پبایان رسانیده اند بلکه برای خود شان زندگی پراز رشی را برآه انداخته اند.

میرمن اهل این کار بزرگ را با خاطری بدوش گرفت که بصورت واقعی معنی کلمه (مادری) را می داند. او فکر می کند که محبت مادرانه یکی از ضرورت های اساسی پرورش نسل حسای

آینده است و خودش مزه تلخ این ناگواری اجتماعی را چشیده است.

زندگی تراژیدی او زمانی آغاز یافت که در سال های بحران و تنگ سالی شوهرش اورا با دو طفل ترك نمود و بسوی ابدیت شتافت. خودش می گوید: (شوهرم مارا در وضع تنگدستی مطلق بجا گذاشت. گرچه او به شدت کار می کرد و حتی کار طاقت فرسا ولی نوع پیشه اش پولی زیادی برایش به همراه نمی آورد. شوهرم به شدت بدروس عشق می ورزید و حتی باری سعی نمود تا به مکتب عالی در بروکلین شامل شود ولی این تلاش بیپوده بود)

در سال های بحران سی، کار به صورت فراوان وجود نداشت. برای یک زن سیاه که مهارتی هم در کدام رشته نداشت، آینده سخت تیره و تار می نمود ولی با آنهم کلارا توانست کار های پیش پا افتاده ای در روز تهیه نموده و شب بجا روپ کردن تیازهای پرداخت او بیاد می آورد که: (مجبور بودم کودکان را تنها بگذارم و در آن زمان آنها خیلی کوچک بودند. شب ها تا صبح کار می کردم. صبح وقت به خانه آمده به ایشان چای صبح راداده و کمی خواب می کردم. بعد مجبور بودم تا ساعت های هشتم و نه شب بکار دیگر بروم. گرچه خوش نداشتم که آنرا نزد همسایه تنها بگذارم ولی چاره ای نداشتم.)

وقتی که اطفالش به سن مکتب رسیدند کلارا تصمیم شگفت آوری گرفت.

کار بیرون را ترك نمود تا با کودکانش باشد خودش می گوید: (نمی خواستم تسادد بقیه در صله ۵۶

کلارا اهل اطفال دیگران را مانند کودکان خود دوست دارد.

درد ها و نیاز مندیهای شان تعاطی افکار نمایند. در آنجا بانتظار می نشینم، هنگامیکه می فهمند که من هم با علاقمندی میخواهم در باره پروگرام (دنیای جوانان) رادیو به مجله ژوندون گزارشی تهیه نمایم، رضایت و خشنودی در چهره های شاداب شان نمایان میشود، توصیف و تمجید را از مجله ژوندون آغاز میکنند، موقع را مغتنم شمرده سوالاتی را که قبلا در ذهنم مرور کرده ام، بدینسان با پرو دیو سر پروگرام بعد از مقدمه چینی مختصری طرح مینمایم.

- در پروگرام دنیای جوانان رادیو افغانستان بعقیده من روی اینمو ضوع که چگونه خود را با شرایط زندگی نوین در عمل و پراتیک دم ساز، همنا و هماهنگ سازیم، بیشتر صحبت و نشرات باید صورت بگیرد، مشکلات و پرابلم جوانان که در همه جا در صف نخست قرار دارد نیاز مندیهای زمان این قشر مستعد و پر تحرک، باساس درک واحساس مسوولیت ملی و اهداف ملی و در نظر گرفتن ارمان ملی که به یقین کتله جوان نیز بدان علاقمند و آگاه هستند، در پروگرام دنیای جوانان گنجانیده شود، گره گشایی این مسایل باساس و همنمود هئای علمی و برابر با موازین جهان بینی علمی، بر طبق قانون نمندی علم تکامل اجتماع طی این پروگرام بجوانان عرضه گردد، تاثیر آموزش و تربیت آن در نهاد جوانان و ایجاد روحیه ملی و وطنپرستی نهایت مشر خواهد بود.

ببینیم نظریه شما بحیث پرو دیوسر پروگرام درین باره چگونه است و موادیکه درین پروگرام ارائه میگردد بیشتر روی کدام محور میچرخد و محتوی آن چگونه است.

شناغلی فریاد بعد از مکت کوتاهی میگوید: پروگرام دنیای جوانان هدفی جز نشر مطالب و مواد سودمند ارزنده و بدرد خوردنی برای قشر جوان کشور ندارد، پروگرام در چوکات یک سلسله ملحوظاتی نشر میگردد که متکی بخواسته ها و نیازمندیهای شنوندگان و علاقمندان است.

پروگرام دنیای جوانان برای قشر جوان و نسل پیشاهنگ کشور مطالب و موادی را تهیه مینماید تا مورد ذوق و علاقه آنها قرار بگیرد و از جانبی دیگر در قسمت موقف نسل جوان

در شرایط کنونی و مسوولیت های را که جوانان در قبال دارند، مطالبی برای آنها بازگو می نماید.

یکی از اهداف مفاهمه که دروسایل مفاهمه جمعی اهمیت زیاد دارد اینست که خصوصیات متنوع دریک پروگرام باید حفظ شود، مثلا در پروگرام جوانان، این مطلب همیشه در نظر بوده که در پهلوی تقدیم مطالب جدی و قابل تعمق مطالبی ذوقی از خلال نامه ها، راپورتاژها و جریانات میزگرد بگوش جوانان رسانیده شود.

ما هر هفته يك تعداد زیاد نامه های از جوانان مرکز و ولایات کشور دریافت میکنیم، که دران جوانان از پروگرام خود شان اظهار رضایت خاطر مینمایند. ما هرگز بکار خود قناعت نداریم همیشه آرزو داریم تا بتوانیم در قسمت موضوعات ذی علاقه جوانان خوبتر و بهتر کار کنیم تا مسوولیتی که ما نیز در قبال داریم بدرستی انجام داده بتوانیم. البته باید گفت که در بخش پاسخ

بقیه صفحه ۱۳

پروگرام دنیای جوانان

بنامه ها و «نشر مطالب ارسالی جوانان» مطالبی را که جوانان برای نشر میفرستند همیشه نشر گردیده است که مبین ذوق و علاقه جوانان منور به پروگرام خود شان است.

یکی از اساسات عمده که در پروگرام جوانان باید بدان توجه شود، روابط نزدیک در فضای صمیمیت و ایجاد زمینه مساعد برای جوانان منور، مترقی و با لیاقت کشور است، تا آنان موقع بیابند، مستقیما در پروگرام خود حصه بگیرند و روی نیاز مندیها، خواسته ها و آرزو ها و تمنیات شان ابراز نظر و درد دل نمایند تا از یکطرف در پرورش استعداد و دانش شان موثر واقع شود و از جانبی هدف اصلی پروگرام که آموزش و پرورش واقعی جوانان است، برآورده گردد. لطفاً درین باره هدف و نظر خود را بر اساس مشی پروگرام که فعلا در دست اجراست، بیان دارید.

سهگیری جوانان در بخش های مختلف پروگرام یکی از مرام های اساسی ما را تشکیل میدهد. روی

این ملحوظ در پروگرام جوانان قسمت هایی و جود دارد که بدون اشتراك جوانان ترتیب شده نمیتواند در بخش «مکروفون آزاد جوانان» و «میز های گرد» همیشه جوانان از نزدیک درباره گفتنی ها و اظهار آنچه برای قشر جوان ما مفید است حصه میگیرند و به آوازه های خودشان به پروگرام جوانان سپیم میشود پروگرام جوانان در نظر دارد تا تمام آن از حنجره جوانان که از جمله نطقان رادیو نباشد نشر گردد.

ما امید داریم تا آهسته آهسته در قسمت ارتباط نزدیک جوانان با پروگرام خود شان گامهای فزاینده و استوار تر بگذاریم.

نا گفته نباید گذاشت که در پروگرام هر هفته کوشش میشود تا در پهلوی مطالبی که پرو دیو سر آن تهیه میکند مطالبی از یک نویسنده توانا که در قسمت مشکلات جوانان و دوره جوانی آگاهی کامل داشته، نیز گنجانیده شود، تا جوانان را در

قسمت شناخت جهان هستی و خصوصیات مغلق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کمک نماید.

آهنگهای این پروگرام راهمیشه پارچه های شادی آفرین جوانان اما تور رادیو افغانستان و بعضا پارچه های غربی تشکیل میدهد. زیرا در پروگرام جوانان باید آهنگ جدید و جوان پسنند گنجانیده شود.

حالا برای اینکه معیار و ملاکی برای ارزیابی، سنجش و قضاوت مواد پروگرام در دست باشد، سطرپی چند از بعضی مقالات زبده ایگه دارای محتوی آموزنده و ارزنده ای باشد و برای حل پرابلم و نیاز مندی های اساسی جوانان و افزایش ذخایر معنوی و فرهنگی شان مشر واقع شود، طور نمونه یاد آوری نمایم، البته روش انتشار پروگرام طی آن مبرهن و آشکار خواهد گردید. اینک سه نمونه از سه سر مقاله پروگرام:

(۱) «با تحلیل واقع بینانه شرایط زندگی امروزی باین نتیجه میرسیم که نسل پیشتاز و پیشاهنگ جوامع

امروز جوانان است. جوانان در مسیر ارمانهای ملی و مردمی چنان نقش حساس را بدوش دارند که همپایه و همگام بران خواسته های مشروعیست که مردم ما به آن میاندیشند و بسر رساندن آن بدون نقش برارنده و فعال جوانان امکان ناپذیر میباشد.

در گذرگاه زمان آنچه از جوانان باقی میماند نقش قهرمانانه آنها در نبرد زندگی برای تحقق بخشیدن خواسته های همگانی و ملی میباشد و این ملحوظ بدون در نظر داشتن هماهنگی و همدلی در بین قشر جوان درین نبرد بزرگ بو جود آمده نمیتواند...

(۲) «... انسان با دانشیکه با اهداف ملی تفا هم نداشته باشد، بدرد جا هغه نمیخورد، انسان بسی دانش یابی تربیه نیز از دستش چیزی ساخته نخواهد بود و اگر فاقد هر دو صفت باشد درینصورت منظره اسفناکی ایجاد میگردد که کشیدن این بار بدوش جامعه سنگینی میکند ازین جهت است که مؤسس جمهوریت این رهنمود اساسی را برای معارف افغانستان تعیین کرده است: «برای معارف افغانستان علاوه بر تعلیم داشتن تربیه و دانستن هدف ملی حتمی و لازمیست...»

(۳) «جوانان منخبت قشریشرو در جامعه پاسدازان فرهنگ مردم نیز محسوب میشوند و در جریان تکامل و درجهت بهبود شوون مختلف آن رول برارنده را دارا میباشد...»

در ساختمان یک جامعه مرفه و آباد قسمی که بارها گفته شده جوانان نیروی خستگی ناپذیر دارند. بنا بران جوانان نه تنها در ساعات تولیدی و انکشافی منخبت نیروی پیشرو و مترقی عرض و جود ملی نمایند بلکه در قسمت حفظ و نگهداری فرهنگ ملی نیز کتله مصوسس بشمار میروند...

از ارائه نمونه های سر مقاله های تان که آموزنده و بسیچنده است، ممنونم. باید گفت که در محیط مایک عده جوانان هنر منسد وجود دارد که از اجتماع هنری کناره هستند، دامنه فعالیت ها و کار های هنری شان در مجامع جنی هنری کشانیده نشده است، این عده جوانان با علاقه و ذوق نو پسندی و نو آوری در پهلوی مشاغل و فعالیت های دایمی شان بیکی از رشته های هنر دسترسی و حاکمیت دارند،

عشق پیروزمند

همان سن کودکی کلید را بگرد نشان بیندازم
و خودم بیرون بروم زیرا این خطر هائمی
بسرراه داشت.

اینکار را بخاطری کردی که وی دانست و طیفه
مادر بودن مشکل تراز آن است که انسان فکر
می کند.

(برای اینکه خدای مالی ام را که ناشی از
ترک کار می شد پرکنم حاضر شدم تا از فرزندان
آنها بیکه در بیرون کار می کنند مراقبت بعمل
آوردم می توانستم آنها را یکجا بافرزندانم
بزرگ بسازم سعی کردم اینکار را بدرستی
انجام بدهم زیرا دوست شان داشتم) بسه
زودی کار کلا رابه همه جا زبانزد شد و مادر
اینکه کار می کردند صرف نظر از اینکه سیاه
بودند یا سبید اطفال خود را به خانه کلارا آوردند.
در بین آنها مادرانی وجود نداشتند که
نمی خواستند یا نمی توانستند اطفال شان به
شب نیز خانه بیاید و در این صورت قفسه
کلا را آنقدر بزرگی داشت که آنها را بیدرد
برخی از این کودکان از ۲ سال تا ۲۰ سال با او
زندگی کردند.

خانه کلارا بصورت مستقل اداره درو برآه
می شد و هیچ ارتبای ملی یا دیگر انجمن های رفاه
اجتماعی نداشت.

او سعی می کرد از همان پولی که از بعضی
مادران می گرفت به اطفالی که مادران شان
قدرت پرداخت پول را نداشتند رسیدگی کند.
به این ترتیب (زان ها و مامی ها) به همه
مسایران تقسیم می شد ولی این کار ساده
بیش پافشاری نبود.

او فاصله های زیاد را می پیمود تا بلکه
غذای ارزان تر که اطفال راسیر هم تکه دارد
بمست آورد.

او این اطفال را تا پنج سال تکه می داشت
و در صورتیکه والدین شان خواهان برگشت
کودکانشان نمی بودند او مجبور می شد که
اطفال رابه مکتب بیشتر بپذیرد. گرچه اطفال
اورا پیشا به مادر شان احترام می کردند ولی
کلارا دوست داشت تا آنها با گرفتن نام پدر
و مادرشان هویت خود را حفظ کنند.

با این هم اطفالی که می آمدند و می رفتند
او جایی برای طفل دیگری داشت.

وقتی که پسر و دختر خودش بزرگ شدند
او یک بچه ای را به فرزندگی گرفت.

اکنون این طفل به مرد بزرگی تبدیل شده
و در پوهنتون کانتیکت تحصیل می کند.

برای کلارا (تحصیل) مفهوم پر او زشی
دارد.

خوش می گوید: (برای کودکانم به همه
آنها گفته ام که شما هرگز درین مملکت کرده
می تولید بشرطی که تحصیلات عالی داشته
باشید. زمانیکه کودکان خودم بزرگ شدند

یا کمک آنها توانستم برای دیگران سکالر
شیپ های تحصیلی دست و پای کنم. اکنون
آنها در تمام رشته ها چون طب، حقوق، تدریس
موسیقی و غیره کار می کنند.)

در سال های که دیگر همسر یان زندگی
آرام و سر برآهی داشتند زندگی و چیسری
مخوف دیگرش مرانشان داد.

در جولای سال ۱۹۶۹ لوراین هسال در
خیابانی رانندگی می کرد که ناگهان چشمش
بزن جوان افتاد که بیبا ده روسرکشسته و هر
لحظه به پیشگی می رود و طفل کوچکی که به
آغوش دارد از بغلش می افتد. او از دیدن
این منظره به شدت تکان خورد موترش را
متوقف ساخت و از کلکین آن صدا کرد.

(توبه کمک احتیاج داری من کسی دامی شناسم
به تو کمک کرده می تواند. طفلک رابه پیش
مادرم ببر و بدنیال آن آدرس خانه را داد.)

به این ترتیب اولین طفل یک (مادرمعاد)
درخانه ی کلارا راه یافت.

به زودی این کب در تمام محله ی هادلس
پیچیده طفل که در عین شرایط به سر می
بردند به آنجا آورده شدند طلارا آنها را نیز
مانند دیگر اطفال بدون اینکه یک پولی هم
توقع داشته بوده باشد دوست داشت.

در این راه لوراین دخترش کمک بسزایی
نمود. او بخاطر می آورد که (لوراین روزانه دو
ناسه کار را انجام می داد تا بتواند به مادرش
کمک کند. و در بسیاری موارد مادرش را برای
خرید به همان مغازه های می برد که در آنها
کار می کرد و برایش مال را اوزانتر می فروختند)
یکانه چیزی که کلارا اهل ازما دران اطفال
می خواست این بود که به مراکز مبارزه با
اعتیاد ثبت نام کنند او می گوید: (زمانیکه
این مادران به دیدن کودکان شان می آمدند
بشدت احساس خوشی می کردند).

ولی او حوادث تلخ و شیرینی بیاد دارد.

یک وقتی مادر طفلی که تازه دیدنش آمد و طفل
را با خود برد فرادی آن کلا را اطلاع حاصل
کرد که زن طفلش را می خواهد در بدل ۵۰۰
دالر برای بدست آوردن مواد مخدره بفروشد
کلارا شروع به فعالیت کرد مسادر طفل
را دید و تهدید نمود که قضیه رابه پولیس اطلاع
دهد مادر طفل ترسید و او دوباره به خانه ی
کلا را آورد. اکنون این طفل در همانجا به
آرامی زندگی می کند. در شروع این پروگرام
میرمن کلا را و دخترش به او با اداره مبارزه با
معنادرین تماس ندهد و از آنها کمک گرفتند.

لوراین در حالیکه به شدت مصروف تدریس
است سعی می کند تادر رشته تحقیقاتی کار
کند که در آن اثرات اعتیاد به مواد مخدره را
در دراز مدت روی اطفال مطالعه نماید.

حال ۲۶ طفل رابه این وسیله نزد خود
پذیرفت. ولی او سعی می کند که ساحه ی
فعالیت هایش را گسترش بدهد.

وبازهم راجع به

بسته می تواند نه تنها در اثر صدازدن بسوی
انسان بیاید بلکه علاوه از آن استعداد آنرا دارد
که از لابلای موانع که در برابرش قبلا قرار داده
شده بدون آنکه به آنها تماس کند بگذرد و به
محل مطلوب خود را برساند.

در اثر این تجارب کیتی نشان داد که او
می تواند اجسام را در اثر خیز از آب موردهند
فرار بدهند و بعدا مستقیما بطرف آن حرکت
کنند و آب بیرون نماید همچنان توانست با
یوز خود زنگی را که قبلا روی آب تهیه دیده بودند
به اهتزاز درآورد که در اثر این عمل خود دولین
مذکور حایز مدال ماهی مانند گردید.

کیتی نه تنها توانست اشیای خورد و ریزه
را از آب بیرون بیاورد بلکه نشان داد که بین
اشیای مذکور فرق نیز قایل شود (مثلا دلفین
توانست یک شی را از شی دیگر تمیز داده و
آنچه مطلوب است انتخاب نماید).

کیتی چندین مرتبه توانست با چشمان بسته
بدون غلطی کیسول چهار سانتی متره را که در
بین آن ماهی های خورد موجود بود از قهرآب
بیرون بیاورد و از جمعی ای که با عین اندازه دارای
سنگریزه ها بود تمیز دهد.

در زمان شکار دلفین با کمک (سونار) خود
آواز هائی را از خود متصاعد می نماید و این
عمل در اثر دور دادن سردولفین که عموماست به
همان پیمانته ای که دولفین به هدف نزدیک میگردد
این حرکت سریع شده می رود.

بایدین دولفین انسان فوراً به استعدادهای
خارق العاده آن اعتراف کرده از هشیاری و
حساسیت و بعضی خواص دیگر حیوان متذکره
از قبیل تفکر و تشخیص تصدیق می نماید.

ممکن است انسان در نگاه اول دولفین را
رفیق و دوست خود احساس کند که ابد راجع
به آن حس زده است ولی با وجود آن هم در
دولفین همه چیز را که آرزو دارد نمیتواند درک
کند دولفین ممکن است مانند سایر حیوانات که
توبه تفکر دارند انسان تحت تربیه قرار گیرند.
البته این چیزها بشر آرزو دارد بی شک
فعلا این موجود ارزشی آنرا دارد که به آن بهاله
و از آن محظوظ گردد ولی مغز دولفین بصورت
عمومی احتمال دارد به تحلیل و تجزیه علایم
و سنگنال هاشغول و مصروف باشد و برای تفکر
و تعقل (مثل انسانها) قادر نباشد.

ولی البته جاندار شیرین درس از جمیع
دروس که دولفین به انسان میدهد اینست که
انسان سعظیمی و امقابل خود میبندد که جهان
انسان هارا از جهان حیوانات جدا میسازد که
نقط انسان حاکم مطلق این جهان است و بس.

برای کلا را حال بهترین روز زندگی اش
انتقال به امارت مان جدید بود.
به این ترتیب یک قلب بزرگ و مهربان

تا کی مزاحمت؟

خلاف نزاکت مزاحم میشوند.

اگر شما در گوشه ایستاده و
تماشای این مخلوق عجیب و غریب
را نمائید شاید سوزه های دلچسپی
برای مجله تان بیابید. این جوانک
های عصری می طینند و خود را در
همان چند لحظه مختصر به هر سو
می زنند و بهر کدام از شاگردان که
از پهلویشان رد می شود پر زه
نثار میکنند و بمجردی که کدام دختر
از شنیدن حرف های شان تبسمی
نماید فوراً دنبال آنرا گرفته و بفکر
آنکه پرزه شان بجان آن دخترکاری

افتاده عقب شان روان می شوند و
آنها را بیشتر ناراحت می سازند
اکثرا دیده شده که این جوانک هاز
یک جاده بدیگر جاده واز یک سرویس
بدیگر سرویس بدنبال معشوقه های
خیالی خویش سر گردانند.

من با جازه شما از والدین و مسولین
تربیه خانوادگی این جوانک های
لا ابالی می پرسم که آیا آنها متوجه
سرو و لباس فرزند خود هستند یا نه
اگر جواب مثبت باشد پس آنها چطور
اجازه می دهند با این چنین لباس
های مسخره و مو هائی که کم از زنان
نیست به خانه بیایند و یا از خانه
خارج شوند.

از شما خواهش می کنم بایسن
پدران و مادران گوشزد نمائید تا اقلا
از سرو و وضع فرزندان دلبنند خود
خبر دار باشند و حرکات آنها را
کنترول نمایند که در بیرون از خانه
چه وضعی دارند و مصروفیت شان
چیست؟ آیا این نور چشمی ها از
خود آینده هم دارند یا نه.

با احترام
(ف ازلیسه عایشه درانی)

سوز محبت مادرانه را برای کود کانی که در
چنگال اهرمین بی مادری و آغوش سرد زندگی
شبه دست و پهای می زدند بخشید.

هزار و یک

بقلم شرمندوک

یک بچه نازدانه

- آغا جان پولیس ترافیک فکاهی نمیگوید که هرهر خنده میکنی و آندیکری که از انتقاد او عصبی شده بود میگفت :

- بتو چه ربط دارد . هر وقت دلم خواست خنده میکنم و هر وقت خواستم خنده نمی نمایم . شخصی اولی روبه حاضرین دیگر کرده گفت :

- ما به عوض اینکه فعلا لیت و زحمتکشی دیگران را تقدیر کنیم بلایش میخندیم ، چون سا لهای طولانی کس نخواسته است مصدر خدمت ارزنده شود . و یا وظیفه خود را بدرستی بشناسد حال زمان زیادی لازم است تا حدا قل وظیفه شناسی وجدیت در وظیفه برای مایک امر عادی شود ، این آقا بالای حرف ها وسخنان پولیس های ترافیک که هدف شان رهنمائی مردم است می خندد ، در حالیکه شاید ده فیصد به قوانین و مقررات ترافیکی آشنائی نداشته باشد .

واقعا مساله آشنائی مردم به اشارات مقررات و قوانین ترافیکی مفید و لازمی بوده از یکسو خطر جانی را تا اندازه رفع میکند و از جانب دیگر نقصان مالی را عاید نمیسازد در یک تصادم عادی دو موتر حداقل هر دو طرف سی یا چهل هزار افغانی خساره مند میگردد حال اگر کسی تلف و یا مجروح شود این خساره بمراتب سنگین تر میگردد و پریشان چند فامیل را سبب میگردد .

کاش همانطور یک ترافیک در سایر ساحات و بخصوص دادن لایسنس در پوری تلاش هائی را در جهت بهبود وضع ترافیک بخرچمی دهد در مورد آشنا ساختن مردم با اشارات و مقررات ترافیکی فعلا لیت خود را دو برابر سازد ، البته درین قسمت مطبوعات برای ترافیک مددگار خوبی خواهد بود .

- اصطلاح قدیمی (بچه ننه) را شنیده ای؟
گفتم : بلی بسیار شنیده ام .
گفت :

- پسران مهمی همان اصطلاح بچه ننه است منتهی بشکل مدرن تر و با کمی تفاوت ، یعنی بچه ننه و پسر مهمی باهم اندک تفاوتی دارد «پسر مهمی» بچه نازدانه ایست که لباس به مود روز می پوشد به مود روز سخن میگوید ، نازک و لطیف است ، بمشکل از سیاه سرها تفریق میشود در پارتی ها و شسب نیشمنی ها شرکت نموده اقسام رقص ها را یاد دارد بکار بردن ناز و نخره را در حرکاتش فراموش نمی کند از لحاظ دانش مثل الف جیگران است و باوجودیکه سن کود کسی را پشت سر گذاشته هنگام برخورد با مشکل کوچکی لب هایش را غنچه ساخته با لحن پر از ناز دانگی صدا میکند (مهمی).

جدیت ترافیک

ترافیک کابل با صرف یک مقدار پول برای جلو گیری از تصادمات ترافیکی و تنظیم بهتر گشت و گذار عراده جات و پیاده رو ها در بعضی جاده ها و چهار راهی های شهر چراغ های زمینی نصب کرده است و سرک ها را برای رفت و آمد ذریعه کرد های گل از هم جدا نموده است ، در ضمن با استفاده از بلند گوها مردم را تا حد امکان رهنمائی میکند . این مطلب علاوه از اینکه امید بخش و سودمند است باعث تشویق دیگران در امر جدی شدن شان بوظایف میگردد ، ولی مثل اینکه این موضوع بسیار عجیب باشد بعضی از اشخاص را بخندد می اندازد . چنانچه بنده شاهد بر خورد دو نفر در یکی از جاده ها بودم شخصی بطرف مقابل خویش میگفت :

شماره گذاری صرف نظر کرده هر موضوع را عنوان جدا گانه میدهم شاید در میان خوانندگان آدم حساب گری باشد که بتواند هنگام پوره شدن هزار و یک گپ بنده را خبر کند تا این صفحه را خاتمه بدهیم .

الف جیگران و پسران مه می:

دوستی دارم سخت بذله گو که آهسته صحبت میکند ولی حرف ها کنایه آمیز و پیچ و تاب دار زیاد می گوید . در این اواخر چندین بار اصطلاح جدیدی را از او شنیدم که بخنده ام انداخت . نمیدانم در مورد چه کسی از او سوال کردم او در جواب گفت :

- از جمله الف جیگران است .

من که نمیدانستم منظور او از «الف جیگران» چیست از او پرسیدم :
- فلانی این دیگر چه نوع ترکیبی است . الف جیگران چگونه اشخاص اند .

نگاهی بمن انداخت که صد برابر از نگاه یک معلم مقابل شاگرد تبلش قهر آلود تر بود و گفت :

- الف جیگران کسانی را گویند که الف در جیگر ندارند ولی خود را عاقل و دانا و چیز فهم تصور میکنند و یا معرفی مینمایند گفتم .

- واقعا چنین اشخاص را دیده ام ولی نمیدانستم که چنین اشخاص را الف جیگران میگویند . او خندید و گفت :

- پس اصطلاح دیگری را هم ممکن است نشنیده باشی .

گفتم :

- آن کدام اصطلاح باشد ؟

جواب داد :

- پسران مه می .

گفتم :

- اینها چگونه مردمی اند؟ جواب داد :

زمانیکه برای اولین بار صفحه هزار و یک گپ در مجله ژوندون باز شد مخلصان شرمندوک رامو ظف ساختند تابعوض (کور خود بینای مردم) نویسی هزار و یک گپ بنو - پسد این صفحه انتقادی و جنجالی باوجودیکه بعضا یخن شرمندوک را بدست کسا نیکه بروی شان گل گفته نشده بودمی انداخت باز هم - با جسارت تهور عجیبی که از یک شرمندوک توقع میرود بقلم خودکار اینجانب تحریر میشد و جال اگر میخواهید برای جسارت و تهور مذکور که عرض کردم دلیلی ارائه کنم همان مخفی شدن بنده عقب قلم فکر میکنم کافی باشد . نمیدانم هنوز در گپ صدو چندم بودم که به علت بعضی گرفتاری ها که تشریح آن جز سیاه کردن صفحه سودی ندارد از ژوندون دور مانم درین مدت نمی دانستم خود کار شکسته خویش را به یکی بسپارم تا درین صفحه قلمزنی کند بهر حال بناغلی (آشتی) نا جوانی نکرده در چند شماره این صفحه را خالی نگذاشت و چیزهائی نوشت ولی بزودی گرفتاری هائی که برای (آشتی) پیدا شد اوهم از هزار و یک گپ نویسی دست کشید و کلیشه سه صفحه را حروف چین ها و صفحه بست های ژوندون در طاق بلند گذاشتند . بالاخره از چند ماه دو باره سرو کله شرمندوک در ژوندون هویدا شد و همان بود که بناغلی «بریالی» مدیر مسئول جدید به «هزاو یک گپ» نوشتن دعوت نمود نا گفته نماند که چون حافظه بنده زیاد مورد اعتماد نیست و درست نمی دانم آخرین مقاله ای که در این صفحه نوشته ام شماره چند بود از

جزیره‌ی خاطره

کوچک هستم . همیشه دشمنانسی داشته ایم ، رولی نداشته ایم ؟ شوهرش جواب داد : (البته چنین است . ولی نه بان اندازه که ما را از روی صخره‌ای به زیر تپله کنند . ممکن ما از طرف کدام والاس از بین برویم .)

(پیغله پالم، آنان در مورد مهمان خانه بلو ویتزا علاقه نداشتند . زخم از مدت‌ها قبل در این جزیره کار میکردیم ، من کتا بدار بودم و او نکپیان خانه بعدما اینجارا خریدیم و به مهمانخانه تبدیل کردیم ولی تا زمانیکه دو کتور کسن والاس از استرالیا نیامد یکی از اعضای خانواده والاس در این ظرف شش سالی با ما حرف نزد . در حالیکه اینجاه به اندازه قصر والاس پر از شنبلیله بود . زمین‌های اینجا را توت‌ها فروختند و این تعمیر همچنان متروک ماند تا اینکه ما آن را خریدیم . آنها با ما چه دارند آنها ما را دوست ندارند زیرا مهمان‌ها زیاد در این محل می آیند .)

(اگر راست بگویی ما به منافع شان لطمه وارد می کنیم . فکر کردم اگر به باغ قدم بزنم بهتر از آن است که چنین گفتگوی را بشنوم .)

باغ های مربوط مهمانخانه ویتزا زیبا و پر گل مانند قصر والاس بود با وجودیکه دمفری یک باغبان که تمام روز را کار کند ، استخدام نکرده بود ، این کارها توسط مردمی بنام روی بالیر اداره می شد . بوی عطر سکر آور گل ها همه

جا موج می زد و من در بین امواج آن شناور بودم بهر سو شاخه‌های پر بار شکوفه مانند رویا های شبانه به نظرمی آمد .

همچنان از از باغچه به باغچه ای گردش میکردم تا اینکه خودمهمانخانه بالاتر ها ماند . روی سنگی نشستم و بار دیگر هوارا آهنگ غمبار پیاپی والاس پر نمود .

اینها آهنگ تپهون نبود ولسی ندانستم که چه آهنگ است ولی اندو نیار وغمزده می نمود . وقتیکه با آرفای روحم بدان گوش می داد آهنگ مرثیه و مرگ بگو شدم می آمد باور دیگر افتادن سر کنتت دالاس بیادم آمد که چگونه از روی صخره بیائین انداخته شد و اکنون بیوه اش تمام شب راسرود غم سر می میدهد و از آنجا پیکلی بیادم آمد که در خیابان های کوچک باغ قدم می زند و کسی از عقب بسوی اش حمله می کند .

سردی چندش آور در سرا پای بدتم دوید .

موسیقی بدل شد . اکنون بیوهی سر کنت آهنگ موزارتو آن سونا- تای که من دوست داشتم می نواخت در حالیکه غرق در رایحه عطر گل ها بودم فکر میکردم که یکی از شتو ندگان یک کنسرت نا مسری هستم . از اینکه هوا لحظه به لحظه تاریکتر میشد متوجه نبودم بعد از اینکه آهنگ پیاپی رسید ، از روی

سنگ بر خاستم و از شدت تاریکی را هم را نمی دیدم .

نا گهان صدای پای شنیدم و احساس کردم که تنها نیستم و کسی مرا تعقیب میکند .

ایستادم . با خودم گفتم . که بیسوده است اعصابم را از دست بدم . در یک باغ هوتل چه خطری متوجه ام بود ؟ رویم را گشتاندم و لحظه به تاریکی تگریستم . ولی چیزی معلوم نمیشد صدا کردم : (کسی اینجا است ؟)

جوابی نبود . ولی صدای پای شنیده نمیشد . پرسیدم .

(کی هستی ؟ چه می خواهی ؟) باز جوابی نبود ترس سرا پایم را فرا گرفت . بسوی مهمانخانه به راه افتادم و بدلم دعا می کردم که صدای پای لعنتی مرا دنبال نکند باز همان صدا پای ولی این بار بلند تر و نزدیک تر . من غرورم را بگوشه ای انداخته و شروع بدویدن کردم .

از شدت تاریکی را هم را گم کردم .

او آنقدر بمن نزدیک بود که فکری می کردم اکنون برویم خود را بی اندازد صدای تند نفس های سنگینش را می شنیدم . بعد در حالیکه از ضربه ای که بیایم وارد شد روی زمین افتادم دستی به شانه ام چسبید . چیغ زدم .

ناگهان از کدام جایی ، صدای مردانه ای شنیدم (پیغله پالم ، چه

شده است ؟) انگشتان روی شانه ام کمی سست شد . کسی که به من حمله کرده بود پیا ایستاد و گریخت . چیزی دیگری که بیاد دارم همانا روی بالیر باغبان بود که بکمکم آمده بود .

او گفت :

(پیغله پالم ، شمامی لرزید ؟ چه شده است ؟)

(او را ندیدید ؟)

(پیغله پالم ، کی را ؟) (مردی که مرا تعقیب میکرد . تو حتما هنگام فرار او را دیده باشی او بسوی پائین دوید) نیمه غش و نیمه بیهوش بودم .

بالیر گفت (تنها چیزیکه شنیدم ناله و فریاد خودت بود پس چیزی دیده نمی شود زیرا به شدت تاریکی است .)

دانستم که بگفته ام باور ندارد بعد با آهستگی تمام واقعه را برایش بازگو کردم . در حالیکه حرف میزدم بسوی خانه باز گشتم . در پر نور روشنائی برنده بصورت بالیر دیدم با چهره ای عبوس گفت :

(پیغله پالم ، او را میدیدی) حرفش را قطع کردم .

(متاسفانه ندیدمش اما نظور یکه تو می گویی هوا کاملاً تاریک بود) و باز هم نشناختی (اش ؟)

(نه)

(چه نظر داری ؟)

(خوب بهتر است حادثه را برای میزمن دمفری بگویم .)

(اگر من بجای تو بودم تا وقت روشن نشدن مساله به تنهایی بیرون نمی رفتم .)

(ناتمام)

برای زیبایی شما

اگر مو های تانرا توسط (فین) ماشین خشک کننده مو ، خشک می کنید در آنصورت همیشه مراقب جلد روی تان باشید .

در دستکول شما همیشه کریم موجود است . پس وقتی به خشک کردن مو توسط ماشین خشک کننده می پردازید توسط کریم یک قشقرس نازک بروی تان بمالید و بعد به خشک کردن مو های تان شروع کنید .

ژوندون

دهدیری لیونی

کی دهسلونر آواز پورته شو د توپکو دزی وشولی خلکو دحاجی پیرو اونامرادی بختوری دواده په مرادیمو کی گهون وکی ددغی شپی په پراشه غیبه کی خلک ناشیدل هوسیدل او خوشحالی پی گولی لاکن هغه یوازی معصوم انسان چی دخیل راتلونکی ژوند ایدیشو په سراخستی ده اوبه لپولیو پی ژوله هغه خواترگه بختوره وه .

پیرو دک زوند امکان لیری دی شان به پی دیوی مقلرمی مرغی په شان باله چی دیوه ظالم او خدای ناترسه شپین په منگلو گنیزاگیر شوی دی .

دشپی په خامو شیو کی بختوره دیلاز دکور شخه دههل سورنا دتوپکو ددزو او اهنونو په بدرکه دحاجی پیرو دکاله وخواته روانه شول د لیاری په ترخ کی حاجی پیرو په هسکه غاړه ورین تندی او خوشحاله خیره دناوی دآس و خشک تروان ووهر چاتیریک ورکاوه ده په هم

په خوشحالی کور ودانی ورته وایه په دغه وخت کبسی که چیری هرچا حاجی پیرو ته په شیر کتلی وای توخامغا بهدا احساس ورته پیدا شوی وای چی حاجی پیرو یا لوی جنگ فتح کړی دی او یایی دخیل اولس دپاره ستر چوپر سرته رسولی دی او یا دژوندانه په دگر کبسی پی پیروه غت مشکل باندی بری موندلی دی په هر حال بختور په پیرو برمودد ناوی دحاجی پیرو دکاله په دروازه کی دآس شخه پیاده شول او دتولور وایانو سره یوشای وهغه کورته چی دهغی شوم سر نوشت پیل کبیری داخله شوه . پاتی لری .

میزمدور ژوندون

ازدواج دارای عوامل پنجگانه نه اقتصادی روانی، تربیتی جنسی واجتماعی است و جز با مطالعه همه این عوامل و تکرش بیشتر به عامل اقتصاد درک ما از این حادثه کامل نخواهد بود.

تشبیهات دولت و مو سسات عدلی وقضایی از طریق تنظیم قانون ازدواج و مرده داری تنها راه حل مساله است.

باید برای مضارف ازدواج حدمعینی تعیین گردد و دولت از آنانیکه بیشتر از آن مصرف میکنند تفس و مالیه اخذ گردد.

وقتی گرایش و تمایلی شدید برای اجراکننده مراسم وجود داشته باشد و یا ضابطه هایی که اجباراً او را وادار بانجام آن نماید میتواند در جای دیگر درخانه خود مطابق ذوق خود مراسمش را منعقد نماید در این صورت بازهم مراقبت و کنترل نعام است و نه امکان پذیر ازجانبی چند فیصد و یا چند هزارم مردم ما مجالس خود را در کلوب و رستوران و هتل متعقد می نمایند؟ طرح این مساله که در زمانی اندک بتوان در اندیشه ها نفوذ کرد و مسیر آن تغییر داد کاری است غیر عملی ولی اگر صحبت سر این باشد که این نقطه آغاز مجادله باشد باید این مجادله از کورس های سواد آموزی از کتاب از مطبوعات و رادیو و از همه موسسات و شبکه های دولتی که به چنین مسایلی علاقه دارند آغاز گردد و در پهلوی آن سلسله تحقیقاتی علمی و دورا ملاتر در جهت عنعنهای مردم صورت گیرد تا پرور امکان پذیرفتن عادات تازه و جا یگرفتن آن در ذهنیت مردم میسر شود.

شایسته قاضی دیوان حقوق عامه :
در جوامعی که سواد در آن تعمیم نیافته است و عرف و عنعنات مردم بیشتر باعقاید مذهبی اختلاط یافته است تغییر آن حتی از راه اعمال زور و بیستیبانی قانون نیز میسر نیست مگر آنکه این رسم و رواجها تصنیف گردد و این کاری نیست که در یک جلسه امکان پذیر باشد. مادر شرایطی قرار داریم که عرف و عادات به همان شکل خرافی آن جز شخصیت ما شده

است عاطفه ما را اشباع نموده و کر کتر اخلاقی ما را شکل بخشیده است. و یا چنین شرایطی دست زدن به هر حرکت انقلابی برای تغییر عادات مردم نه موثر است و نه هم مفید.

در اجتماع مانا آنجا که دیده میشود تقلید از پائین بیلا است یعنی مردم گروههای که از نظر اقتصادی در سطح پائین تری قرار دارند از خانواده های که تامین اقتصادی دارند تقلید میکنند به همین علت اگر این خانواده هامسار قانون گردیدند و سلسله عادات شان تنظیم قانونی گردد خود بخود امایه مرور دسته های دیگر اجتماع نیز از آنها پیروی خواهند نموده شما از یک مبارزه وسیع اجتماعی نام گرفتید و در همین زمینه من میگویم که باید شخصیت های بزرگ و خانواده هایی که قدرت بزرگاری مراسم تزئینی را دارند برای تشویق دیگران این مراسم و محافل مربوط خود را به شکل ساده تر برگزار نمایند در حالیکه اکنون این طرد نیست هر یک از این گونه شخصیت ها و خانواده ها در نظر پیشتر وضد سنن خرافی و مخالف برگزاری محافل گرا نفیست میباشند اما در عمل محافل شان در بالا ترین سطح ممکن برگزار میگردد تبلیغات دوام دار و تنظیم قانون مترقی برای چنین مسایلی نیاز جمله وسایل ضروری مجادله در این راه میباشد.

نفسه عباسی :
شما از تقلید و رقابت های نام گرفتید که تمایل و گرایش آن از پائین بیلا است و عقیده آن اینکه در صورت که خانواده های مرفه برگزاری چنین مراسمی را ساده تر قبول نمایند این امر خود بخودی قبول میگردد و عام میشود در حالیکه در عمل این طور نیست و این گفته فقط در مرکزی صدق پیدا میکند که در آن مناسبات وسیع فرهنگی وجود دارد و در کشور مانمیتوان ساحت آنرا از یک تا چند ولایت بیشتر وسعت بقیه در صفحه ۶۰

مدعوین پیرامون موضوع مورد بحث ابراز نظر مینمایند.

درسراشتیب اشتباه

او هر روز در گوش من نجوای عاشقانه ای داشت که تغذیرم میکرد بمن میگفت: بی من جزیک زمه نقص نیست، میگفت که جام تهی وجود او را فقط من میتوانم پر کنم و میگفت که... این گفته های دایمی که ماهها را در برگرفت با آن خفاصه حق بجانب و لحن سوزناک و بان عمه نظاهر به وفار و آراستگی و راست گویی بالاخره کار خودش را نمود و من احساس کردم بی وجود این مرد زندگی مفهوش را برابرم میبازد و شادی از من گریزان است. تا اینکه وقتی غرور لطمه خورده اش اطفا شد و کمبود های عاطفی اش جبران گردید، وقتی همه دانستند که این مرد در زندگی ام چه نقشی دارد و من چنان باو دل بسته ام بدختری دیگر پیوست و با او عهد ازدواج بست و بیاسخ اشک ما و گریه هایم، اندوه بی پایانم یاس آفرینم گفت:

فراموش مکن، مرا در قلبت داشته باش و با هیچ مردی ازدواج نکن. در یک لحظه همه چیز دگرگون شد، کلماتش، نوید هایش و گفته هایش در مقابلم رقصیدن را آغاز کردند، رنگ گرفتند، بزرگ شدند و بعد محو گشتند و من احساس کردم که این مرد یک دیو است که نفیر خوفناکش مرا از خواب خوشم بیدار ساخته و همه آنچه بوده جز یک سراب در یک گوهر و دروغ دریندار نبوده است.

و حالا من از این مرد، از این جوان گله ای ندارم، فقط یک پرسش دارم و آن اینکه چرا باید پایه های خوشبختی او روی ویرانه های امید دیگری بنیاد گشته شود؟ مگر من چه گناهی داشتم که باید به جبران امیال سرکوب شده و عقده های روانی او قربانی گردم، همین و بس.

واژ شما - شما گروه محترمی که می خواهید شالوده های از هم پاشیده امید هارا دوباره استحکام بخشید نیز کمک نمی خواهم فقط خواهش دارم قبول کنید در من درد تلخ ترک گفتن مردی نیست که سالها چون گرم ترین موهیش در قلبم پر و راندنش و عزیز شو داشتم درد من این هم نیست که دختری دیگر با عصب حق من بنیاد خوشبختی پوشالی اش را روی خرابه های آرزوهای واژگون شده ای میگذارد که خودش را نیز واژگون میسازد. دردمن درد فریب انسانهاست، درد دروغ های بزرگ است و درد اشتباهی که ناسی از کم تجربه می است و چاپ این نامه نیز تجد اقل درسی و هوشداری برای همه دختران چشم و گوش بسته دیگر تالریب گروه های انسان نما را نخوردند و بخود نفرین نفرستند

سپیده از کابل ژوندون

انگیزه واقعی خیلی از بدبختی ها این است که جوانان ما وقتی با مشکلی مواجه میشوند، می خواهند آنرا به تشبیه ای از میان بردارند، در حالیکه دختران و پسران در فصل بحرانی زندگی شان شان بیش از هر وقت دیگر به استفاده از تجربه بزرگسالان روشنفکر نیاز مندند. شما خوامر عزیز قبل از اینکه افسانه عشق شما بقول خود شما قصه رسوایی شما گردد با بست با خانواده خود پیرامون این شخص و درد و شبناخت خودتان از وجود او صحبت میکردید تا خوب و عمیق مورد مطالعه قرار میگرفت در این صورت زود متوجه اشتباه خود می گشتید، حالا هم درست نیست که این همه نا امید و بیعشق زده باشید از اشتباه خود پند گیرید و بگذارید گروه ای را را که احساسات افراطی و دور از تعقل شما برایتان ایجاد نموده بدست دوستان خانوادگی شما باز گردد. شاد باشید.

پروگرام دنیای جوانان

بهترین محافلی که ازین استعداد های هنری باید بهره گیرد، پروگرام جوانان است .

همانطوریکه نخستین کنسرت موسیقی هنر مندان گروه اماتوراین پروگرام را شنیدیم، نوید بخش و امید وار کننده بود ، من معتقدم آنچه این جوانان اماتور در ارائه پارچه های موسیقی مد نظر داشته باشند ، تقدیم آهنگهای اصیل افغانی که دارای صبغه و روحیه ملی باشد حتمی و ضروری است ، زیرا اصالت هنر ملی و حفاظت آنوظایف اساسی جوانان میباشد و از گرایش بسوی هنر دیگران باز میدارد، لطفا در باره کار این گروه هنری جوانان صحبت کنید .

همانطوریکه در پاسخ یکی از سوال های قبلی تان گفتم - درین پروگرام همیشه کوشش میشود تا سببگیری جوانان در همه قسمت ها افزایش نماید . در پروگرام هنری جوانان نوازندگان و سراینندگان گروه اماتور دنیای جوانان که اولین پروگرام کنسرت رادیو بی شان در شب عید رمضان نشر گردید اضافه از ده نفر عضویت دارد .

منظور از تشکیل گروه اما تور جوانان اینست تا از یکطرف استعداد های هنری نوازندگی و جواز خوانی جوانان شکو فان شود و از جا نسب دیگر برای پروگرام خودشان آهنگ های جدید با کمپوز های تازه و دلنشین تهیه نمایند تا در موقع مختلف نشر گردد .

ما از اولین کنسرت رادیو یسی پروگرام جوانان خاطره فراموش

بقیه صفحه ۴۲

جوان معمل انسانیت و...

ازینرو جوانان مکلف اند در هر مورد از تفکر تعقل کار گرفته در شاهراه علوم و دانش عصری و مثبت مجدانه قدم گذارند و از تقلید های کور کورانه خود داری ورزند. در غیر آن خدای ناخوایسته بیخردی خویش را در جامعه ظاهر خواهد ساخت و هم در پیشگاه تاریخ نه تنها مسؤول بلکه منفور خواهند بود.

خلاصه اگر جوانان در پرتونظم نوین جمهوری که با احساس شریف و وطندوستی، صداقت و درایت کامل نصیب ماشده و زمینه تحصیلات را

وجهته فراز ازین تنگنای ملامت و ندامت فقط یک راه موجود است و بس و آن تلاش پیگیر است در تحصیل علم و کمال .

میزمدورژوندون

دارد دلیل آن هم اینکه بیشتر از مشتاقان قصد مردم ما ساکن دردهات میباشد تقلید هادر رقابت هایشان با اساسی عنعنه های میان خود شان است و این عنعنه ها جزء شخصیت شان بوده آنها نه باقشر منور آشنایی دارند و نه با خانواده های مرفه شهری و نه هم درمناسبات اجتماعی قبول شان دارند .

برای همین است که من این عقیده و برداشت را در میکنم و اعتقاد است که بعد از تنظیم قانونی این مسائل و بوجود آوردن شبکه های منظم تبلیغاتی نخست باید گروههای اجتماعی تصنیف کرده و بعد با در نظر داشت چگونگی عقاید و رواجها یشان تبلیغاتی گسترده و دوامدار صورت گیرد .

لعیف ناظمی :

به باور من حوادث اجتماعی را نباید بصورت مجرد و منتزع مطالعه و بررسی کرد ، چنین مطالعاتی که مستند بیک ارزیابی کلی و شناخت جامع از این حوادث و پیوند هایشان نباشد نه میتواند عینی باشد و نه هم عمقی ، از همین جااست که ضرورت مطالعه سنت هائیزاریشه هایش و با پیوند هایش عرض وجود میکند و انگیزه نخست از همه باید در اندیشه علت یابی و انگیزه جوئی این علت ها افتاد تا در ریشه ساختن آن امکان اقدامی همه جانبه و عمقی متصور باشد .

هم چنان در امر راه بندی این سنت ها و عنعنه ها و تفکیک عنعنه های که مضار اجتماعی بیشتر دارند باید اقداماتی گسترده صورت گیرد تا نگاه تدبیری برای ازاله آن سنجیده شده بتواند .

مطالعه و بررسی عنعنه ها در میان طبقات ناهمگون جامعه و اقتضای اجتماعی و سنجش رسوم و خرافات ناهمگون یک امر التزامی است که تا کنون کمتر نیز درباره آن توجه گردیده است . این سنجش دوره بندی هم وقتی درست است و قابل قبول که توسط عده ای متخصص و آگاه در همین رشته صورت گیرد و اگر نه جمع آوری نظراتی پیرامون مساله مورد نظر باین شکل نمیتواند مفید یستی داشته باشد .

در مورد عنعنه های مضر ازدواج و تعزیه داری هم باید درکند و کار و عوامل سازنده آن

مساعده تر ساخته ، پیوسته بدتبیل سواد حیاتی و تخنیک عصری تلاش میورزند بسر منزل مقصود رسیدنی هستند .

نعره‌های در شب

برمن میگذشت باید من تبا بروی او لبخند میزدم و خواه مخواه چسبند های او را می‌کشیدم .

مرد حسود بدون وقفه حرف میزد . از زدن حرف میزد از نماینده شرکت لیبیات از پوسته‌چی واز برادر خودش که بزعمم و احساس او ، بازنش سر و سری داشته اند . من ناچار همه را می‌کشیدم ، بدون آنکه اظهار نظر یا تبصره ای کنم ، زیرا میدانستم این آخرین ساعتی خواهد بود که وی درد دلش را فراموش میکند . آخر برای اشخاص محکوم بمرگ نیز اجازه میدهند در آخرین دقایق زندگی شان درد دل خود را بیان کنند !

بار اول بود که يك ماهی نسبتا درشت به چنگم بند آمد ، ولی میدیدم که در آن روز وی نسبت بمن خوشی نشانستر است . وی از این بابت خیلی احساس غرور میکرد و خود موفقیت غرور انگیز خود را میستود . بدبخت نمیدانست که این آخرین رجز خوانی های اوست و در لحظه دیگر خود بزیر چنگ من دست و پا خواهد زد .

عاقبت ، آفتاب غروب کرد . وی از پیشهاد من در مورد اینکه من مان قایق را امروز او بدست گیرد ، حیرت زده و غافلگیر شده بود ، زیرا قبلا هرگز به وی اجازه نداده بودم . موتور قایق دست بزند . وی میدانست که که من بمهارت وی در اینخصوص اطمینان نداشته ام .

درست هنگامیکه میخواست موتور را روشن کند آله فلزی را با سرعت برداشته ، به کله وی نواختم . مرد فرتوت بدون آنکه صدایی برگردد و قبل از آنکه من مجال آنرا بیا بسم تانگت بزرگی را که تپیه کرده ام بپاهایش بندم ، با همان ضربت اول که شاید خیلی شدید بود ، از روی قایق میان آب افتاد و در بین اواج ناپدید شد .

یقینا نمرده بود ، شاید نفسهای اخیرش را میکشید ، زیرا وقتیکه من موتور را روشن کرده ، قایق را با سرعت از آنجا دور میکردم ، بسطح آب آمده ، دست و پاهای او ، چشمانش هنوز گشوده بود و تلاش مذیسو حانه ای داشت .

در دقایقی که بساحل رسیدم ، خودم را شبیه بحری یافتم که ظواهر آن آرام و خموش ، ولی باطنش توفانی و پر تلاطم است . آهسته آهسته فلزی خون آلود و درسمان را بخشکه افکندم .

انتظار من در کنار ساحل نیم ساعت طول کشید تا بالاخر مطمئن شدم دیگر صدایی از مغروق بر نمیخیزد . آنگاه حلقه نجات را در آب افکندم ، و بسیار متسزل شدم .

ساکنان بندر حرفها یم رادر باره همسایه فلک زده ام باور کردند . من با ظاهر گرفته و اندو هناك بهمه حکایت کردم آکه او چگونه تعادل خود را از دست داد و چطور سرش به آله فلزی برخورد و به چه سرعتی بین آب رفت ...

مردم از یافتن جسد وی تقریبا نا امید بودند ، زیرا یقین داشتند که در آن حدود تعداد ماهی کوسه فراوان است .

خوب ، دیگر اسم آن مرد حسود از صفحه هستی زدوده شده بود و فقط زنش باقی ماند . بود و دارایی اش ... زن نقش خود را بمهارت بازی کرد ، بطوریکه گویی او قصا شوکی شده است ، یکنوع حالت هیستر یک بهوی دست داده بود . یکی از همسایگان از وی تقاضا کرد شب را بمنزل شان بگذراند و درین صورت فرست صحبت را از من سلب کرد .

هنگامیکه خانه پوری پروتوکول پولیس انجام یافت ، خیلی از وقت گذشته بود و من بقدری خسته شده بودم که بلا فاصله رفتم به بستر و خوابیدم .

نمیدانم چه ساعتی بود که آوازی مرا از خواب عمیق بیدار کرد . این آواز بیشتر بناله ای شبیه بود ، بخود تلقین کردم ، این صدای بهم خوردن شاخه های درختان که بوسیله باد ایجاد میشود ، ولی این تلقین مفید واقع نشد و دیگر بچشم خواب نیامد .

لحاف را بالا کشیده ، سرو گوشها یم را بزیر آن پنهان کردم ، ولی نتیجه بخشید . نیروی که در خود داشتم نمره کشیدم چیخ ...

علی شیر نوایی

دمتور ، م) پسپارد . همینکه توغان بیک از بازوی دختر گرفت ، دلدار به چابکی از جابر خاست و پا های خود که کاملا به سستی گراییده بود ، از عقب توغان بیک روان شد . مجدالدین با خرسندی و هیجان ازجا بر خاست و بعد از آنکه چنین د راز خاتمک دوزی شده راندر بر کرد دستار بزرگی بر سر نهاد ، راه سرای رادر پیش گرفت .

(باغ زاغان) در شکوه و عظمت دائمی خود بسر میبرد . برای اینکه «نظم» این درگاه عالی بر من نخورد خدمت و چشم با متانت وجدیتی موقرانه

زدم و باتمام قوت فریاد کردم . دیگر اراذل من سلب بود و تسلطی بر خو نداشتم ، دیگر نمیتوانستم جلو نمره و فریادم را بگیرم . مرتب نمره میکشیدم ، تا وقتی فریاد کردم که عده ای از همسایگان دور دست بسرانهم رسیدند ، لباسم را بستم کردند و به شفاخانه انتقال دادند . به آنجاییکه همین حالا آنجا هستم و قصه واقعی خود را بشما می‌نویسم .

این قصه رادر دقایقی که اندکی تسکین می‌یابم ، می‌نویسم ، در سایر اوقات با خود حرفهای بی معنی میگویم و گاهی بی اراده نمره میکشم .

حالتی بمن دست داده است ، میان جنون و هوشیاری می‌گویند :

این آغاز علایم دیوانگی است !

فریاد های مرتب و علایم جنون از من دور نمیگردد ، باوصف آنکه طبیب معالجم بسا لحن آرامش بخشی بمن میگوید جسد را بدست نیاورند ، یقینا در کام نهنگان فسرو رفته است . با آنکه بمن با همان لحن مونتون میگوید که آن زن زن زیبای همسایه بلافاصله بعد از مرگ شو عرش ، پامردیکه همیشه دوستش میداشت ازدواج کرد ، یعنی بسا برادر شوهرش ... بازم ببودی بحال من نمی بخشد . این صدای ملایم و تسلی بخش سعی میکند بمن قناعت بدهد کدر آن شب پرحادثه همین برادر مرد مفروق بود که تصادفا با من آمد ، نه میت ، بازم مو تر واقع نمیشود .

من مرتب نمره میکشم و نمره میکشم ...

((پایان))

چهلستون گردید . در يك کوه شک نسبتا ساده محاط با درختان گلها ، یکی از دانشمندان معروف خراسان مصروف تدریس شهبزادگان جوان است .... کودکان که سرا پادر لباسهای ابریشمین پیچیده اند ، از رهگذر اینکه استاد ، خیلی باتانسی و آهستگی حرف میزند و بسا از رهگذر اینکه ، دروس خود را بدون پی بردن بمفهوم کلمات آن ، مطابق قواعد تکرار کرده اند بیتابانه ختم ساعت درس را انتظار میبرند و پیهم به طای و سبهای آراسته مانند خود آنها که بر شاخه های درختان نشسته اند و در امواج خطوط باریک رنگها پیچ و تاب میخورند ، به قساز های سپید اندامی که از فاصله دور بسان توده های برف سفید جلوه گراند ، نگاه میکنند ..

(نا تمام)

گفتنی‌ها و خاطرات

میرمن فاضله

فاضله اینطور توصیه میکند :
 - اگر فامیل‌ها از آوان کودکی به فرزندان شان تلقین های منفی نکنند ، دیگر در بزرگی دختری سن احساس رانمیکند که :
 زنها مو جودات ضعیف هستند .
 از میرمن فاضله می‌خواهم تا در باره آرزو هایش حرف بزند ، او میگوید :
 - آرزو دارم با وجدان پاک ، باقضاوت بیطرفانه و با فداکاری در پرتو ارزشهای جمهورییت جوان و تحت رهبری رهبر ملی کشور برای میهنم برای هموطنانم خدمت کنم
 او میگوید :
 - من از همه زنان و دختران افغان می‌خواهم تا به کلمه زن بودن تکیه نکنند ، بلکه همه یکسان در برابر وطن مسوولیت داریم پس همه همدوش درین راه باید خدمت کنیم .
 برای فاضله این پولیس جوان موفقیت آرزو می‌کنم و اینکه با من مصاحبه یی انجام داده تشکر کرده دستش را به عنوان خداحافظی می‌فشارم .
 در شماره های آینده گز ارش اختصاصی مارا بایک دختر پولیس مطالعه می‌کنید .

شاگردان در پشت‌میز

و نادر که توان تهیه لبا سهای سود روز را ندارند میگردند و اینگونه رویه و عمل نزدمن فوق العاده نامناسب و نا شایسته است .
 خدیجه محمدی متعلمه صنف ۱۰ موفقیت شاگردان رادر ین میدانده که در هیچ دوره مکتب از سبیل انگاری کار نگیرد - کار های خانگی خود رادر وقتو زمانش انجام دهد در سهای روزانه رابا دقت و اسلوب خوبی فرا گیرد درینصورت کامیابی حتمی همراهش خواهد بود .
 رحیمه محسنی کوی نیز متعلمه صنفده است بنا بید نظر یه همصنفش علاوه مینماید که بعضی شاگردان بسبب انگاری ویی اعتنائی عادت دارند در طول سال غیر از ساعت تیری وگد راندن روز خود بباطلی و گاهلی بندر سهای رسیدگی نمیکند در هنگام امتحان با آمادگی مختصر و عجولانه امتحان پشت میز امتحان می‌نشینند که در ینصورت چانس کامیابی اش خیلی ضعیف بنظر میرسد .
 زبیده صفت متعلمه صنف ۱۲ این لیسه راز موفقیت شاگردان را انتخابه در سهای مکتب منحصر نمیداند او معتقد است که شاگردان باید در پهلوی در سهای مکتب از مطالعه کتب و آثار علمی و ادبی نیز غافل نمانند - تا سطح دانش شان از تقابدا نماید و همچنان علاوه مینماید که پابندی بها سزی و احترام بقواعد مکتب و احترام معلمین - تشویق معلمان و فامیل

نیز رول باردی در پیروزی و کامیابی یکه متعلم دارد فایقه متعلمه صنف ده نیز نظریات رفقای خود را تایید میکند .
 یک تعداد شاگردان علاقمند دیگر نیز در گفتگوی ما سهیم اند منتظر نظریات خویش را ابراز دارند هنگامیکه متوجه میشوند انتظار نظریه شان هستم - همه شان گفته های همصنفان نش را که نما یندگی از معتقدات و نظریات آنها مینماید تایید مینماید .
 از ابراز نظر شاگردان پیرامن سوال نخست تشکر میکنم سو میگویم :

البته وظیفه شاگردان تنها با خواندن درس مکتب پایان نمییاید - یک سلسله وظایفی دیگری نیز متوجه آنان است از انجمله میتوان وظایف شاگردان رادر برابر خانواده مکتب و اجتماع نام برد اگر در ین باره گفتنی داشته باشید - مهربانی کنید .

نخست زبیده صفت متعلمه صنف ۱۲ نظر یاتش را چنین ابراز مینماید :
 - وظایف و مسوولیت دختران در مقابل فامیل عبارت از سهم گیری در امور تدبیر منزل است .
 که هیچ دختری بدون سر رشته از تدبیر منزل که در سر نوشت زند گانی آینده اش تاثیر مستقیم دارد سمعادت مند و خو شبخت نمیشود روی اساس ایجاب مینماید که دوشا دوش در سهای مکتب در امور تدبیر منزل نیز باوالدین خویش سهم فعال بگیرد تا از یکطرف تجربه خوبی از امور منزل بدست بیاورد و از جانبی بار سنگین سر رشته داری خانوادگی راز دوش مادرش سبک بسازد . من خود شخصاً از ینگونه روش و سلوک پیروی مینمایم به تعقیب رحیمه محسنی صحبت پیغله صفت رادنبال نموده میگوید :

- انسان نظر بشعور و درایتی که بحیث اشرف مخلوقات دارد - در برابر هر حرکتش احساس مسوولیت دارد - اگر این مسوولیت رادرک کرد و در پی انجامش همت گماشت گویا وظایفش را بخوبی انجام داده است زیرا انسان در خانواده و فامیل - در مکتب و جامعه که هر کدام از خود مسوولیت جدا گانه ای دارد ایجاب مینماید که هر کدام انرا در موقعش بوجه شایسته ای پسر برساند .
 پیغله فایقه یکی دیگر از شاگردان صنف دهم بتایید سخنان همصنفانش چنین علاوه مینماید :

وقتی ما توانستیم مسوولیت های خویش رادر برابر خانواده و مکتب بنحوی شایسته ای انجام دهیم - همچنین ترتیب در جامعه نیسز شخصیت ما تبارز مینماید - بر خوردهای فامیلی

فلسطینی هادر مبارزه

بقیه صفحه ۵

ها هنوز هم موقف آنها نا بست مانده است و این امر نشان دهنده آنست که کشور های نه عضو جامعه اقتصادی اروپا روش بین البین را اتخاذ نموده اند یعنی نه خواسته اند که با دادن رای مخالف قهر و مخالفت عربها را بر انگیز ندونه آرزوی بر انگیزتن طرفداران اسرا نیل را نموده اند که این امر از نظر کیفیت خود شاید برای موسسه آزادی فلسطین کمتر تفاوت کند چه هدفی که بانیست بر آورده میشد تا همین گردید .
 با در نظر داشت همه این جریانات اکنون آنچه در برابر فلسطین قرار دارد همانا استفاده اعظمی از این انگش فات است و البته گام نخستین که درین راه برداشته خواهد شد عبارت از تشکیل یک حکومت جلائی وطن فلسطین میباشد که همین اکنون

بحث و مذاکره روی آن چه خارج از جهان عرب وجه در مراکز کشور های و بین مردم فلسطین جریسان دارد و چنین فکر میشود که شاید در آینده نزدیک حکومت جلائی وطن فلسطین در یکی از کشور های عربی تشکیل گردد .
 علاوه برین تحقق سایر آرزو ها و امال مردم فلسطین بدون شک با حرکت و فعالیت های کشور های عربی مربوط است تا بسوسایسل مختلف وارده آزادی مناطق اشغالی که قسمتی از آن در غرب رود اردن و باریکه غزه قرار دارد مربوط به فلسطین هاست ، سعی نمایند و درین مورد هم نمیتوان خوشبین نبود چه کشور های عربی با علاقه مندی خاص درین مورد مسوولیت های خود را درک کرده و دنبال می نمایند .

کنیم ، در قدیم مرد ها به این عقیده بودند که زن ها موجودات ضعیف و قابل ترحم اند : از همین رو همه کار ها بدوش مردان بود و در برابر حقوق زن ها ، نیز کم و محدودیت های شان بسیار ...
 ولی امروز ثابت گردیده که زنان موجودات پر قدرت ، توانا و قابل احترام اند :
 سهم گرفتن زنان بحیث عناصر فعال در امور اجتماعی سبب شدتاً مردان حقوق زن را احترام بگذارند و امروز خوشبخانه فعالیت جهانی در این راه ادامه دارد ...
 او می‌افزاید :
 - بیایید مثالی بیاوریم ، در مکزیک کار شاقه بدوش زنان است در هند خواستگاری برای انتخاب شوهر از طرف فامیل دختر صورت می‌گیرد و امروز در همه جهان مرد وزن همدوش ، خدمت می‌کنند ، چه این خدمت در امور خانه باشد ، یا کار اداری ، تا تحقیق علمی یا کار خانه و فابریکه و حتی عملیات کیهانی ...

بانکنوت ۵۰۰ افغانستانی به چلندمی افتد

طوریکه به اطلاع عموم رسانیده شده است
چونکه بانکنوتهای طبع سابق در پهلوی بانکنوت
های طبع جدید دارای حکم واحد پولی و عین
قدرت و تبادل میباشند .
موضوع جهت آگاهی اطلاع گردید و فسونوی
بانکنوت مذکور جهت معلومات بیشتر در
جراید کشور نشر میشود .

بایه دوران گذاشتن این نوع بانکنوت نیز
از هموطنان محترم تقاضا میشود تا بمقصد
نوش نمودن یک نوع نوت به نوع دیگر آن به
بانکها شهری ختگه هاو نمایندگی هامراجعه
نمایند از هر دو نوع نوت های جدید و
سابق منحیت پول قانونی برای معاملات و داد
وسته استفاده نمایند دافغا نستان بانک نوت
های جدید را از طریق پرداخت های یومی
خویش نظر به احتیاج و ضرورت که به مقدار
پول در اقتصاد احساس میگردد بخش و توزیع
همیشه یند .

مورد توجه و مطالعه قرار داد:

نخست اینکه معلم عنصریست که در رشد
و تکامل شخصیت متعلما نقش زور بارز و عمده ای
دارد یعنی معلم آموز گاریست که عمل ویدر
ایجاد رشد شخصیت و تربیت شاگردان وی که
اداره زر دای مملکت بدست آنهاست تاثیر
مستقیم دارد زیرا سر چشمه معیار سنجش
ترقی و تحول یک مملکت بصورت اساسی از
معارف شروع و آموزش و پرورش آنها از همین
کانون فرهنگی آغاز میگردد و پندریج سیر
تکامل و ترقی خود را می پیماید و بر حلقه
میرسد که همین شاگردان امروز چرخ تاریخ
کشور را به پیش میراند و در هر نوع فعالیت
های ارزشمند آن سهم فعال و برجسته ای ایفا
میکنند .

عامل دوم آنست که آموزش و پرورش معلم
خوب طوری باید صورت بگیرد که از هر
لحاظ برای شاگردان مفید و سودمند واقع شود
یعنی طرز تدریس و افاده آن قسمی صورت
بگیرد که شاگردان از آن بهره کافی بیاورند
ایجاد فضای صمیمیت و دمو کراتیک در صنف
در تقویت روحیه و خلق جرات و قوه ابتکار
شاگردان امر ضروری است اینچنین رویه
زمینه را برای رشد شخصیت شاگردو ارتقای
سطح فهم و ادراک آن مساعد میسازد و اعتماد
بنفس شاگردان تقویه میبخشد و آنان را متواضع
حلمیم و فروتن و ساعی بار مییاورد .

تسلط کامل یک معلم خوب بالای مضمون
تدریسی اش که البته از قوه افاده خوب نیز
باید برخوردار باشد طرز درست انتقال آنرا
بشاگردان سهل و ساده میسازد اینگونه عمل
از یکسو بشاگردان موقع میدهد تا بدون بیم
و هراس هر نوع مشکلات خود را با وی در میان
بگذارند و برای مرتفع ساختن و چاره جویی
آن از هدایت رهنمایی و مشوره معلم استفاده
اعظمی بنمایند از جانب دیگر این نوع روش
معلم خوب موجب میشود تا شاگردانش وی را
بصفت یک دوست صمیمی یک معلم دلسوز
و یک رفیق دمساز قبول نمایند و عند الموقع از
هر گونه مساعدت و معاوضت وی برخوردار و -
مسفید گردد اگرچه یک عده عواملی دیگری
نیز باید در وجود یک معلم خوب موجود باشد
مگر برای خود داری از طول کلام بهمین قدر
گفته بسنده میکنم و رشته سخن را به معلمه
صاحبان دیگر بیکه علاقمند ابراز باشند
و امیدوارم .

از اظهار نظریه معقول معلم صاحب که
دارای تجارب آموزشی است سپاسگزاری
میکم در همین اثنا معلم دیگری که فیصحه
هدایت نام دارد در مورد این سوال نظریه اش
را چنین ابراز میدارد :

او صاف یک معلم خوب بعقیده من اینست
که اعتماد بنفس داشته باشد از قوه افاده
خوب برخوردار باشد برخوردش باشاگردان
دوستانه باشد تا شاگردان سوالات و مشکلات
شان را با جرات با وی در میان گذاشته بتوانند
احساس خلعت بوطن در درگ و خویش زوق شده
باشد تا در روشنائی آن جوانان را با روحیه
و وطنپرستی تربیت نموده بتواند .

یک معلم خوب باید دامنه مطالعات خویش را در
مسائل ادبی ، اجتماعی و فلسفی گسترش دهد.
صفات فوق نمایندگی از یک معلم خوب کرده
میتواند .

متوجه میشوم که وقت زیاد معلمین و شاگردان
را گرفته ام و دامنه صحبت ما هم بشیلی طولانی
شده است .

از اینرو مزاحم نشده صحبت را ختم میکنم .
در حاشیه این گزارش :

گشت و گذار در محیط نشست و برخاست در
مجال و مجامع اشتراك در سہما تہا و عروسہا
ایجاب مینماید تا منحیت يك دختر باوقار متین
با كتر و تعلیم یافته شخصیت خویش را
تیارز بدھیم و در روحیه دیگران رویه و گردار
نمایند تاثیر مثبت و نیكویی بجا بگذارند و آداب
و رفتار مامورد پسند و قبول همه واقع گردد و
هم عوش اینکه دنبال تقلید های بیجا خود
سریعا وی بندو باریها برویم ، بهتر است
که گنجینه و اندوخته ذخایر معنوی و علمی خود
را بیش از پیش گسترش و وسعت بخشیم و
لحظه ای از کسب و فیض فضل و دانش غافل
نمانیم زیرا تا انسان بزبور علم و معرفت آراسته
نشود و صلاح علم و دانش در دست نداشته
باشد تا بطور یکه مقدور است مسوولیت های
خویش را بنحوی مطلوب و برآزنده ای بفرجام
رسانیده نمیتواند .

از وضع معنایی که در بحث ما اشتراك
دارند سچین معلوم میشود که يك عدهی شان
علاقه مندند تا نظریات شان را در باره بعضی
موضوعات ابراز دارند نخست سوالم را
متوجه زیب النساءیا بیگم که معلمه الجبر و مثلثات
است میسازم می پرسم که يك معلم خوب باید
از چه نوصافی برخوردار باشد و از موقیت
يك معلم خوب از چه قرار است ؟

معلمه مذکور گویا در اتاق درس است
و مضامین را برای شاگردانش تدریس میکند
باوقار و متانت چنین جواب ارائه میدارد :

یک معلم خوب را میتوان از دو نگاه

انلیسین

ژوندون

مسؤل مدیر :

علی محمد «برالی»

مہتمم ع.م عثمان زاده

دسؤل مدیر دفتر تیلفو ن: ۲۶۸۴۹

دسؤل مدیر دکور تیلفو ن: ۲۱۹۶۰

سوچبورڈ ۲۶۸۵۱

دفتر ارتباطی تیلفو ن ۱۰

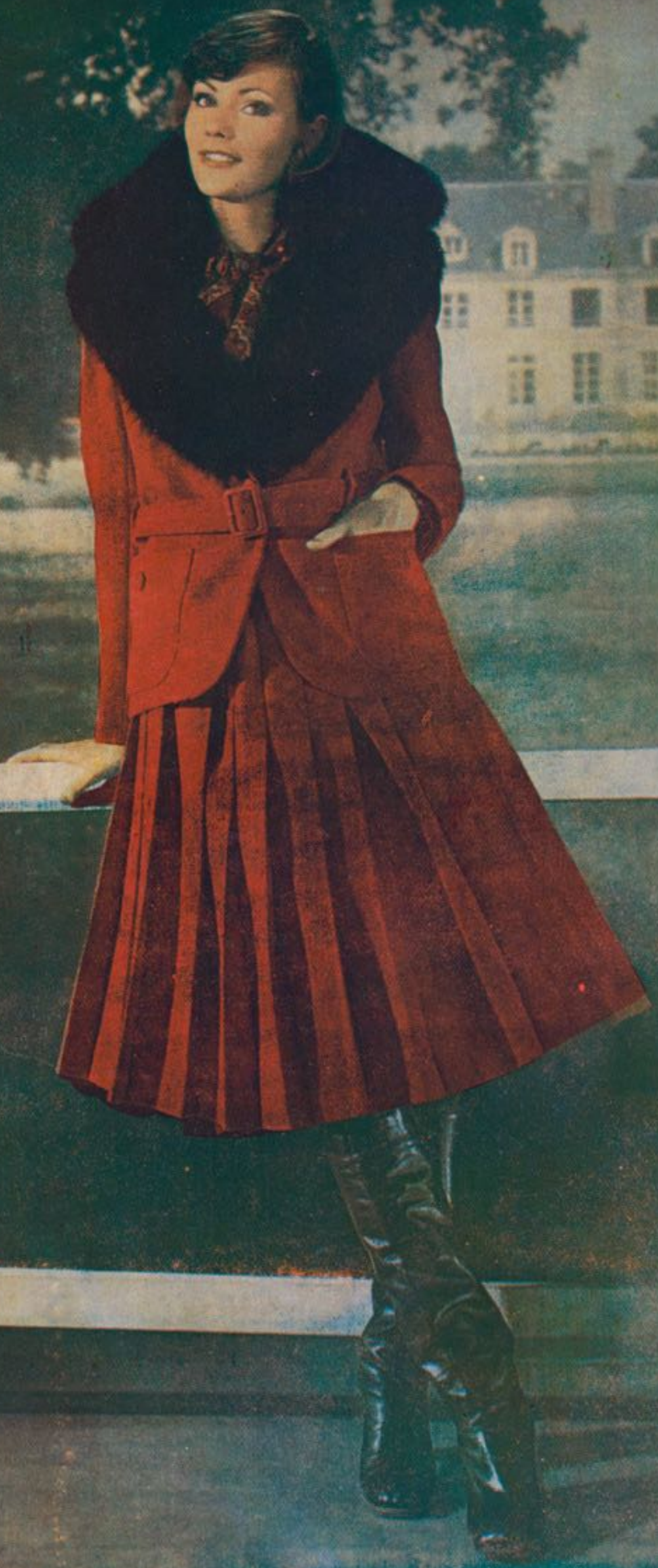
توزیع او شکایات مدیریت ارتباطی
تیلفو ن ۵۹

پنه: انصاری واپ

داستراك بیه

به باندنیو هیوادو کنسی ۲۴ دالر

دولتی مطبعه

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English